

نشانی برهائی

انظھور امامیر زمان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نشانی عالی از

ظهور امام زمان

مؤلف، محمد رضا رمزی اوحدی

انتشارات سعید نوین

نام کتاب: ..... نشانه‌هایی از ظهور امام زمان (عج)
ناشر: ..... انتشارات سعیدنوین
مؤلف: ..... محمدرضا رمزی اوحدی
تیراژ: ۵۰۰۰
چاپ: ..... جعفری / اول / ۸۵
قطع: ..... رقعی / ۱۳۶ صفحه
قیمت: ..... ۱۲۰۰ تومان
مراکز پخش:

قم. شهرک قدس. تقاطع اول. سمت چپ. پلاک ۱۴

☎: ۰۲۵۱-۲۸۵۷۰۰۰-۲۸۵۶۰۰۰

☎: ۰۹۱۲۱۵۳۴۹۵۱ مرکز شماره ۱

☎: ۰۹۱۲۳۱۱۲۴۴۷ آریانا پخش

شابک: ۹۶۴-۹۹۳۳-۰۴-۲

ISBN:964-9933-04-2

فهرست

- انقلاب ایران و... ۷
- عراق قبل از ظهور امام عصر علیه السلام ... ۸
- بصره قبل از ظهور امام عصر علیه السلام ۱۰
- شهر بغداد قبل از ظهور امام علیه السلام .. ۱۴
- آتشی از آسمان برای بغداد و بصره ۱۶
- نتیجه حمله به عراق ۱۶
- فرعون عراق ۱۷
- مسجد براثا ۱۸
- جنگ‌های خونین ۱۹
- آینده جهان ۲۰
- زوراء و عاقبت آن ۲۱
- دعای امام هفتم علیه السلام ۲۲
- شام قبل از ظهور ۲۴
- خراب شدن مسجد اموی در دمشق .. ۲۵
- شکست و اضمحلال اسرائیل ۲۶
- توضیحی در باب علائم ظهور ۲۸
- نشانه‌های نزدیک به ظهور ۲۹
- نشانه‌های غیر طبیعی ۲۹
- لسان کنایه در علائم ظهور ۳۰
- خروج سفیانی؟ ۳۱
- زمان خروج سفیانی ۳۲
- سفیانی نشانه حتمی ظهور ۳۴
- جنگ‌های سفیانی ۳۵
- سفیانی در مسجد دمشق ۳۵
- عملیات سفیانی در مدینه ۳۶
- وظیفه شیعیان ۳۷
- چهره سفیانی ۳۷
- سفیانی در کوفه ۳۸
- عاقبت سفیانی ۳۸
- حادثه در سرزمین بیداء ۳۹
- خروج خراسانی از علائم است ۳۹
- خراسان در کلام امام علی علیه السلام ۴۰
- زمان خروج خراسانی ۴۲
- بیعت با خراسانی ۴۲
- خراسانی‌های متعدد ۴۳
- اصحاب خراسانی و فعالیت آنها ۴۳
- خروج دجال ۴۴
- دجال در کلام امام علی علیه السلام ۴۴
- محل خروج دجال ۴۶
- فتح قسطنطنیه ۴۷
- علائم ظهور در ماه رجب ۴۷
- دستی که آسمان دیده می‌شود ۴۸
- باران ۴۰ روزه ۴۸
- پنج نشانه ۴۹

- ندای رحمت از آسمان در ماه رجب .. ۴۹
- خسوف در شب چهاردهم رجب ۵۱
- علائم ظهور در ماه رمضان ۵۱
- وحشت در ماه رمضان چیست؟ ۵۱
- خسوف و کسوف در ماه رمضان ... ۵۲
- صدای جبرئیل در ماه رمضان ۵۳
- کلام آسمانی درباره چیست؟ ۵۴
- زمان صیحه آسمانی ۵۵
- رستگاری شیعیان علی علیه السلام ۵۵
- در صیحه آسمانی سجده کنید تا..... ۵۶
- علائم ظهور در ماه ذی‌الحجه ۵۷
- کشته شدن نفس زکیه آخرین..... ۵۸
- علائم سمائی (فضائی) ۵۹
- بروز و ازدیاد صاعقه از آسمان ۶۰
- ستاره‌ای درخشان در آسمان ۶۰
- علائم جغرافیائی (آب و هوائی) ۶۱
- وضعیت افغانستان قبل از ظهور ... ۶۳
- فتح بیت المقدس ۶۳
- وضعیت مسجد کوفه ۶۴
- آزادی بیت المقدس ۶۴
- منطقه قرقیسیا ورود فرات ۶۵
- ۳ پرچم در شام ۶۵
- کشتاری بی‌مانند ۶۶
- مرکز درگیریها در قبل از ظهور ۶۶
- ۵ دریا تصرف شود ۶۷
- علائم اجتماعی ۶۸
- سنگ داغی بر کف دست ۶۹
- کشتار بیوح ۷۱
- ظهور چه زمانی خواهد بود ۷۱
- بدترین زمانها ۷۲
- علائم سیاسی ۷۳
- از صفر تا صفر سال بعد ۷۳
- خروج رضاشاه قلد ۷۴
- کشتاری وسیع ۷۴
- اختلاف و تفرقه ۷۵
- پنج نشانه‌ای که نزدیک شده ۷۶
- سایر علائم وارده ۷۷
- مکان و زمان ظهور امام مهدی ۸۱
- منکر ظهور کافر است ۸۱
- وقت ظهور معلوم نیست ۸۲
- عید اسعد ۸۵
- جمعه روز ظهور ۸۵
- عاشورای ظهور ۸۶
- عاشورا در اقوام و ملل گذشته ۸۶
- سالهای فرد ۸۷
- ۱۵ شب آخر ۸۷

- امام زمان علیه السلام از وقت ظهور خود... ۸۸
- حرکت نفس زکیه... ۸۹
- آخرین نشانه‌های قیام امام علیه السلام ... ۹۰
- دو شب قبل از ظهور امام در مکه... ۹۲
- حرکت بسوی کعبه... ۹۴
- دست بسوی امام عصر علیه السلام ... ۹۵
- مضطرب امت... ۹۶
- فراخوانی یاران... ۹۷
- کلام امام در کنار حجرالاسود... ۹۷
- عصای امام عصر علیه السلام ... ۹۸
- اولین گفتار امام عصر علیه السلام ... ۹۹
- امام عصر علیه السلام مظلوم است... ۱۰۰
- اولین شب ظهور... ۱۰۰
- حجرالاسود رکن امام مهدی علیه السلام ... ۱۰۱
- بیعت با امام عصر علیه السلام ... ۱۰۲
- ۲۷ نفر از گذشتگان می آیند... ۱۰۲
- شیوه رفتار امام زمان علیه السلام ... ۱۰۴
- هشت ماه می جنگد... ۱۰۴
- جنگی خونین و بی‌امان... ۱۰۵
- سیره قائم علیه السلام ... ۱۰۶
- هشت ماه پر آشوب... ۱۰۶
- هشت ماه جنگ تا استقرار حق... ۱۰۷
- نبرد امام عصر علیه السلام در کوفه... ۱۰۸
- امری جدید... ۱۰۸
- منتقم خون حسین علیه السلام ... ۱۰۹
- گروه تبریه... ۱۰۹
- اصل تولا و تبری در قیام امام... ۱۱۰
- نقش پرچم لشکریان امام علیه السلام ... ۱۱۱
- پیراهن نبرد... ۱۱۲
- آغاز حرکت امام مهدی از مکه... ۱۱۲
- پرچم فتح... ۱۱۳
- بیعت سید حسنی با امام مهدی علیه السلام و نبرد با گروه زیدیه... ۱۱۴
- ۱۷۰ معجزه... ۱۱۶
- شعیب بن صالح... ۱۱۶
- عملیات نیروهای امام مهدی علیه السلام ... ۱۱۶
- حرکت به سوی چین و... ۱۱۶
- فاتحان بر روی آب راه می‌روند... ۱۱۷
- حرکت به سوی قدس... ۱۱۷
- سر بریده سفیانی... ۱۱۸
- جنگ امام در سرزمین بیداء... ۱۱۹
- جنگ چهل روزه با دجال... ۱۱۹
- نبرد سفیانی با شعیب بن صالح... ۱۲۰
- فتح قدس... ۱۲۱
- نزول حضرت عیسی علیه السلام در جمعه ۱۲۱
- وزیر امین امام عصر علیه السلام ... ۱۲۲

۱۲۹	قطعه ابری بر سر مبارک امام.....	۱۲۳	معجزات امام مهدی علیه السلام .....
۱۲۹	سیر در عالم امکان.....	۱۲۳	امام مهدی علیه السلام در شهر انطاکیه ..
۱۲۹	تشکیل حکومتی واحد.....	۱۲۴	امام عصر علیه السلام در نجف .....
۱۳۱	اصل کتاب زندگی بشریت	۱۲۴	امام مهدی در کوفه و نجف و کربلا
۱۳۱	کوفه محل استقرار حکومت	۱۲۵	نبرد با رومیان با تابوت سکینه... ..
۱۳۲	کوفه پایتخت دائمی و همیشگی ...	۱۲۶	قائم برای کیفر مبعوث می‌شود ...
۱۳۳	بر پائی راه هدایت	۱۲۷	امام عصر در راه یمن.....
۱۳۴	قضاوت قائم علیه السلام	۱۲۸	گل زهرا در میان آتش .....
		۱۲۸	سخن گفتن استخوان مرده.....

انقلاب ایران و...

عن ابی جعفر علیه السلام:

«انه قال: کانی بقوم قد خرجوا بالمشرق يطلبون الحق فلا يعطونه ثم يطلبونه فلا يعطونه فاذا راوا ذلك وضعوا سيوفهم على عواتقهم فيعطون ما سألوا فلا يقبلونه حتى يقوموا و لا يدفعونها الا الى صاحبكم قتلاهم شهداء اما انى لو ادركت ذلك لاسبقت نفسى لصاحب هذا الامر». امام باقر علیه السلام می فرماید: مردمی از مشرق زمین قیام کرده حق را طلب می کنند ولی طاغوت زمان، حق حکومت آنان را نمی شناسد پس از مدتی دوباره حق را می طلبند و این بار نیز از دادن حق آنان سرباز می زنند ولی آنها وقتی وضع را چنین دیدند شمشیرهای خود را بر شانه ها و گردنهای خود می نهند و با حکومت طاغوت می جنگند.

باز هم خواست آنها را نمی دهند اما در این مرتبه مردم نیز قیام می کنند و این حکومت را در دست دارند تا به صاحب حقیقی (امام زمان علیه السلام) تحویل دهند کشته های آنان شهیدند آگاه باشید اگر من آن زمان را دریابم خود را برای صاحب امر سبقت می گیریم و نگه می دارم. (۱)

– در بحار الانوار از پیشوایان دین روایت شده است که:

قم مرکز علم و دانش می گردد و ندای اسلام به تمام عالم از شرق و غرب و جن و انس می رسد...

این پیشامدها در زمان غیبت امام زمان و در نزدیکی ظهور آن حضرت واقع می شود و آنان جانشینان امام زمان هستند تا آن که پرچم اسلام را به

حضرت مهدی علیه السلام بسیارند... (۱)

— امام صادق علیه السلام: زمانی می‌آید که شهر قم و مردم آن بر تمام مردمان عالم حجت می‌شوند تا آنگاه که ولی عصر علیه السلام ظهور نماید و اگر چنین نبود زمین اهل خود را می‌بلعید... (۲)

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: «يخرج ناس من المشرق فيوطنون للمهدى سلطانة».

مردی از مشرق زمین قیام می‌کند و زمینه را برای تسلط مهدی امام زمان علیه السلام فراهم می‌سازد. (۳)

در حدیث مفضل بن عمر درباره وقایع آخرالزمان و قیام امام مهدی علیه السلام و ... از امام صادق علیه السلام روایت کرده است که درباره بغداد و حاکمان زور در آن چنین آمده است که:

مفضل گفت: حضور امام صادق عرض کردم: ای آقای من در آن وقت دارالفاسقین چگونه است و چه وضعی دارد؟
امام فرمود: مشمول لعنت و خشم و غضب خداوند است و فتنه‌ها و آشوبها آن را (بغداد) ویران می‌کند...

«فالويل لها و لمن بها كل الويل من الرايات الصفر و رايات المغرب و من يجلب الجزيرة و من الرايات اللتي تسير اليها من كل قريب او بعيد».

۲. سفينة البحار، ج ۲، ص ۴۴۶.

۱. بحار الانوار، ج ۶۰، باب ۳۶.

۳. كنز العمال، حدیث ۳۸۶۵.

ای وای بر بغداد^(۱) و بر مردمی که در آنجا سکنا می‌گزینند از پرچمهای زرد و پرچمهایی که از مغرب (غربیان) می‌آیند آن کسی که جزیره را (بصره) به آشوب می‌کشد و از پرچمهایی که از دور و نزدیک به آنجا رو می‌آورد که تمام بدبختیها و گرفتاریها و ویرانیها بوسیله آنهاست.

به خدا سوگند که هرگونه عذاب و بلائی که بر امت‌های سرکش گذشته از اول خلقت تا پایان روزگار رسیده است بر بغداد فرود می‌آید.

عذابهایی به بغداد خواهد رسید که هیچ چشمی آن را ندیده و هیچ گوشی آن را نشنیده است.^(۲)

و طوفان شمشیر آنها را درو خواهد نمود...

و روزی برسد که فرمانروایانی دروغگو و افترازن که به خدا دروغ می‌بندند و به غیر کتاب خدا فرمان می‌دهند در آن ظاهر شوند و خونریزی چنان در بغداد شایع شود و روز به روز گسترش یابد تا جایی که فجایع تمام دنیا به پای آن نرسد.

سپس خداوند همین بغداد را بوسیله آن فتنه‌ها و آشوبها و همان پرچمها چنان ویران کند که وقتی رهگذری از آنجا بگذرد بگوید: آری: زوراء (بغداد) در اینجا بوده است.^(۳)

۱. زوراء نام بغداد است که در روایت آمده است.

۲. اشاره به جنگ خلیج فارس در سال ۶۹ آمریکا و کشورهای عضو ناتو و حمله آنها با عنوان طوفان صحرا به کشور عراق دارد و هم اکنون نیز عراق توسط بوش کوچک شدیداً مورد تهدید واقع شده است و احتمال حمله به آن از طرف آمریکا بدیهی به نظر می‌آید. چنانچه در روایاتی بعدی به آن پرداخته خواهد شد و این جنگ (عراق با آمریکا) سر فصل ظهور امام عصر علیه السلام در روایات تلقی شده است.

۳. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۴ شبیه این روایات نیز در خطبه ۷۰ نهج البلاغه

– جابر جعفی می‌گوید: از امام باقر علیه السلام دربارهٔ سفیانی سؤال کردم حضرت فرمود: سفیانی خروج نمی‌کند مگر آنکه قبل از او شیصبانی^(۱) در سرزمین عراق خروج کند او همچون جوشیدن آب از زمین می‌جوشد و فرستادگان شما را به قتل می‌رساند بعد از آن در انتظار خروج سفیانی و ظهور قائم باشید.^(۲)

زمانی که امیرمؤمنان از جنگ جمل فارغ شد منادی را امر کرد تا اعلام کند مردم از فردا به مدت ۳ روز در نمازها حاضر شوند و هیچ کس بدون عذر حق سرپیچی ندارد چون روز معین فرا رسید و مردم اجتماع کردند امام در آن مکان حضور یافت و نماز صبح را در مسجد جامع بصره با مردم گذارد بعد از پایان نماز، حضرت ایستاد و در حالی که پشت به قبله به دیوار سمت راست مصلا تکیه زده بود مردم را مخاطب قرار داد و بعد از حمد الهی و پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم و طلب آمرزش برای مردان و زنان مؤمن فرمود:

«ای مردم بصره‌ای اهالی شهری که تاکنون سه مرحله اهل خود را به کام مرگ فرستاده است خداوند متعال مرحله چهارم را نیز محقق ساخته است ای لشکریان زن (عایشه) آیین شما نفاق است و آب آشامیدنی‌تان تلخ و

ابن ابی‌الحدید آمده از امام علی (ع) در مسجد کوفه نقل شده و در آن خطبه اشاره به نزدیکی ظهور امام عصر نیز دارد.

۱. شیصبانی در روایات، مردی است دشمن اهل بیت.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۵۰.

غیرقابل استفاده خاک شهر شما بدبوترین خاکهای شهرهای خداست و دورترین آنها از رحمت خداوند...

گوئیا می بینم شهر شما را آب پوشانده بگونه ای که غیر از کنگره مسجد که مانند سینه پرنده ای در وسط دریا آشکار است چیز دیگری دیده نمی شود.

در این هنگام احنف بن قیس ایستاد و سؤال کرد: ای امیرمؤمنان اینها چه زمانی اتفاق می افتد؟

حضرت فرمود: ای ابابحر تو آن زمان را هرگز درک نخواهی کرد فاصله بین تو و آن زمان قرنهاست لکن باید حاضرین شما به غائبین و آنها نیز به برادران دینی خود برسانند...

سپس حضرت فرمود: زمانیکه دیدند نیزارهای آن تبدیل به خانه ها و آسمان خراش شده است پس فرار فرار.

که در آن روز دیگر بصره ای برای شما باقی نخواهد ماند آنگاه امام متوجه سمت راست خود شد و فرمود: چقدر فاصله بین شما و ابله است؟ منذر بن جارود عرض کرد: پدر و مادرم فدای تو باد چهار فرسخ حضرت به او فرمود:

راست گفתי... آنگاه فرمود: از پیامبر شنیدم اینگونه که شما هم اکنون از من می شنوید روزی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم به من فرمود:

ای علی می دانی فاصله بین مکانی که بصره نام دارد و منطقه ای که آنرا ابله می نامند چهار فرسخ است بزودی این منطقه محل استقرار خراج گیران خواهد شد در آن مکان هفتاد هزار نفر از امت من شهید خواهند شد که به منزله شهدای جنگ بدر می باشند.

منذر سؤال کرد: ای امیرمؤمنان علیه السلام چه کسی آنان را می کشد؟ حضرت

فرمود: آنان به وسیله کسانی که مانند شیاطین سیاه چهره و بدبو هستند کشته می‌شوند حرص و طمع آنان زیاد است اما در غارتها خود اندکی دارند خوش به حال کسی که بدست اینان کشته شود، برای مبارزه با آنان گروهی پیشقدم می‌شوند که نزد مستکبرین آن زمان خوار هستند در زمین ناشناس و در آسمان معروفند آسمان و زمین و آنچه در آنهاست بر آنان می‌گریند سپس چشمان حضرت پر از اشک گردید و فرمود: وای بر تو ای بصره از لشکری که نه صدا دارد و نه گرد و غبار منذر سؤال کرد: یا اباالحسن آنچه فرمودید که از ناحیه غرق برای آنان (اهل بصره) پیش می‌آید کدام است؟ حضرت فرمود: این لفظ (وای) دارای دو درب است یکی در رحمت و دیگری در عذاب، آری ای پسر جارود خونخواهانی بزرگ که گروهی از آنان بعضی دیگر را بقتل می‌رسانند و از آن جمله فتنه و آشوبی است که تخریب خانه‌ها و شهرها و غارت اموال را به دنبال خواهد داشت و اسارت زنانی که با وضع بسیار بدی سربریده می‌شوند ای وای که تا چه اندازه سرگذشت آنان عجیب است.^(۱)

و از جمله آن نشانه‌ها دجال بزرگ یک چشم راست او ناپیدا است و در چشم دیگرش چیزی مانند گوشت جویده شده می‌شود که آمیخته بخون است.

چشم وی مانند دانه انگوری که روی آب در گردش باشد از حدقه بیرون آمده است گروهی از مردم بصره که تعداد آنها به اندازه شهدای ابله می‌رسد و انجیل‌ها حمایل دارند از او پیروی می‌کنند در آن زمان عده‌ای کشته می‌شوند و عده‌ای فرار می‌کنند و پس از آن لرزش زمین، به اطراف

پرتاب شدن، فرو رفتن، و به صورت دیگر در آمدن قیافه‌هاست آنگاه گرسنگی در اثر قحطی و بعد از آن مرگ سرخ یعنی غرق شدن می‌باشد. شهر بصره در کتب آسمانی دارای سه نام دیگر غیر از بصره است که جز دانشمندان و علماء آنها را کسی نمی‌داند از آن جمله فریبه، تدمر و موتفکه است تا اینکه فرمود:

یکی از روزها پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله و سلم مطلبی را به من فرمود و کسی غیر از من با آن حضرت نبود آنگاه فرود:

جبرئیل روح الامین مرا بر شانه راستش حمل نمود تا زمین و آنچه را که بر روی آن وجود دارد را ببینم کلیدهای آن را به من سپرد و به آنچه که در زمین بود و تا روز قیامت خواهد بود مرا آگاه نمود آشنایی و آگاهی این امر برایم دشوار نبود همانطوری که بر پدرم آدم سخت نیامد وقتی همه نامها را به وی آموخت اما ملائکه آنها را ندانستند آنگاه من در کنار دریا شهری را مشاهده نمودم که بصره نامیده می‌شد آن شهر دورترین قسمت زمین نسبت به آسمان بود نزدیکترین شهرها به آب، آن سرزمین از سایر مکانها زودتر خراب می‌گردد و دارای نامرغوب‌ترین خاک و شدیدترین عذابها خواهد بود که در قرون گذشته چندین بار به زمین فرو رفته و دیگر بار نیز چنین خواهد شد.

ای اهل بصره و ای روستاهای اطراف.

آن روزی که آب آنجا را فرا می‌گیرد برای شما، از نظر بلا و مصیبت روز بس بزرگی خواهد بود من محل فوران و جوشش آب در شهر شما (بصره) را می‌دانم و قبل از آن حوادثی بزرگ و غیره منتظره به شما روی می‌آورد که از دیدگان شما پنهان است لکن ما به آن آگاهیم کسی که نزدیک غرق شدن، آن شهر را ترک گوید رحمت خدا او را شامل شده است و کسی که در

آن بدون توجه باقی بماند در گرو گناه خویش است خداوند نسبت به بندگانش ستم نمی‌کند. (۱)

زمانی که امیرمؤمنان علی علیه السلام از جنگ نهروان بر می‌گشت در منطقه‌ای به نام بُراثا فرود آمد در آن منطقه راهبی بنام حُباب در صومعه خویش بسر می‌برد همین که هیاهوی لشکریان را شنید از جایگاه ویژه خود به بیرون نگریست و نظاره‌گر سپاهیان امیرمؤمنان شد وی با مشاهده این وضع سراسیمه بیرون آمده و سؤال کرد این شخص کیست؟

و فرمانده این لشکر چه کسی است؟ گفتند: امیرمؤمنان علیه السلام است که از جنگ نهروان بر می‌گردد حباب با شتاب خود را به آن حضرت رسانده و در حضور وی ایستاد و آغاز سخن نمود و عرضه داشت درود بر تو ای پیشوای راستین مؤمنان که بحق امیرمؤمنان هستی حضرت فرمود: چگونه دانستی که من امیرمؤمنان راستین و بر حق هستم؟

عرض کرد: دانشمندان و عالمان دینی ما چنین به ما آموخته‌اند... حضرت فرمود: حبیب من پیامبر صلی الله علیه و آله مرا آموخت در این لحظات بود که حباب به آن حضرت عرض کرد دستت را بده من شهادت می‌دهم که خدایی جز خدای یکتا نیست و...

امیرمؤمنان از او سؤال کرد کجا زندگی می‌کنی؟ گفت: در صومعه خویش حضرت به او فرمود از امروز به بعد در آن سکونت مکن اما در اینجا

مسجدی بنا بگذار و آن را به نام بانی و صاحب این منطقه نامگذاری کن. بدین ترتیب مسجدی را در آنجا ساخت و نام آن را بُراثا گذاشت سپس حضرت فرمود: ای حباب از کجا آب می نوشی؟ عرض کرد: همین جا از دجله.

فرمود: چرا چشمه و چاهی حفر نمی کنی؟ عرض کرد: ای امیرمؤمنان هر وقت به حفر چاه مبادرت نمودیم آب آن شور و غیر گوارا بود حضرت اشاره فرمودند: در اینجا چاهی بکن، او حفر کرد تا به سنگی برخوردند که قادر به کندن آن نبودند آن حضرت سنگ را از جای برکنده از آن چشمه آبی جوشید که شیرین تر از عسل و دلپذیر از کره بود حضرت فرمود: ای حباب آب آشامیدنی تو از این چشمه است اما بزودی در مجاورت این مسجد تو شهری بنا خواهد شد که ستمگران در آن افزون و بلا و مصیبت های بزرگی به وجود خواهد آمد تا جایی که در هر شب جمعه هفتاد هزار عمل منافی عفت در آن انجام می شود وقتی که بلا و گرفتاریها به آنان روی آورد به مسجد تو هجوم می آوردند و آن را منهدم می سازند.^(۱)

آتشی از آسمان برای بغداد و بصره

— امام باقر علیه السلام می فرماید: پیش از قیام قائم مردم در اثر گناهانشان بوسیله آتشی که از آسمان بر آنها آشکار می شود در عذاب بوده و رنج می برند و نشانه سرخ فامی که آسمان را می پوشاند و فرو رفتن زمین در

۱. بحار الانوار ج ۵۲ ص ۲۱۷.

و اکنون این مسجد نزدیک شهر بغداد است و حملات امریکائی ها به این مسجد و مصائب و فسادهای این شهر به گوش همه رسیده است.

بغداد و بصره و خونهایی که در آنجا ریخته می‌شود و خانه‌هایی که خراب می‌گردد و هلاکتی که در بین اهالی آن سامان به وجود می‌آید و وجود چنان اضطرابی که اهل عراق را فرا می‌گیرد به گونه‌ای که موجب سلب آرامش آنها می‌گردد. (۱)

- مرحوم شیخ مفید فرمود: نشانه‌های قیام حضرت قائم و حوادثی که قبل از قیام آن بزرگوار بوجود می‌آید در روایات آمده است که: ... ترس و وحشت فرایندهای که اهل عراق و بغداد را فرا می‌گیرد و بوجود آمدن مرگ دسته جمعی در بین آنان و کمبود و کاستی در اموال و جانها و محصولات... (۲)

- در علائم عامه ظهور آمده که: باد سیاهی در اول روز در بغداد می‌ورزد و زلزله در آنجا روی می‌دهد بطوری که بسیاری از شهر فرو رفته و خراب گردد.

نتیجه حمله به عراق

امام علی علیه السلام فرمودند: از من بپرسید پیش از آنکه فتنه‌ای از شرق پای خود را بردارد که مدیر و مدبری ندارد.

و یا در آن فتنه فساد بسیار می‌شود و آن از دجله و یا اطراف آن یعنی بغداد آغاز می‌شود و تمام کسانی را که آن فتنه را آغاز کرده‌اند و جنگ ناخواسته‌ای را شروع نموده‌اند در نتیجه در آتش خود می‌سوزاند. و سرانجام دود آن فتنه به چشم خودشان میرود - و همگی کسانی که در

آن شرکت می‌کند و «رهبر» آن فتنه را در بغداد یاری می‌دهند و آتش این فتنه را دامن می‌زنند و او را در ادامه فتنه راهنمایی می‌کنند و سیل کمکهای مادی و معنوی خود را بسوی بغداد سرازیر می‌نمایند و خلاصه همه کسانی که به نحوی در این فتنه دست دارند همگی از هستی ساقط می‌شوند و از میان می‌روند و جز اندوه و حسرت و پشیمانی برای آنان حاصلی ندارد. (۱)

بزنطی از حضرت امام علی بن موسی الرضا علیه السلام چنین آورده است: از حضرت ابوالحسن علی بن موسی الرضا علیه السلام درباره مسئله‌ای در موضوع (خواب) سؤال نمودم حضرت از جواب دادن خودداری نمود سپس فرمود: اگر ما آنچه را که شما می‌خواستید به شما بدهیم و یا به شما بگوئیم برایتان خوب نیست و به شما زیان می‌رسد آنگاه امام علیه السلام درباره حضرت صاحب الامر به سخن پرداخت و فرمود: «و انتم بالعراق ترون اعمال هولاء الفراعنه و ما امهل لهم...» (۲)

یعنی: در حالیکه شما در عراق اعمال (زشت و کردار ناپسند) این فرعونها و ستمکاران و مهلتی که خداوند به آنها داده است از نزدیک می‌بینید پس باید تقوی را پیشه خود سازید و به جانب خدا رو آورید و دنیا شما را فریب ندهد و همچنین به وضع کسانی که خداوند با آنها مهلت داده است (تا حجت خود را بر آنها تمام کند و آنان نیز توجه خود را بطور کلی از

۱. قسمتی از توضیح مذکور، در ذیل حدیث مزبور در بیان علامه مجلسی (ره) نیز

۲. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۱۱۰.

آمده است.

خدا قطع کرده‌اند) فریب نخورید که چنان می‌بینم که حقیقت به شما رسیده (و حضرت صاحب‌الامر (عج) ظهور فرموده است).^(۱)

مسجد برائا

انس بن مالک خادم رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم برای ما نقل کرد که وقتی که امیرالمؤمنین علیه السلام از جنگ نهروان مراجعت نمود و در «برائا» (محلّی بین بغداد و کاظمین) نزول اجلال فرمود و با راهبی به نام حباب به گفتگو پرداخت... تا آنجا که فرمود: ای حباب بزودی در جنب مسجد تو شهری بنا می‌شود (بغداد) که ستمگران بسیار فراوانی در آن باشند و مردمش بلای بزرگی در پیش خواهند داشت.^(۲)

تا جایی که در هر شب جمعه هفتاد هزار عمل منافی عفت و زنا مرتکب گردند وقتی ظلم و بلای آنها زیاد شد راه این مسجد را می‌بندند کسی این مسجد را خراب نمی‌کند مگر اینکه کافر باشد سپس آنرا دوباره تجدید بنا می‌کنند و آنگاه در مرتبه آخر وقتی که مسجد را خراب کردند سه سال مردم را از رفتن به حج منع می‌کنند و زراعتهای آنها می‌سوزد و خداوند

۱. بحار الانوار ج ۵۲ ص ۱۱۰.

۲. شهر بغداد بعدها ساخته شده است و در زمان امام علی علیه السلام از آن خبری نبوده است.

این شهر در زمان هارون ساخته شد و به باغ دادخواهی معروف بوده که هارون در آن باغ به دادخواهی مردم رسیدگی می‌کرد. بعدها به گویش محلی باغ داد به بغداد تغییر یافته است.

مردی از اهل (سفح)^(۱) (یا به عبارت روشنتر) مرد سفاک و بی‌باک و خونریزی را بر آنها مسلط می‌کند و او به هیچ شهری وارد نمی‌شود مگر آنکه آن شهر را خراب می‌کند و مردم آن را می‌کشد سپس بار دیگر باز هم بسوی آنها برمی‌گردد.^(۲)

جنگهای خونین

من حدیث ابی الحسن الربعی المالکی یسند الی رسول الله ﷺ قال: «اذا وقعت الملاحم، بعث الله رجلا من الموالی، اکرم العرب...»
 یعنی: پیغمبر گرامی اسلام فرمود: زمانی که جنگهای سخت و خونینی (که در آن کشته‌های فراوان باشد) درگرفت خداوند مردی از ایرانیان را خواهد برانگیخت که از نظر اصل و نسبت گرامی‌ترین عرب و از نظر سلاح و ابزار و آلات جنگی و اسلحه لشکریان او از همه اعراب برتر و بهتر و نیکوتر است و خداوند بوسیله «موالی» یعنی: ایرانیان دین را تأیید خواهد نمود.
 پس در آن هنگام که حکمران عراق یعنی: فرمانروای این کشور، در آن سرزمین، آن مرد متوسط القامه (و میان قدی) را که دارای ریش و محاسنی انبوه و مویی سرخ و سفید (و یا سرخ متمایل به زردی) و دندانهایی سفید و براق است به قتل رسانید وای بر اهل عراق (و مردمی که در این کشور زندگی می‌کنند) از ظلم و ستم بی‌حدی که از پیروان بی‌دین، و اتباع از خدا بی‌خبر آن حاکم ظالم بر آنها خواهد رفت، آنگاه پس از آن مهدی ما اهل بیت علیهم السلام آشکار خواهد شد و سراسر روی زمین را هم چنانکه پر از

۱. نام محلی از عراق عرب است (مراصد).

۲. بحار الانوار.

ظلم و جور شده است از عدل و داد پر خواهد کرد. (۱)

امام علی علیه السلام فرمودند: «ویح لفراخ فراخ آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم من خلیفة جبار عتریف مترف...».

یعنی: وای بر فرزندان خاندان آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم از پادشاه جبار فریبکار ستمکار اسرافکاری که بر بازماندگان فرزندان من و فرزندان فرزندانم استخفاف می‌ورزد و درباره آنها ظلم و ستم روا می‌دارد.

به خدای بزرگ سوگند من به آینده جهان آگاهم و به آنچه در آن انفاق خواهد افتاد اطلاع کامل دارم.

آگاه باشید بعد از من از میان خاندان من مردی خواهد برخاست که به فرمان خدا دستور دهد و بحکم خداوند حکم نماید و او مرد قوی و نیرومندی است که به دستور خدا عمل می‌نماید.

و او بعد از زمان بسیار، قیام خواهد کرد که مردم از دست ستمکاران در فشار و ناراحتی بوده و زشتیها و رسوائیها از هر سو دامنگیرشان گردیده و بلاها و شدائد بدانها روی آورده و امیدها ناامید گشته و رشوه خواری رواج داشته باشد.

در آن هنگام که او برخاست و قیام کرد مردی از کنار دجله بغداد بدستور حزبش برانگیخته می‌شود که قبلاً در پشت پرده قرار داشته و گمنام بوده و کسی او را نمی‌شناخته است و دشمنی و کینه‌توزی، او را به کشتار و

خونریزی (بیگناهان) وادار می‌سازد آن مرد خون آشام به کشتار مردمی دست می‌زند که بر آنها خشمناک و غضبناک، و کینه‌توزی وی نسبت به آنها بسیار شدید است چه آنکه آنها خواسته او را اجابت نمی‌کنند و در برابرش تسلیم نمی‌شود و او طبق روش (بخت‌النصر) شهرهایشان را بر سرشان خراب می‌کند و جام تلخی به ایشان می‌چشاند و سرانجام کار او نیز عذابی دردناک و پایان عمل ناروایش شمشیر هلاکت است.^(۱)

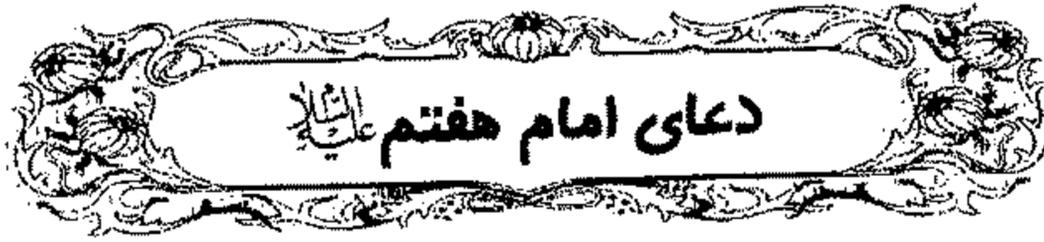

مرحوم علی بن محمد خراز قمی در کتاب کفایة‌الاثیر از علقمه بن قیس روایت کرده است که وی گفت: امیرالمؤمنین در مسجد کوفه بالای منبر آن برای ما خطبه (لؤلؤه) را ایراد فرمود.

آنگاه فرمود: شهری در بین دجله و دجیل و فرات ساخته می‌شود که به آن شهر زوراء (بغداد) می‌گویند پس هرگاه آن شهر را دیدید که باغچ و آجر ساخته شد و با طلا و نقره و لاجورد و مرمر و رخام و درهایی از چوب عاج و آبنوس و خیمه‌ها و قبه‌ها و پرده‌ها تزئین یافت و انواع درختان ساج و عرعر و صنوبر سر به فلک کشیده، در هر طرف آن دیده‌ها را خیره ساخت و به انواع قصرها و کاخهای گوناگون استحکام یافت و بیست و چهار نفر از پادشاهان بنی شیبان یکی پس از دیگری در آنجا حکومت کردند...

و سپس قبه خاکی رنگ، صاحب بیابان سرخ بناگردید آنگاه پشت سر آن قائم به حق هم چون ماه نورانی بین ستارگان درخشان، در میان

سرزمینهای عالم و قاره‌های بزرگ جهان نقاب از چهره خود برمی‌دارد. (۱)

یحیی بن فضل نوفلی گفت: بر حضرت ابوالحسن «امام موسی بن جعفر» (علیه السلام) در بغداد وارد شدم و این در موقعی بود که حضرت از خواندن نماز عصر فارغ شده و دستهای مبارک را به طرف آسمان بالا برده بود و شنیدم که حضرت در دعای خود می‌فرمود: «انت الله لا اله الا انت الاول و الاخر و الظاهر و الباطن».

تا آخر دعا که فرمود: بار خدایا از تو می‌خواهم که بر محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و آتش رحمت فرستی و در ظهور فرج آن منتقمی که برای تو از دشمنانت انتقام می‌گیریید تعجیل فرمایی و آنچه را که به او وعده فرموده‌ای به آن جامه عمل بپوشانی.

«یا ذالجلال و الاکرام».

عرض کردم یابن رسول الله برای چه کسی دعا می‌فرمودید؟

فرمود: برای آن مهدی موعودی که از آل محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ است (و جهان در انتظار اوست) دعا می‌کردم آنگاه پاره‌ای از اوصاف و خصوصیات روحی او را بر شمرد و شمایل نیک آن حضرت را از زردی رنگ چهره و شب زنده داری و رکوع و سجودش بیان فرمود.

سپس من عرض کردم: یابن رسول الله زمان قیام حضرتش چه وقت خواهد بود فرمود: «اذا رایت العساکر بالانبار» (۲) علی شاطئی القرات (۳)

۱. کفایة الاثر، ص ۲۱۳.

۲. انبار شهری است که در کنار فرات در سمت غربی (بغداد) واقع شده و فاصله بین

و الصرارة^(۴) و دجله و هدم قنطرة الكوفة، و احراق بعض بيوتات الكوفة. فاذا رايت ذلك فان الله يفعل مايشاء لاغالب لامرالله ولا معقب لحكمه».

یعنی: هرگاه لشکریان فراوانی را در شهر «انبار» در کنار شط فرات و «صرارة» و «دجله» مشاهده کردی و دیدی که «جسر» و پل روی شط کوفه منهدم گردید و برخی از خانه‌های اهل کوفه سوخت در آن موقع زمان خروج حضرت قائم علیه السلام فرا رسیده است پس زمانی که این علامتها را دیدی آنچه را که خدا بخواهد انجام خواهد داد و فرمان خداوند مغلوب شدنی و تأخیرپذیر نیست.

«لاغالب لامرالله ولا معقب لحكمه».^(۵)

در روایتی دیگر آمده: سفیانی وارد کوفه می‌شود و سه روز در آنجا به غارت می‌پردازد و شصت هزار نفر از اهالی آنجا را می‌کشد سپس هجده شب در آنجا می‌ماند...

و در نقلی از امام علی علیه السلام آمده که فرمود: او (سفیانی) یکصد و سی

این شهر تا بغداد ده فرسخ است نام قبلی شهر انبار «رمادی» بوده است.

۳. دجله و فرات نام دو رود معروف عراق است و هر دو از ترکیه سرچشمه می‌گیرند و سپس وارد عراق می‌شوند.

۴. صرارة دو معنا دارد یکی از معانی آن نام نهری است که در یک فرسخی بغداد قرار دارد و پس از آبیاری نمودن باغستانهای بسیاری در نتیجه زیادی آب آن به دجله می‌ریزد که ظاهراً منظور حدیث از صرارة نام این نهر نیست و معنای دیگر آن عبارت از آب راکدی است که مدتی در یکجا بماند و مدت آن طولانی شود بطوریکه بوی آن تغییر کند که در اصطلاح عرف امروز به آن «مرداب» و یا «باتلاق» می‌گویند که ظاهراً منظور از صرارة همین باطلاقتها و مردابها است که در جنوب شرقی عراق است.

۵. فلاح السائل، چاپ اول، ص ۲۰۰.

هزار تن را به کوفه می‌فرستد و آنها در منطقه روحاء و فاروق فرود می‌آیند شصت هزار تن از آنها راهی کوفه می‌گردند تا اینکه در محل قبر هود در نخلیه فرود می‌آیند و روز عید به آنها هجوم می‌آورند. و فرمانروای مردم شخصی ستمگر و کینه‌توز است که به او کاهن و ساحر می‌گویند از شهری که به آن زوراء بغداد گویند.

با پنج هزار کاهن از شهر بغداد بسوی آنها خروج می‌کند هفتاد هزار نفر را بر روی پل آن شهر به قتل می‌رسانند بگونه‌ای که مردم سه روز در اثر خون و تعفن اجساد، از نزدیک شدن به فرات پرهیز می‌کنند و هفتاد هزار دوشیزه را که دست و صورتشان دیده نشده به اسارت می‌گیرند... (۱)

شام (۲) قبل از ظهور

امام باقر علیه السلام به جابر جعفی می‌فرماید: پیوسته بر جای خود باش و دست و پای مجنبان تا علامتهایی را که برای تو بیان می‌کنم مشاهده کنی. پیدایش نداکننده‌ای که از آسمان پیام می‌دهد و این صدا از ناحیه دمشق شنیده می‌شود و مؤده ظهور حضرت مهدی را می‌دهد و فرو رفتن آبادی از شام آن را جاییه نامند...

در آن سال (سال ظهور) در هر نقطه‌ای از زمین از ناحیه غرب اختلاف و درگیری وجود دارد که نخستین سرزمینی که نابود شود شام است...

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۷۳.

۲. شام در روایات به کشور سوریه فعلی اطلاق نمی‌شود بلکه منطقه شامات، از وسعت بیشتری در آن زمان برخوردار بوده که عراق نیز جز شام آن زمان محسوب شده است.

خراب شدن مسجد اموی در دمشق

ابن حماد از محمد حنفیه نقل کرده که فرمود: نخستین گروه‌های لشکریان مغربی وارد مسجد دمشق می‌شوند و در حالی که مشغول تماشای دیدنیهای شگفت‌انگیز آن هستند ناگهان زمین فرو رفته و بخش غربی مسجد دمشق و آبادی به نام حرستا فرو می‌رود در این هنگام سفیانی خروج می‌کند. (۱)

و در روایتی دیگر امام علی علیه السلام می‌فرماید: وقتی در شام دو گروه نظامی اختلاف کنند نشانه‌های الهی آشکار می‌شود پرسیدند: ای امیرمؤمنان آن نشانه چیست؟

فرمود: زمین لرزه‌ای در شام رخ می‌دهد که صد هزار نفر در اثر آن هلاک می‌گردند و این را خداوند رحمتی برای مؤمنان و عذابی برای کافران قرار می‌دهد.

وقتی آن هنگام فرا رسد نظاره‌گر سوارانی که دارای اسبهای سفید و پرچمهای زرد رنگ باشند که از مغرب می‌آیند تا وارد شام می‌شوند و در آن لحظات است که فریاد و بی‌تابی بزرگ و مرگ سرخ فرا می‌رسد وقتی آن وضع پیش آمد پس بنگرید فرو رفتن آبادی ای از روستاهای دمشق را که به آن حَرْشا می‌گویند در این هنگام فرزند هند جگرخوار (سفیانی) از بیابان خروج کرده و بر منبر دمشق قرار گیرد در این بحبوحه در انتظار ظهور حضرت مهدی علیه السلام باشید. (۲)

- رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: دیری نمی‌پاید که مردم شام دینار و

پیمانهای (پول و غذا) نزدشان یافت نمی‌شود پرسیدیم این امر از کجاست؟

فرمود: از جانب رومیان. (غربی‌ها)

سپس لحظه‌ای سکوت کرد و فرمود: در آخرالزمان خلیفه‌ای می‌آید که به مردم اموال کمی داده و آن را به شمارش نمی‌آورد. (۱)

در روایتی آمده که: اهل غرب به سوی مصر هجوم می‌آورند همین که وارد می‌شوند فرمانروایی سفیانی برقرار می‌شود و قبل از آن شخصی مردم را به سوی آل پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم دعوت می‌نماید. (۲)

شکست و اضمحلال اسرائیل

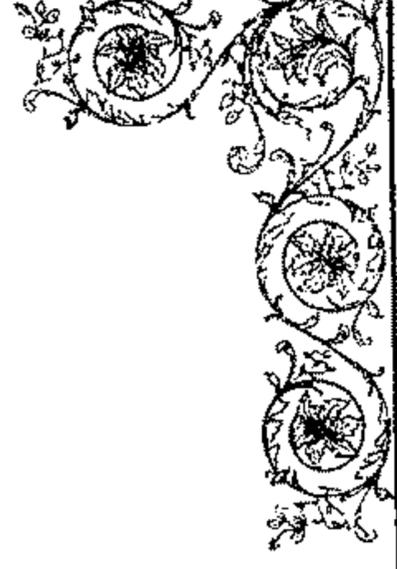
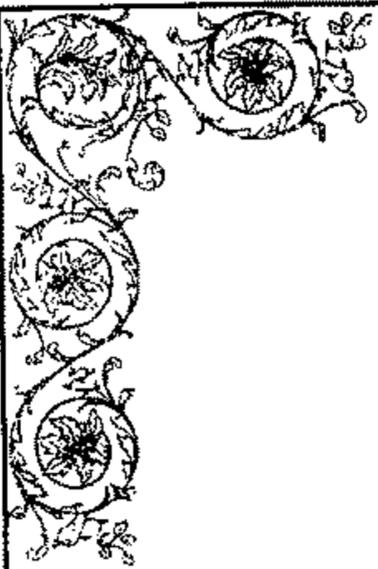
پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: قیامت برپا نمی‌شود مگر آنکه بین مسلمانان و یهود جنگی رخ دهد به گونه‌ای که مسلمانان همه آنها را به هلاکت می‌رسانند... (۳)

در روایتی دیگر می‌فرماید: یهودیان با شما به ستیز بر می‌خیزند اما شما بر آنها مسلط خواهید شد.

۱. بحارالانوار، ج ۵۱، ص ۹۲. ۲. بحارالانوار، ۵۲، ص ۲۰۸.

۳. مسند احمد حنبل، ج ۲، ص ۴۱۷.

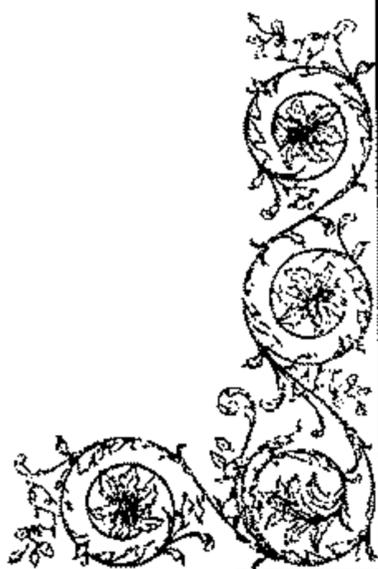
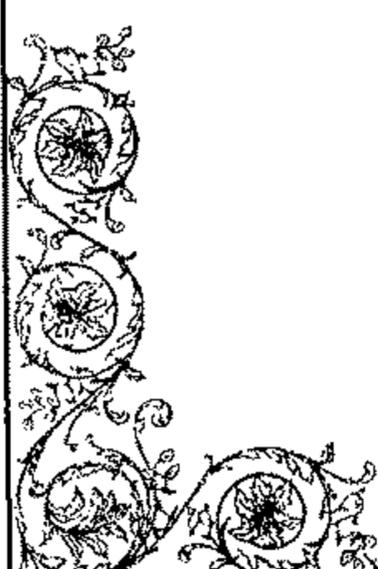

بخش ۲

علائم ظهور

درآمد:

علائم ظهور در این بخش، سعی شده حتی الامکان جدا شده باشد و علائم سیاسی، اقتصادی، جغرافیایی، اجتماعی و علائم حتمی و غیر حتمی و... بطور منظم تفکیک شده باشند.

توضیحی در باب علائم ظهور

بعضی از علائم ظهور امام مقارن ظهور و یا همراه با امام مهدی علیه السلام آشکار می‌شود و بعضی دیگر قبلاً اتفاق می‌افتند که بین این دو دسته از علائم باید تفاوت قائل شد.

علائمی که همراه با امام اتفاق می‌افتند عبارتند از: خروج سفیانی در شام و قیام یمانی و خروج دجال و دابة الارض و صیحه آسمانی دلالت بر نزدیکی ظهور امام دارند و قیام سید حسنی به نام محمد بن حسن و کشته شدن او در مکه بین رکن و مقام و فرو رفتن لشکر سفیانی بین مدینه و مکه در زمین و پیدا شدن دست یا صورت و سینه‌ای در چشمه خورشید و طلوع خورشید از مغرب که البته بعضی از این علامات را باید بر سبیل کنایه و رمز تحلیل و تفسیر کرد.

بعضی از علائم ظهور بر سبیل کنایه و رمز بیان شده است که علت آن را می‌توان هم خوان نبودن شرائط فیزیکی و اجتماعی و سیاسی در زمان بیان روایت تلقی نمود مثلاً در زمان امام صادق علیه السلام امام صادق چگونه جریان حرکت هواپیما در آسمان را برای یاران خود توصیف نماید آیا راهی جز طریق کنایه و رمز باقی می‌ماند.

و بعضی از علائم که در روایات آمده شامل علائم اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، جغرافیایی و ... است.

که تفکیک کردن این علائم را به عهده خوانده می‌گذاریم ولیکن این علائم در این مشخصه‌ها قابل تقسیم هستند.

نشانه‌های نزدیک به ظهور

با توجه به روایات، تعدادی از علائم ظهور نزدیک به آن اتفاق خواهد افتاد به طوری که بین آنها و ظهور امام فاصله زیادی نباشد و بطور مسلم فاصله این علائم تا ظهور در این دسته از علائم زیاد نیست و بیشتر این علائم یا در همان سال ظهور یا سال پیش از آن رخ می‌دهند لذا توصیه می‌شود برای آنکه ارتباط منطقی بین این علائم برقرار شود و زنجیره واضحی را برای خواننده بدست بدهد به روایاتی که دارای قید زمانی هستند بایستی عنایتی مضاعف کرد.

نشانه‌های غیر طبیعی

بخشی از نشانه‌های ظهور بر سبیل و روال عادی و طبیعی نیست و بیانگر مطالبی است که تحقق آن غیر عادی نشان می‌دهد و این دسته از علائم را می‌توان به دو صورت تحلیل کرد الف: آنکه این دسته از علائم و بیان مختصات آن بر طریق رمز و رموز گفته شده که در جای خود از پرده کنایه و رمز خارج خواهد و اساساً این دسته از روایات معنایی کنایی شاید داشته باشد.

و دوم: اینکه این علائم غیر عادی را معجزه تلقی نمائیم.

که از باب نمونه می‌توان به ظاهر شدن دست و یا نشانه‌ای با خورشید در آسمان اشاره کرد.

ائمہ اطہار علیہم السلام برای بیان علائم ظهور مشکل تفهیم داشتند لذا مطالب را با کنایه و تشبیه مطرح کرده‌اند تا هم برای شاگردان قابل فهم باشد هم

برای آیندگان قابل درک، لذا این دسته از روایات خیلی شفاف نیستند (از حیث معنا).

اگرچه بعضی از علامات ظهور امام عصر حتمی است ولی بعضی از علائم آن شرطی است و بستگی به اراده خداوند متعال داشته و اگر خدا نخواهد واقع نخواهد شد.

و بعضی از علائم ظهور نیز در زمانهای گذشته واقع شده و زمان آن سپری شده است که به آنها علامات واقعه می‌گویند که در این مجموعه به آنها اشاره خواهد شد.

بعضی از روایات ظهور بر طریق کنایه و تشبیه است لذا بایستی مفاد آن را دقیق تحلیل و برداشت نمود.

چنانچه صعصعة بن صوحان در پاسخ مردی که از منظور امیرالمؤمنین علیه السلام از جمله «لا تسألونی عما یکون بعد ذلک...» پرسیده بود، گفت: «ان الذی یصلی خلیفه عیسی بن مریم هو الثانی عشر من العشرة التاسع من ولد الحسین بن علی و هو الشمس الطالعة من مغربها» یعنی:

کسی که حضرت عیسی علیه السلام پشت سر وی نماز گزارد دوازدهمین نفر از خانواده پیامبر صلی الله علیه و آله و نهمین نفر از فرزندان حسین بن علی علیه السلام است و هم اوست خورشیدی که از غروبگاهش طلوع می‌کند. (۱)

خروج سفیانی؟

سفیانی کیست؟ (خروج سفیانی در روایات از علائم حتمی ظهور امام عصر علیه السلام می باشد).

امام علی علیه السلام فرمود: فرزند خورنده جگرها از وادی یا بس خارج می شود... اسمش عثمان و پدرش عنبسه و از اولاد ابوسفیان است. (۱)

و امام باقر علیه السلام می فرماید: سفیانی سرخ رویی سفید پوست و زاغ چشم است هرگز خدا را پرستش نکرده و هرگز مکه و مدینه را ندیده است. (۲)

- امام چهارم علیه السلام نیز می فرماید: سپس سفیانی ملعون از وادی یا بس بیرون می آید وی از فرزندان عنبسه بن ابی سفیان است. (۳)

- امام صادق علیه السلام می فرماید: خروج این سه تن، خراسانی سفیانی و یمنی (۴) در یک سال و یک ماه و یک روز اتفاق می افتد و پرچم یمنی از همه هدایت کننده تر است زیرا که دعوت به حق می کند. (۵)

[باید توجه داشت که آنچه را که درباره خراسانی در منابع معتبر حدیثی یافت می شود روایتی است که در کتاب الغیبة نعمانی ص ۲۶۴ آمده که به نقل از امام باقر علیه السلام می گوید: خروج سفیانی و یمانی و خراسانی در یکسال و در یک ماه و در یک روز اتفاق می افتد.

۱. کمال الدین، ص ۶۵۱ . ۲. غیبت نعمانی، ص ۴۳۵.

۳. غیبت طوسی، ص ۲۷۰.

۴. ظاهراً در روایات مربوط به یمانی آمده که در آن زمان یعنی خروج یمانی خرید و فروش سلاح ممنوع می باشد جالب این که طبق درج در روزنامه جمعیت ۲۰ میلیونی یمن بر اساس اعلام سی ان - ان، ۶۰ میلیون قبضه سلاح گرم در اختیار مردم یمن

است. ۵. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۱۰.

در سند این روایت افرادی مجهول و مهمل و واقعی مذهب قرار دارند که وجود حسن بن علی بن ابی حمزه در آن برای ضعف روایت کفایت می‌کند. [امام باقر علیه السلام می‌فرماید: اگر سفیانی را مشاهده کنی در واقع پلیدترین مردم را دیده‌ای، وی دارای رنگی بور و سرخ و کبود است هرگز سر به بندگی خدا فرد نیاورده مکه و مدینه را ندیده است و می‌گوید: پروردگارا انتقام من با آتش است. (۱)]

امام صادق علیه السلام فرمود: ما و اولاد ابوسفیان دو خاندان هستیم که به خاطر خدا با یکدیگر دشمنی داریم ما گفتیم: خداوند راست گفت، آنها گفتند: خداوند دروغ گفت...

ابوسفیان به جنگ پیامبر صلی الله علیه و آله برخاست و معاویه فرزند ابوسفیان به جنگ علی بن ابیطالب علیه السلام رفت.

و یزید پسر معاویه به نبرد با حسین بن علی علیه السلام پرداخت.

و سفیانی به مصاف حضرت قائم علیه السلام بر می‌خیزد. (۲)

زمان خروج سفیانی و شعاع فعالیت و حرکت او

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: سفیانی از علایم حتمی است خروج او در ماه رجب و از آغاز خروجش تا پایان آن جمعاً ۱۵ ماه است که در ۶ ماه آن جنگ می‌کند و چون شهرهای پنج‌گانه را تصرف کرد ۹ ماه فرمانروایی می‌کند و یک روز هم بر آن افزوده نمی‌شود. (۳)

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۵۴. ۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۹۰.

۳. غیبت نعمانی، باب ۱۸، ص ۴۲۶. (در روایت است که سفیانی و امام مهدی (عج) در

یک سال قیام می‌کنند (اثبات الهداة).

رسول خدا ﷺ فرمود: مردی از شام به نام سفیانی خروج می‌کند و تمام افرادی که از او متابعت می‌کنند از طایفه کلب هستند پس کشتار می‌کنند حتی شکم زن‌ها را می‌درند و بچه‌ها را می‌کشند آنگاه طایفه قیس با او جنگ می‌کنند و همگی کشته می‌شوند و کسی که بتواند در مقابل او مقاومت کند نمی‌ماند در این هنگام مردی از خاندان من در مکه مکرمه قیام می‌کند و خیر قیامش به سفیانی می‌رسد... (۱)

روزی امیرالمؤمنین علی علیه السلام بر منبر کوفه خطبه‌ای ایراد نمود و پس از حمد خدا و با درود بر پیغمبر اسلام فرمود: ای مردم هر چه می‌خواهید از من بپرسید زیرا در این دهه آخر ماه مبارک رمضان من از میان شما میروم.

سپس امام حوادث بعد از خود را ذکر نمود و شهادت امام حسین علیه السلام و زیدبن علی و سوزندان جنازه او و به باد دادن خاکستر آن را بیان فرمود و گریه کرد.

آنگاه امام به زوال و نابودی بنی امیه و سلطنت بنی عباس را به مردم تذکر داد و سپس حوادث بعد از آنها را به مردم خاطرنشان ساخت و چنین فرمود:

«اولها السفیانی و آخرها السفیانی فقیل له و السفیانی و السفیانی؟ فقال: السیفانی؟ فقال: السیفانی صاحب هجر و السیفانی صاحب الشام».

یعنی: اول آن فتنه‌ها سفیانی و آخر آن نیز سفیانی خواهد بود.
از آن حضرت پرسیدند سفیان اول کیست؟ و سفیانی دوم کدامست؟

حضرت فرمود: سفیانی اول صاحب هجر^(۱) و سفیانی دوم صاحب شام است.

آنگاه آن حضرت ذکر پادشاهان بنی‌عباس را از قول رسول‌خدا صلی الله علیه و آله و سلم تجدید کرد و سپس از شیعیان و دوستان خود یاد کرد و از آنها تمجید نمود و فرمود: آنها در نزد مردم کافر و در نزد خدا از خوبانند، پیش مردم دروغگو، ولی نزد خدا راستگویانند در نزد مردم پلید اما پیش خدا پاکیزه‌گانند در نزد ملعون و پیش خدا نیکانند... و این جریان و شرح حال شیعه آن حضرت است.^(۲)

سفیانی نشانه حتمی ظهور

علائم ظهور طبق روایتی از امام باقر عجل الله فرجه به دو دسته تقسیم شده است امام فرموده‌اند: نشانه‌های ظهور دو دسته‌اند یکی نشانه‌های غیر حتمی و دیگر نشانه‌های حتمی و خروج سفیانی از نشانه‌های حتمی است که راهی جز آن نیست.^(۳)

و در روایتی از امام صادق عجل الله فرجه آمده است: وقوع ندا از امور حتمی است و سفیانی و یمانی از امور حتمی است و کشته شدن نفس زکیه از امور حتمی است و کف دستی که از افق آسمان بیرون می‌آید از امور حتمی است.

۱. در لسان العرب هجر شهر معروفی است در بحرین و شهری به این نام در

نزدیکی مدینه است. ۲. الملاحم والفتن، ص ۱۳۶، باب ۵۹.

۳. غیبت نعمانی، باب ۱۸، ص ۴۲۹.

جنگ‌های سفیانی

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: سه پرچم به اهتزاز در می‌آید پرچم حسنیّه - پرچم امویّه - پرچم قیسّیه در همین اثنا سفیانی خروج می‌کند و پیروان هر سه پرچم را مانند محصولات زراعی درو می‌کند و به کشتاری دست می‌زند که مانند آن را هیچگاه ندیده‌ای. (۱)

سفیانی در مسجد دمشق

از امام باقر علیه السلام نقل شده است که امیرمؤمنان علی علیه السلام فرمود: وقتی در شام دو گروه نظامی اختلاف کنند نشانه‌ای از نشانه‌های الهی آشکار می‌شود.

پرسیدند: ای امیرمؤمنان آن نشانه چیست؟

فرمود: زمین لرزه‌ای در شام رخ می‌دهد که صد هزار نفر در اثر آن هلاک می‌گردند و این را خداوند رحمتی برای مؤمنان و عذابی برای کافران قرار می‌دهد.

وقتی آن هنگام فرا رسد نظاره‌گر سوارانی که دارای اسبهای سفید و درفشهای زرد رنگ، باشید که از مغرب روی می‌آورند تا وارد شام می‌شوند و در آن لحظات است که فریاد و بی‌تابی بزرگ و مرگ سرخ فرا می‌رسد.

وقتی آن وضع پیش آمد پس بنگرید فرو رفتن آبادی ای از روستاهای دمشق را که به آن حرشا می‌گویند در این هنگام فرزند هند جگرخوار

(سفیانی) از بیابان خروج کرده و بر منبر دمشق قرار می‌گیرد در این بحبوحه در انتظار حضرت مهدی علیه السلام باشید. (۱)

عملیات سفیانی در مدینه

از حدیقه روایت شده که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود... و اما لشکر دوم (۲) (سفیانی) وارد مدینه شده و سه شبانه روز به غارت و چپاول آنجا می‌پردازد آنگاه بیرون آمده و به سوی مکه روانه می‌گردند تا اینکه به بیابان می‌رسند و خداوند در این هنگام جبرئیل را برمی‌انگیزد. و می‌فرماید: جبرئیل برو و ایشان را نابود گردان.

پس جبرئیل با پای خود ضربتی به آن زمین می‌زند و زمین آنها را در خود فرو می‌برد و هیچکس از آنها نجات نمی‌یابد مگر دو مرد (۳) از جَهِینه. (۴)

- در نقلی آمده که سواران سفیانی مثل شب ظلمانی و سیل ویرانگر روی می‌آورند و به هر چیزی که برسند آنها نابود می‌کنند...

و در روایتی از امام علی علیه السلام آمده که فرمود: ارتش سفیانی وارد کوفه می‌شود و کسی را رها نمی‌کند مگر آنکه او را می‌کشد «آنچنان خوی آدمکشی دارند» که وقتی مردی از آنها به گوهر گرانبها و عظیمی برخوردار نماید به آن توجهی نمی‌کند ولی اگر کودک خردسالی را ببیند او را دستگیر

۱. بحار، ج ۵۲، ص ۲۵۳.

۲. لشکر اول سفیانی به سمت شرق حرکت می‌کند.

۳. این دو مرد در روایات به نام وتر و وتیره آمده است.

۴. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۸۶.

کرده و به قتل می‌رساند. (۱)

وظیفه شیعیان در هنگام خروج سفیانی

از امام باقر علیه السلام سؤال شد: در آن وقت (خروج سفیانی) وظیفه ما نسبت به زن و فرزندان چیست؟

امام فرمود: مردان شما خود را از او بیوشانند زیرا که هراس و شرارت او البته بر شیعیان ماست اما زنان ان شاء الله به آنها ضرری نمی‌رسد. پرسیدند: مردان کجا بروند و از او به کجا بگریزند؟

امام فرمود: هرکس می‌خواهد از شر آنها بگریزد به مدینه یا مکه و یا شهر دیگر برود... (۲)

امام علی علیه السلام می‌فرماید: خروج سفیانی با پرچم سرخ همراه است و فرمانده آن مردی از قبیله بنی‌کلب است. (۳)

از ابن عباس روایت شده که گفت: سفیانی خروج می‌کند و دست به کشتار می‌زند حتی شکم زنان را می‌درد و اطفال را در ریگهای بزرگ می‌جوشاند. (۴)

چهره سفیانی

امیرمؤمنان علی علیه السلام فرمود: فرزند هند جگرخوار از وادی یابس (دره خشک) خروج می‌کند او مردی است چهارشانه و بد قیافه دارای سری

۱. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۱۹.
 ۲. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۱۴۱.
 ۳. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۷۳.
 ۴. ابن‌حماد، نسخه خطی، ص ۸۴.

بزرگ بر صورت او اثر آبله پیدا است وقتی او را می‌بینی پنداری که یک چشم دارد نامش عثمان و پدرش عینیه (عنبنسه) است او از فرزندان ابوسفیان است... (۱)

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: گویا سفیانی را می‌بینم که در میدان کوفه شما جایگاه خود را گسترده و منادی او فریاد می‌زند هر کس سر شیعه علی بن ابیطالب را بیاورد هزار درهم مزد خواهد گرفت پس همسایه بر همسایه می‌جهد و گردنش را می‌زند و هزار درهم را می‌گیرد... (۲)

طبق پاره‌ای از روایات سفیانی مردی اموی نسب و از نسل یزید است و نامش عثمان به عنبنسه است او چهره‌اش سرخ و کبود چشم و آبله رو و بد منظر و خیانتکار است در شام. (۳) قیام کرده و به سرعت پنج شهر را تصرف می‌کند و با سپاهی بزرگ به سوی کوفه می‌آید او در شهرهای نجف و کوفه جنایات بزرگی مرتکب می‌شود و لشکری دیگر به سوی مدینه می‌فرستد سپاه سفیانی در مدینه به قتل و غارت می‌پردازند و از آنجا به سوی مکه می‌روند سپس آن لشکر در بیابانی در میان مدینه و مکه به زمین فرو می‌روند.

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۰۵. ۲. غیبت طوسی، ص ۲۷۳.

۳. به مناطق دمشق فلسطین و حمص و اردن و قنسرین قبلا شام می‌گفته‌اند.

امام عصر عَلَيْهِ السَّلَام نیز از مکه به مدینه و از مدینه به سوی کوفه می آید و سفیانی خود از عراق به شام و دمشق فرار می کند و امام سپاهی را به تعقیب او می فرستد سرانجام او را در بیت المقدس هلاک کرده و سرش را جدا می سازند. (۱)

حادثه در سرزمین بیداء

در منتهی الامال مرحوم شیخ عباس قمی می نویسد:
بیداء سرزمین پایین مکه و مدینه است که در زمان ظهور حضرت قائم در این سرزمین لشکری که به سیصد هزار نفر می رسند به امر خداوند در زمین فرو رفته و نابود می شوند. (لشکر سفیانی که دو نفر از آنها زنده مانده در حالی که سر آنها به عقب برگشته است).

خروج خراسانی از علائم حتمی است

قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: «يُخْرِجُ النَّاسَ مِنَ الْمَشْرِقِ فَيُوطِنُوا لِلْمَهْدِيِّ سُلْطَانَهُ».
یعنی: جمعی از مشرق حرکت کنند و مقدمات حکومت مهدی را فراهم می کنند. (۲)

۱. اثبات الهداة، ج ۷، ص ۳۹۸ و غیبت نعمانی، باب ۱۴ در علامات ظهور از، ص ۲۴۷ تا ۲۸۳ و غیبت طوسی در علامات ظهور از ص ۲۶۵ تا ۲۸۰.
۲. اثبات الهدی، ج ۷، ص ۲۴۰.
(باید توجه داشت که روایت خراسانی را نعمانی در باب ۱۶ کتاب الغیبه حدیث ۶ نیز

وقتی ابوموسی اشعری مملکت فارس را گرفت خبر فتح را به عمر بن خطاب داد و اجازه خواست تا به سوی خراسان حرکت کند وقتی نامه ابوموسی به عمر رسید در پاسخ او نوشت که ای ابوموسی از آن فتح‌هایی که بدست مسلمانان شده خداوند را سپاس گفتم لکن آهنگ خراسان مکن در هر شهری که بدست تو گشوده شده حاکمی نصب کن و خود به بصره برگرد و اندیشه خراسان از دل بیرون کن ما را با خراسان و خراسان را با ما چکار، کاش در میان ما و خراسان کوه‌های آهن و دریا‌های آتش بود و مانند سد یاجوج و ماجوج هزار سد حاجز و حایل ما بود.

امام علی علیه السلام به عمر فرمود: ای عمر این چه سخن است که می‌گویی.

عمر گفت: خراسان از ما دور است و مردم آن عهد شکن و خونریزند.

امام علی علیه السلام فرمود: ای عمر خراسان را اثرهای بزرگ است هرات شهریست از خراسان که ذوالقرنین اکبر آن را بنا کرده و عزیز پیغمبر در آنجا نماز گذاشته زمینی نیکو دارد و آبهای گوارا بر آن می‌گذرد بر هر دروازه‌ای از آن شهر فرشته‌ای با شمشیر کشیده ایستاده و بلاها را از آن دفع می‌کند و آن شهر به غلبه (شکست) گشوده نشود مگر بدست قائم آل محمد و دیگر خوارزم است و آن از ثغور اسلام است...

و دیگر شهر آن بخارا است که در آنجا مردانی آیند که از کثرت عبادت ادیمی را مانند که مالش داده باشند و دیگر سمرقند است، خداوند نیکی

آورده و نوشته که خراسانی یکی از نشانه‌های حتمی پنج گانه است ولی سند این روایت به دلیل آمدن نام محمد بن حسان رازی و علی بن ابی حمزه واقفی و محمد بن علی کوفی ضعیف تلقی می‌شود.

دهد اهل سمرقند را و این شهر در آخر زمان بدست ترکان (شرقی و غربی‌ها) پایمال شود...^(۱) و دیگر طالقان است که خدای را در آنجا خزانه‌هاست نه از سیم و زر بلکه از مردان دانشور که خداوند را چنانکه باید بشناسند و در آخرالزمان ملازم خدمت قائم آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم باشند...

در ادامه روایت حضرت از شهرهای سرخس، ترمذ، سجستان، شاش و فرغانه، بلخ و سحاب، دامغان، طبرستان (مازندان)، ری، نام برده و بعضی از خصوصیات مردمان آن شهر را برمی‌شمارند وقتی امام علی علیه السلام این کلمات را به پایان برد عمر گفت: یا اباالحسن اول مرا به فتح خراسان رغبت دادی و آنگاه اهل خراسان را از دل من دور کردی.

امام علی علیه السلام فرمود: آنچه به تو از خراسان نگفتم بیشتر از آنست که گفتم و این خراسان اول به دست بنی‌امیه فتح می‌شود و در پایان کار تحت فرمان بنی‌هاشم در آید.^(۲)

— امام هادی علیه السلام می‌فرماید: خراسانی و سفیانی خروج خواهند کرد این از مشرق و آن دیگری از مغرب.^(۳)

۱. شاید حمله آمریکا به افغانستان منظور امام علی علیه السلام می‌باشد که فی‌الحال رخ داده است فافهم و تأمل.

۲. ناسخ التواریخ، ج ۳، ص ۳۵.

(ما در ایران ۲ منطقه به نام طالقان داریم یکی در استان خراسان و دیگری در نزدیکی تهران.)
۳. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۳۲.

زمان خروج خراسانی

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: خروج سفیانی و خراسانی و یمانی هر سه در یک سال و در یک ماه و در یک روز است اما هیچ پرچمی هدایتگر از پرچم یمانی نیست.

آری مردم را دعوت به حق می‌کند.

امام باقر علیه السلام می‌فرماید: سفیانی و قائم ما در یک سال قیام می‌کنند. (۱)

بیعت با خراسانی

«عن ثوبان قال: قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم تجى الرايات السود من قبل المشرق كان قلوبهم زيرا الحديد...»

ثوبان از رسول خدا صلى الله عليه وآله وسلم روایت کرده است که آن حضرت فرمود: پرچمهای سیاهی از طرف مشرق زمین می‌آید که گویی دل‌های آنها پاره‌های آهن است پس هرکس که آوازه قیام و حرکت آنها را به گوش شنید باید نزد آنها برود و با آنها بیعت کند هرچند با دست و زانو و سر انگشتان پا بر روی برف و یا یخ راه برود. (۲)

خراسانی‌های متعدد

در روایات به قیام خراسانی دارد که دلالت بر نزدیکی ظهور امام

۱. بحار، ج ۵۲، ص ۲۱۰ اثبات الهداة، ج ۷، ص ۴۲۶.

۲. الحاوی للفتاوی، ج ۲، ص ۱۳۳.

عصر عَلَيْهِ السَّلَام دارد با خراسانی که ابومسلم خراسانی و یا هولاکوخان است فرق دارد چون با توجه به سابقه تاریخی، دو نفر از شرق (خراسان) خروج کرده‌اند آن کسی که در روایات در بحث علائم ظهور مطرح است سیدی است از سلاله رسول خدا وَاللهُ وَآلِهِ وَسَلَّمَ که قیامش زمینه ساز ظهور امام عصر عَلَيْهِ السَّلَام خواهد بود.

اصحاب خراسانی و دایره فعالیت آنها

«عن الزهري قال: قال رسول الله وَاللهُ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تقبل الرايات السود من المشرق تقودهم رجال كالنجمت المجله اصحاب شعور انسابهم القرى و اسماء هم الكنى يفتحون مدينه دمشق ترفع عنهم الرحمه ثلاث ساعات».

زهري روایت کرده که پیامبر اسلام فرمود: پرچمهای سیاه از مشرق زمین می‌آید و مردانی قوی و نیرومند و ریش دار که نسب‌هایشان شهریشان و کنیه آنها نام‌هایشان است.

این پرچمها را رهبری نموده و به جلو می‌رانند آنها شهر دمشق را می‌گشایند و به مدت سه ساعت شفقت و رحمت از دل‌هایشان برداشته می‌شود. (۱)

۱. انسابهم القرى و اسمائهم الكنى يعنى شخص را به نام شهرش می‌خوانند این نوع نامگذاری در ایران مرسوم است مثل تهرانی قمی یا گلپایگانی یا شیرازی و معنای کنیه نام و اسم آنهاست به این معنی است که بر عکس عرب که کنیه را اسم نمی‌دانند اینها کنیه را اسم می‌گذارند مثل ابوالفضل ابوطالب و ابوالحسن و... و این باز در ایران مرسوم است.

امام باقر علیه السلام می‌فرماید: یاران درفشهای سیاه که از خراسان به سوی کوفه می‌آیند در آنجا فرود می‌آیند و چون مهدی علیه السلام ظهور می‌کند گروهی را جهت بیعت بسوی او می‌فرستند. (۱)

خروج دجال

دجال به معنی ضد خدا یا دشمن خداست که نام اصلی آن صائدبن صید و کنیه‌اش ابویوسف که از مادری یهودی به نام میمونه به دنیا آمده که از سال چهارصد هجری که بگذرد باید منتظر او بود دجال با صورتی آبله‌رو که یک چشم او کور شده و چشم دیگرش در وسط پیشانی است می‌باشد. خراسان و کوفه نقاطی هستند که به عنوان محل خروج او ذکر شده است.

دجال در کلام امام علی علیه السلام

اصبغ بن نباته از امیرالمؤمنین علی علیه السلام پرسید: یا امیرالمؤمنین دجال کیست؟

امام فرمود: آگاه باشید که دجال صائدبن صید است، شقی کسی است که او را تصدیق کند و سعید کسی است که او را تکذیب کند... او از روستائی که معروف به یهودیه است خروج می‌کند، چشم راستش از اصل، خلقت ندارد به طوری که گودی حدقه‌اش نیست...

در چشمش مانند پارچه گوشت چیزی است گویا که با خون ممزوج است و در میان چشمش لفظ کافر نوشته شده به طوری که همه کس آن را می خوانند...

در ایام قحطی شدیدی خروج می کند^(۱) و به دراز گوش سبز یا خاکستری رنگ سوار شود و زمین در زیر پایش پیچیده می گردد و به هیچ آب نمی گذرد مگر اینکه خشکیده می شود.

به طوری که جایش تا روز قیامت خشک می ماند و به آوازی بلند ندا می کند به طوری که همه اجن و انس و شیاطین که در ما بین شرق و غرب اند صدای او را می شنوند.

دجال چنین گوید: «ای دوستان من به زودی به سوی من آید منم آن کسی که مخلوقات را خلق نمود و ایشان را در محکم نمودن ترکیبشان با هم مساوی گردانید و اندازه صورتها و هیأت‌های ایشان را تعیین نمود و منم آن پروردگار شما که بر همه اشیاء قادر است».

و این دشمن خدا اینها را به دروغ می گوید زیرا که او مردی است که طعام می خورد و در بازارها راه می رود و پروردگار شما کور نیست و طعام نمی خورد و راه نمی رود...

تابعان او در آن روز از اولاد زنا و صاحبان طیلسان سبز هستند و آن پارچه‌ای است مانند ردا که بر سر و دوش انداخته می شود.

خداوند عزوجل او را در شهر شام در بالای تلی که معروف است به تل افیق سه ساعت از روز جمعه گذشته به دست کسی که مسیح بن مریم علیه السلام

۱. امام علی علیه السلام که در مسجد جامع بصره بعد از جنگ جمل خطبه‌ای ایراد فرمود که در آن خطبه زمان خروج دجال را در حمله‌ای که توسط غربی‌ها انجام می‌پذیرد بیان فرموده‌اند.

در پشت سرش نماز می‌گزارد به قتل می‌رساند.
آگاه شوید بدرستی که بعد از این، طامه کبری واقع خواهد شد و آن خروج دابه^(۱) از زمین است بعد از آن امام علی علیه السلام می‌فرمودند: که از من بپرسید که بعد از خروج دابه چه واقع خواهد شد.^(۲)

امام علی علیه السلام می‌فرماید: دجال از شهری که آن را اصفهان می‌گویند و از قریه‌ای که معروف به یهودیه است بیرون می‌آید.^(۳)
- در مستدرک ص ۵۲۹ در ذیل حدیثی دارد که دجال از یهودیه اصفهان خروج می‌کند.

سپس فرمود: امرشان کن که پلاسی باشند از پلاسه‌های خانه خود.^(۴)
- در روایت است که دجال پشت سرش راه راه است (یعنی موهای پشت سرش مثل راه است یا چنین دارد) او می‌گوید: من خدای بزرگ شمایم هر کس تصدیق کرد به فتنه افتاد و هر کس گفت دروغ می‌گویی خدای من الله است و بر او توکل می‌کنم و بسوی او توبه و بازگشت می‌کنم ضرری به او نرساند در روایتی دیگر آمده که دجال را متابعت کنند از یهودیان اصفهان، هفتاد هزار نفر که رداهای مدور پوشیده‌اند.^(۵)

۱. خروج دابه نیز از علائم ظهور است.

۲. بحارالانوار، ج ۱۳، ص ۴۸۳ (بعضی از جاهای این روایت امام بر سبیل کنایه و رمز کلام فرمود که تحلیل و تفسیر آن به راحتی به دست نمی‌آید).

۳. مهدی موعود: علی دوانی، ص ۹۶۵.

۴. یاتی علی الناس زمان، ص ۱۴۸. ۵. یاتی علی الناس زمان، ص ۲۱۹.

- در کنزالعمال، ج ۱۴، ص ۳۲۶ فرمود: خارج می‌شود دجال از یهودیه اصفهان تا می‌آید کوفه پس جماعتی از مدینه ملحق به او می‌شوند و جماعتی از طور و جماعتی از ذی یمن و جماعتی از قزوین. (۱)

- معاذبن جبل از رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ روایت کند که فرمود: شورش و جنگ بزرگ و فتح قسطنطنیه و خروج دجال در هفت ماه خواهد شد. (۲)
در ملاحم، ص ۹۷ از رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ منقول است که چون عیسی بن مریم نازل شود دجال را بکشد... (۳)

امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام می‌فرماید: پیش از آن سالی که ندای آسمانی بلند می‌شود در ماه رجب نشانه دیگری باید دیده شود.
عرض کردم: آن چیست؟
فرمودند: صورتی در ماه پیدا می‌شود و دستی ظاهر می‌گردد که همه آن را می‌بینند. (۴)

۱. یاتی علی الناس زمان.
۲. یاتی علی الناس زمان، ص ۵۷۴ و مستدرک ج ۴، ص ۴۲۶.
۳. یاتی علی الناس زمان، ص ۴۸۶.
۴. غیبت نعمانی، ص ۲۵۲. (این علامت از انواع علائم سمائی یا آسمانی است و از علائم غیر طبیعی ظهور تلقی می‌شود)

دستی که آسمان دیده می‌شود

بزنتی از امام رضا علیه السلام نقل می‌کند که آن حضرت فرمود:
«قبل هذا الامر السفیانی و الیمانی و المروانی و شعیب بن صالح و
کف یقول هذا و هذا».

قبل از قیام فرزندان مهدی علیه السلام پنج علامت دیده می‌شود - خروج
سفیانی و قیام یمانی و خروج مروانی و شعیب بن صالح و بیرون آمدن
دستی از آسمان به طوری که افراد آن را به یکدیگر نشان بدهند.^(۱)

باران ۴۰ روزه

امام صادق علیه السلام:

«و اذا ان قیامه مطر الناس فی جمادی الاخرة و عشرة ايام من رجب
مطراً لم یرالناس مثله فینبت الله به لحوم المؤمنین فی ابدانهم فی
قبورهم...».

و چون هنگام ظهور مهدی علیه السلام نزدیک شود در تمام ماه جمادی الاخر و
ده روز نخست ماه رجب بارانی بر مردم بیارد که تا آن هنگام مانند آن را
ندیده باشند پس خداوند به وسیله آن گوشت بر بدن مؤمنان که در
قبرهایشان خفته‌اند برویاند.^(۲)

۲. اعلام الوری، ص ۴۳۲.

۱. مکیال المکارم، ج ۲، ص ۱۸۶.

در روایتی دیگر امام صادق علیه السلام می فرماید: پیش از ظهور قائم پنج نشانه حتمی است یمانی، سفیانی، صحیه آسمانی، قتل نفس زکیه و فرو رفتن در بیابان. (۱)

- امام صادق علیه السلام می فرماید: وقتی که آمدن مهدی نزدیک شد در ماه جمادی الاخر و ده روز از ماه رجب چنان باران می بارد که مردم مثل آن را ندیده باشند... (۲)

- امام صادق علیه السلام می فرماید: خروج سفیانی امری حتمی است و خروجش در ماه رجب است. (۳)

و در روایتی دیگر می فرمایند: خروج سفیانی و یمانی و خراسانی در یک سال و یک ماه و یک روز واقع خواهد شد. (۴)

امام رضا علیه السلام می فرمود:

... گویی می بینم سرور و خوشحالی آنان (شیعیان) را که در نتیجه شنیدن یک صدا به آنها دست می دهد شنیدن این صدا برای آنهایی که نزدیک یا دورند یکسان است و آن ندا رحمت است برای اهل ایمان و عذاب است

۱. کمال الدین، ص ۶۵۰

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۷، حدیث ۷۷.

۳. غیبت نعمانی، باب ۱۸، ص ۴۲۶، ص ۴۳۴.

۴. غیبت نعمانی، باب ۱۸، ص ۴۲۶ و ص ۴۳۴.

برای کافران.

عرض کردم: آن ندا چیست؟

فرمود: سه صدا در ماه رجب شنیده می‌شود البته از آسمان، اول آنکه: آگاه باشید که ستمگران از رحمت خداوند دور و ملعون‌اند.

دوم اینکه: «ازقت الازفة یا معشر المؤمنین» نزدیک شد نزدیک شونده، ای گروه مؤمنان سوم اینکه: بدنی را در خورشید می‌بینند که گوینده آسمانی فریاد می‌زند:

این است امیرالمؤمنین که به دنیا برگشته است برای هلاک کردن ستمگران. (۱)

- حسن بن محبوب از حضرت رضاء علیه السلام روایت کرده که امام فرمود:

گویا او را می‌بینم که دل مردم را شاد کند آوازی بلند می‌شود که دور و نزدیک آن را بشنوند و آن آواز برای مؤمنین رحمت و برای کافرین عذاب است.

عرض کردم: پدر و مادرم فدایت آن چیست؟ فرمود:

سه آواز در ماه رجب برآید: اول: «اللعنة الله على الظالمين».

دوم: «ازفت الازمة یا معشر المؤمنین».

سوم: بدنی را خواهند دید که در پیشاپیش آفتاب آشکار می‌شود و آواز می‌دهد: خداوند برای براندازی ستمگران فلانی را برانگیخت.

در آن هنگام فرج مؤمنین فرا می‌رسد و خداوند سینه‌های آنان را شفا بخشد و عقده‌های دلشان برطرف گردد. (۲)

خسوف در شب چهاردهم رجب

ام سعیداً حمسیة به امام صادق عليه السلام عرض کرد: یابن رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم علامت و نشانه‌ای برای خروج و ظهور امام مهدی عليه السلام در دست من قرار ده؟

امام فرمود: ای ام‌سعید هرگاه ماه در شب چهاردهم ماه رجب خسوف شد و از زیر او مردی بیرون آمد (در آسمان ظاهر شد) پس آن نزدیک خروج قائم عليه السلام است. (۱)

علائم ظهور در ماه رمضان

امام علی عليه السلام می‌فرماید:

«اذا نادى منادٍ من السماء: ان الحق فى آل محمد ذلك يظهر المهدي على افواه الناس و يشربون حبه فلا يكون لهم ذكر غيره».

هرگاه آواز دهنده‌ای از آسمان آواز برآورد که: همانا حق در میان خاندان محمد است در آن هنگام مهدی بر سر زبانهای مردم می‌افتد و جام محبت او را سر می‌کشند و جز یاد و نام او بر زبان ندارند. (۲)

وحشت در ماه رمضان چیست؟

امام باقر عليه السلام فرمود: از امیرمؤمنان علی عليه السلام درباره این آیه شریفه:

«فاختلف الاحزاب من بينهم»^(۱)

سؤال شد حضرت فرمود: با دیدن سه علامت منتظر فرج باشید، عرض شد: یا علی آن سه علامت چیست؟ فرمود: یکی اختلافی است که در میان شامیان یعنی اهل شام پیدا می‌شود و دیگری آمدن پرچمهای سیاه از خراسان و سومی وحشتی است که در ماه مبارک رمضان پدیدار می‌گردد. عرض کرد: یا امیرالمؤمنین وحشت در ماه رمضان چیست؟ فرمود: مگر نشنیده‌اید گفتار خدا تعالی را که در قرآن کریم می‌فرماید: «و ان نشاننزل علیهم من السماء آیه فضلت اعناقهم لها خاضعین»^(۲)

یعنی: اگر بخواهیم نشانه‌ای از آسمان برای آنها می‌فرستیم که گردنهایشان در برابر آن کج شده و خاضع گردند؛ نشانه آن صدایی است که از آسمان شنیده می‌شود بطوری که دختران پس پرده را از خانه‌ها بیرون می‌کشند و خفتگان را بیدار می‌کند و اشخاص بیدار را هراسناک می‌گرداند.^(۳)

خسوف و کسوف در ماه رمضان

امام باقر علیه السلام فرمود: «آیتان تکنون قبل القائم لم یكونا منذ هبط آدم علیه السلام الی الارض تنکسف الشمس فی النصف من شهر رمضان و القمر فی آخره فقال رجل یابن رسول الله تنکسف الشمس فی آخر الشهر و القمر فی النصف؟»

فقال ابو جعفر علیه السلام انی لاعلم بما تقول ولكنها آیتان لم تكونا منذ هبط

۲. سوره شعراء آیه ۴.

۱. غیبت نعمانی.

۳. غیبت نعمانی.

آدم عليه السلام».

دو نشانه پیش از قیام مهدی عليه السلام پدید خواهد آمد که از زمان هبوط آدم عليه السلام در زمین بی سابقه است: گرفتن خورشید در نیمه ماه رمضان و گرفتن ماه در آخر آن ماه، مردی به امام عرض کرد: ای پسر رسول خدا، کسوف در وسط و خسوف در آخر ماه؟

حضرت فرمود: آری من به آنچه می‌گویی داناتریم ولی آن دو نشانه‌اند که واقع شدن آنها از زمان هبوط آدم عليه السلام سابقه ندارد. (۱)

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم می‌فرماید: در ماه رمضان صدایی شنیده خواهد شد.

عرض کردند: ای رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم این صدا در اول یا وسط یا آخر آن

است؟

فرمود:

«لا یبل فی النصف من رمضان اذا كانت الیلة النصف لیلة الجمعة یكون

صوت من السماء یصعق له سبعون الفا ویصم سبعون الغا».

نه بلکه در نیمه آن ماه و در زمانی که شب نیمه ماه، شب جمعه باشد

صدایی از آسمان بلند می‌شود که هفتاد هزار نفر از ترس آن بیهوش و

هفتاد هزار نفر کر می‌شوند.

عرض کردند: یا رسول الله! پس از امت شما چه کسی سالم می‌ماند؟

فرمود: کسی که ملازم خانه‌اش باشد و پناه ببرد به خدا به سجده کردن و

صدای خود را برای خدا به تکبیر بلند کند.

همانا صدای اول صدای جبرئیل است و صدای دوم از شیطان است پس صدا در ماه رمضان بلند شود و در ماه شوال صدای اسلحه و درگیری سخت به گوش رسد و در ماه ذی القعدة قبیله‌ها از یکدیگر تمیز داده شوند و در ماه ذی الحجة حاجیان غارت شوند.

و در ماه محرم چه محرمی! از اول آن بلا بر امت من روی دهد و در آخر آن فرج است برای امت من... (۱)

کلام آسمانی درباره چیست؟

امام صادق علیه السلام در جواب به این پرسش که صدای آسمانی چگونه شنیده می‌شود؟

می‌فرماید: در اول روز گوینده‌ای از آسمان صدا می‌زند به طوری که تمامی مردم با زبانهای مختلف خود آن را می‌شنوند و می‌گویند: آگاه باشید که حق در پیروی از علی علیه السلام و شیعیان اوست.

آنگاه شیطان در آخر روز از زمین صدا می‌زند: آگاه باشید که حق در پیروی از عثمان و پیروان اوست در آن هنگام است که اهل باطل دچار تردید می‌شوند. (۲)

در روایتی دیگر آمده که صدای اولی صدای جبرئیل امین است.

— ناجیه قطن از امام باقر علیه السلام نقل می‌کند که شنیدم امام فرمود:

«ان المنادی ینادی ان المهدی من آل محمد فلان ابن فلان یاسمه و اسم

ابیه...».

منادی از آسمان ندا سر می‌دهد که مهدی آل محمد (فلان پسر فلان است) که نام مبارک اصلی حضرت باشد و نیز شیطان فریاد می‌زند و نام یکی از بنی‌امیه را می‌برد که فلانی و پیروان او بر حق هستند. (۱)

زمان صیحه آسمانی

در روایات است که امام باقر علیه السلام فرمود: صیحه آسمانی در شب بیست سوم ماه رمضان خواهد بود. (۲)

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: «الصيحة التي في شهر رمضان تكون ليلة الجمعة لثلاث و عشرين مضين من شهر رمضان». صیحه آسمانی که در ماه رمضان واقع می‌شود حتماً در شب جمعه بیست سوم آن ماه خواهد بود. (۳)

رستگاری شیعیان علی علیه السلام در کلام جبرئیل

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: منادی در آسمان ندا می‌دهد که «ان علیا و شیعة هم الفائزون».

و ابلیس در مقابل ندای جبرئیل در آخر همان روز می‌گوید: «الا ان عثمان و شیعة هم الفائزون» و در حدیثی دیگر آمده که می‌گوید: «الا ان الحق في عثمان و شیعة، الا ان عثمان قتل مظلوماً». (۴)

۲ . مکیال المکارم، ج ۲، ص ۱۸۴.

۱ . غیبت نعمانی، ص ۲۵۷.

۴ . مهدی منتظر، ص ۱۷۸.

۳ . اثبات الهداة، ج ۷، ص ۳۹۶.

- امیرالمؤمنین علی علیه السلام می‌فرماید: در ماه رمضان به هنگام صبح از ناحیه مشرق ندا دهنده‌ای بانگ برمی‌آورد که: ای اهل ایمان گردهم آیید و از ناحیه غرب پس از ناپدید شدن شفق ندا دهنده‌ای می‌گوید: ای اهل باطل گردهم جمع شوید...

و رومیان به ساحل دریا نزدیک غار اصحاب کهف^(۱) روی آورده و خداوند آن جوانان را با سگ شان از غارشان برمی‌انگیزد در بین آنان مرد بنام ملیخا و خملاها بوده که این دو تسلیم دستورات حضرت قائم خواهند بود.^(۲)

از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم سؤال شد صیحه آسمان چیست؟

فرمود: این صیحه در نیمه ماه رمضان در شب جمعه خواهد بود و صدایی است که شخص خوابیده را بیدار می‌کند و ایستاده را می‌نشانند و زنان نجیب و پوشیده را از پرده‌ها بیرون می‌آورد...

در شب جمعه و در سالی که زلزله زیاد است وقتی نماز صبح را بر جای می‌آورید به خانه‌های خود بروید و در و پنجره‌ها را ببندید و خود را بپوشانید و گوشه‌ایتان را ببندید وقتی آن صوت را شنیدید سر به سجده بگذارید و بگوئید.

«سبحان القدوس سبحان القدوس سبحان القدوس» هر کس چنین کند

۱. غار اصحاب کهف در چند جا مطرح شده در کشور سوریه در نزدیکی شهر دمشق

در بحرین و در منطقه قفقاز آذربایجان و مقصود از رومیان (غربی‌ها) می‌باشند نه

روم باستان.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۷۵.

نجات یابد و هر کس نکند هلاک شود.

روای می‌گوید: در محضر امام باقر علیه السلام بودم آن حضرت دو علامت پیش از قیام حضرت قائم را ذکر کرده و فرمودند: از وقتی که حضرت آدم علیه السلام به این دنیا آمد این دو آیت بزرگ هرگز دیده نشده است: اول کسوف خورشید است در نیمه ماه رمضان، دوم خسوف ماه است در آخر همان ماه رمضان مردی در مجلس نشسته بود عرض کرد: ای پسر پیامبر اینطور نیست بلکه درست بر عکس است کسوف در آخر ماه و خسوف در وسط ماه پدید می‌آید.

امام فرمود: می‌دانم شما چه می‌گوئید اما من می‌خواهم بگویم از اول تا قبل از قیام مهدی ما این کار نشده است و اختصاص به پیش از ظهور دارد. (۱)

– امام صادق علیه السلام می‌فرماید: کسوف خورشید در ماه مبارک رمضان است و وقت کسوف سیزدهم و چهاردهم ماه رمضان خواهد بود. (۲)
– در کشف الغمه، ج ۲، ص ۴۵۷ روایت کند که یکی از علامات ایستادن خورشید است از وقت زوال روز تا وسط عصر... (۳)

امیرالمؤمنین علی علیه السلام فرمود: آیا شما را از پایان حکومت بنی‌فلان خبر

۱. مکیال المکارم، ص ۱۸۹. ۲. غیبت نعمانی، ص ۲۷۲.

۳. یاتی علی الناس زمان، ص ۲۶۰.

نهم (ظاهراً مراد از بنی فلان بنی امیه یا بنی عباس است) عرض کردند: چرا یا امیرالمؤمنین؟ حضرت فرمود: کشتن نفس محترمی که ریختن خون او حرام است یعنی نفس زکیه - در روز محترم در شهر محترم از طایفه‌ای از قریش.

قسم به پروردگاری که دانه شکافت و بشر را آفرید پس از کشتن او بجز ۱۵ شب حکومت نخواهند کرد. (۱)

در روایات علائم ظهور کشته شدن نفس زکیه دو نوع ذکر شده.

الف: کشته شدن نفس زکیه در ماه ذیحجه در مکه مکرمه.

ب: کشته شدن نفس زکیه در نجف اشرف به همراه ۷۰ نفر از یارانش، این نفس زکیه غیر از نفس زکیه‌ای است که در مکه شهید می‌شود و نامش محمدبن حسن است می‌باشد.

امام باقر علیه السلام می‌فرماید: فاصله بین کشته شدن نفس زکیه و ظهور قائم علیه السلام بیش از ۱۵ شبانه روز زیادتر نیست. (۲)

(شهادت جناب نفس زکیه در ماه ذی‌الحجه می‌باشد).

باید توجه داشت یک نفس زکیه در مکه کشته می‌شود و آن غیر از آن سید حسنی و نفس زکیه‌ای است که در پشت کوفه (۳) به شهادت

۱. بحار، ج ۵۲، ص ۲۳۴. ۲. ارشاد، شیخ مفید، ص ۶۹۷.

۳. از امام حسن علیه السلام سؤال شد امام علی علیه السلام را در کجا دفن کردید؟ فرمودند: در پشت کوفه (یعنی: نجف فعلی) در آن زمان نجف وجود نداشته اگر دقت شود شهید شدن آیت الله حکیم فوق نزدیکی خاصی دارد آیت الله حکیم در پشت کوفه یعنی نجف

می‌رسد. (۱) نفس زکیه شخصی است بنام محمد بن حسن از یاران امام مهدی علیه السلام که حامل پیام امام مهدی علیه السلام خطاب به مردم مکه است او پیام امام را گرفته و در میان مقام ابراهیم و رکن در مسجد الحرام آن را قرائت می‌کند سپس مردم به او حمله کرده و سر او را از تن جدا کرده و شهیدش می‌کنند.

امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

وقتی آتش بزرگی از طرف مشرق مشاهده کردید که در بعضی شبها بالا می‌آید در آن هنگام گشایش کار مردم پدید می‌آید و این آتش اندکی قبل از ظهور قائم خواهد بود. (۲)

و در روایتی دیگر امام باقر علیه السلام می‌فرماید: پیش از قیام قائم مردم به وسیله آتشی که برای آنان از آسمان پدید آمده و سرخی آن آسمان را می‌پوشاند از گناهانشان باز داشته می‌شوند. (۳)

در اثبات الهداة، ج ۳، ص ۷۳۵ از امام صادق علیه السلام روایت می‌کند که

فعلى و پشت کوفه یعنی دقیقاً کنار حرم امام علی علیه السلام شهید شد البته شهدای همراه آیت حکیم حدود همان ۷۰ نفر بودند که در ابتدای انفجار بر اساس خبر خبرنگار همراه ایشان در اطراف محل انفجار افتاده بودند شهدای بعدی از مجروحین و مغازه‌داران اطراف حرم بودند علی ای حال این روایت محل تامل نشانه روشنی از علائم ظهور می‌باشد.

۱. ارشاد شیخ مفید.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۴۰ و ص ۲۲۱.

۳. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۴۰ و ص ۲۲۱.

فرمود: کف دستی از آسمان طلوع کند و آن از علائم حتمی است. (۱)

بروز و ازدیاد صاعقه از آسمان

در کنز العمال، ج ۱۴، ص ۲۳۵ روایت دارد که فرمود:

زیاد شود صاعقه در وقت نزدیکی ظهور امام مهدی بطوری که مردی
بباید نزد جماعتی و سؤال کند که صاعقه را چه کسی را زد... (۲)

امیرالمؤمنین عجل الله فرجه از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت نموده که فرمود: ده چیز
است که پیش از قیامت حتماً به وقوع خواهد پیوست:
سفیانی - دجال - دخان - دابّه - خروج قائم - طلوع خورشید از مغرب -
نزول عیسی - خسوف در مشرق - خسوف در جریده العرب و آتشی که از
مرکز عدن شعله می‌کشد و مردم را به سوی بیابان محشر هدایت
می‌کند. (۳)

- و از نشانه‌های سماوائی ظهور امام عصر عجل الله فرجه .
توقف خورشید از اول ظهر تا وسط وقت عصر.

ستاره‌ای درخشان در آسمان

طلوع ستاره درخشانی در مشرق که مانند ماه بدرخشد و سپس طرف

۱. یاتی علی الناس زمان، ص ۴۵۹. ۲. یاتی علی الناس زمان، ص ۴۲۱.

۳. غیبت طوسی، ص ۲۶۷.

آن خم گردد به طوری که نزدیک باشد دو طرف آن بهم برسد و البته این ستاره غیر از ستاره دنباله‌داری است که در بعضی از روایات به قیام شخصی در آخرالزمان و پیش از ظهور حضرت مهدی علیه السلام اشاره دارد. (۱)

علائم جغرافیائی (آب و هوائی)

شیخ الطایفه در کتاب غیبتش از سعیدبن جبیر نقل فرموده است که:
 «السنة التي يقوم فيها المهدي تمطر اربعاً وعشرين مطرة يري اثرها و برکتها».
 در آن سالی که حضرت مهدی علیه السلام قیام می‌کنند بیست و چهار ساعت باران می‌بارد و آثار و برکات آن بارانها دیده می‌شود. (۲)
 سعیدبن جبیر می‌گوید: سالی که قائم قیام می‌کند ۲۴ نوبت بر زمین باران می‌بارد که آثار و برکات آن دیده می‌شود. (۳)
 امیرالمؤمنین علی علیه السلام فرمود: ظهور آن حضرت نشانه‌ها و علاماتی دارد: نخست محاصره کوفه و کمین کردن و پرتاب سنگ و ایجاد شکاف و رخنه در زوایای کوچه‌های کوفه، تعطیلی مساجد به مدت چهل شب و کشف معبد و به اهتزاز در آمدن پرچمهایی گرداگرد مسجد بزرگ (مسجد الحرام) کشنده و کشته شده هر دو در آتش‌اند. (۴)

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: «يزجر الناس قبل قيام القائم عليه السلام عن

۱. ارشاد شیخ مفید.
 ۲. غیبت طوسی، ص ۲۶۹.
 ۳. کشف الغمه، ج ۴، ص ۲۵۰.
 ۴. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۷۳.

معاصیهم بنار تظهر لهم فی السماء و حمرة تجل السماء و خسف بیغداد و خسف ببلدة البصرة و دماء تسفک بها و خراب دورها و فناء یقع فی اهلها و شمول اهل العراق خوف لایکون لهم معه قرار».

قبل از قیام قائم علیه السلام مردم عراق بازداشت می‌شوند از معصیت خدا بوسیله آتشی که در آسمان برای آنها ظاهر می‌شود و رنگ سرخی که آسمان را درخشان می‌گرداند و خرابیهای عجیبی که در بغداد و بصره پدید آید.

(که زمین را زیرورو کند بطوری که چیزهای روی زمین پنهان و مخفی شود حسف به بغداد) و خونهایی که ریخته شود و خانه‌هایی که خراب و ویران می‌گردد و اهل آن هلاک می‌شوند و چنان ترس و هراسی اهل عراق را فرا می‌گیرد که هیچ‌گونه آرامش و قرار نخواهد داشت.^(۱)

از علائم ظهور امام عصر علیه السلام در روایت آن است که اطراف مسجد کوفه آباد می‌شود و خانه و ساختمانها زیاد می‌شود و در آن موقع که حکومت بنی‌العباس دچار زوال و نابودی می‌گردد در این وقت است که حضرت قائم علیه السلام ظهور می‌نماید.^(۲)

۱. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۲۱ این حدیث شاید اشاره به جنگ خلیج فارس و حمله ناتو امریکا به عراق باشد. البته از سیاق روایات بر می‌آید که این حادثه تخریب بصره و بغداد به آن شدت هنوز اتفاق نیفتاده است.

۲. فی الحال در اطراف مسجد کوفه اماکن و ساختمانهای زیادی ساخته شده است.

وضعیت افغانستان قبل از ظهور

یکی از علائم ظهور خسف زمین در خراسان است. خراسان در روایات به بیشترین بخشهای افغانستان فعلی گفته شده چنانچه در گفتگوی عمر با امام علی علیه السلام در همین کتاب در بخش وقایع حین ظهور به آن اشاره شده است لذا می توان تلقی نمود که افغانستان با آن همه جنگ و بمباران واقعاً زمین گیر و نابوده شده است و این نشانه احتمالاً محقق شده و البته این خراسان بعید است که خراسان ایران منظور نظر باشد.

فتح بیت المقدس

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: ای عوف! حفظ کن شش خصلت را پیش از ساعت ظهور.

یکی مرگ من، پس از آن فتح بیت المقدس، آنگاه پس از آن مرضی در شما پیدا شود که ذراری شما و خود شما از خدا طلب شهادت می کنید اموال شما زیاد شود...

پس از آن بین شما و بین بنی الاصفیر ^(۱) صلحی باشد پس ایشان عذر و حيله کنند و با هشتاد پرچم که زیر هر پرچمی دوازده هزار نفر باشد به شما حمله کنند. ^(۲)

۱. رومیها را گویند.

۲. یاتی علی الناس زمان، ص ۳۸۸ و کنز العمال، ج ۱۴، ص ۲۱۳ و مستدرک حاکم، ج ۴،

وضعیت مسجد کوفه

امام حسین علیه السلام فرمود:

«اذا هدم حائط مسجد الكوفة حمايلي دار عبدالله بن مسعود...».

هرگاه دیوار مسجد کوفه که در جنب خانه عبدالله بن مسعود (یا خانه عبدالملک است) خراب شد در این هنگام سلطنت دشمنان ما ساقط می‌شود و در این زمان است که مهدی ما قیام می‌کند. (۱)

از علائم ظهور امام عصر علیه السلام که در روایات به آن اشاره شده است. عبارتند از: خراب شدن دیوار مسجد کوفه، خراب شدن ضلع غربی مسجد اموی در شهر دمشق و خراب شدن شام، تعطیلی مساجد...

آزادی بیت المقدس

روزی حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: یهودیان از اطراف جهان جملگی به کشور فلسطین خواهند آمد و از برای خود دولت تشکیل می‌دهند...

و عده‌ای از زمامداران کشورها با آنان جنگ می‌کنند ولی شکست نصیب یهود نگردد آخر الامر مسلمین با اعراب متحد شوند و وحدت لازم در همه آنان ایجاد گردد و با نبردی که می‌کنند سرانجام پیروزی نصیب آنان می‌گردد و کشور فلسطین در اختیار آنها می‌آید و یک یهودی در آنجا جایگزین نمی‌شود. (۲)

منطقه قرقیسیا ورود فرات

امام صادق علیه السلام می فرماید: سفیانی نیروهای خود را برای کشتن آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم و شیعیان اهل بیت گسیل می دارد و... سپاهیانش وارد قرقیسیا می شوند و جنگی سخت به راه می اندازد که صدها هزار نفر در آن کشته می شود. (۱)

۳ پرچم در شام

امام صادق علیه السلام به یکی از یاران خود بنام سدیر فرمود:
ای سدیر! همواره در خانه باش همچون گلیم فرش شده آن و آرامش
گزین همچون شب و روز، پس همین که سفیانی خروج کرد بسوی ما کوچ
کن ولو با پای پیاده.
گفتم: فدایت شوم آیا پیش از آن چیزی هست؟ فرمود: بلی و با سه
انگشت دست خود به شام اشاره نمود فرمود: در شام سه درفش (لشکر)
حسنی - اموی و قیس جمع می شوند در حالی که با یکدیگر اختلاف دارند.
ناگاه سفیانی خروج می کند و آنها را همچون کشتزار درو می کند و من
هرگز نظیر این را ندیدم. (۲)

۱. این حادثه قبل از ظهور امام مهدی (عج) رخ خواهد داد و یکی از پیش زمینه های ظهور تحلیل شده است.
۲. بحار.

کشتاری بی‌مانند

امام باقر علیه السلام نیز می‌فرماید:

در قرقیسیا حادثه‌ای روی می‌دهد که هرگز از اول آفرینش جهان چنین حادثه‌ای روی نداده است و تا روزی که زمین و آسمانها وجود دارد چنین حادثه‌ای روی نخواهد داد و آنجا سفره گسترده الهی پهن می‌شود درندگان و طیور برای خوردن گوشت جباران گرد می‌آیند مرغان و درندگان صحرا از آن می‌خورند و سیر می‌شوند.

مرکز درگیریها در قبل از ظهور

قرقیسیا منطقه‌ایست که در کنار فرات و او یکی از مراکز جنگ است جنگ ترکها و رومیها و غربیها و یمانی و خراسانی و سفیانی در آنجا خواهد بود. (۱)

- امام باقر علیه السلام فرمود: سپس سفیانی با ابقع (۲) روبرو می‌شود و با یکدیگر کارزار می‌کنند سفیانی او و همراهانش و اصبه را به قتل می‌رساند آنگاه هیچ تصمیمی جز حمله به عراق ندارد.
او سپاه خود را به قرقیسیا رسانده و در آنجا وارد نبرد می‌شود در این

۱. مهدی منتظر، ص ۱۵۳.

۲. این دو گروه مخالف اسلام و جزء طرفداران کفار می‌باشند لذا در روایتی از امام باقر (ع) آمده که میان سه لشکر اصبه و ابقع و سفیانی اختلاف ایجاد می‌شود و امام در این روایت این اختلاف را نزدیک ظهور امام مهدی (عج) می‌دانند. (الزام الناصب، ج ۲، ص ۲۰۴).

درگیری صدهزار ستمگر کشته می‌شود و سفیانی لشکری به تعداد هفتاد هزار نفر را بسوی کوفه گسیل می‌دارد.^(۱)

در روایت است که: سفیانی تلاش و کوشش خود را صرفاً متوجه عراق می‌کند و سپاه وی وارد قرقیسیا^(۲) می‌شود و در آنجا به کارزار می‌پردازد.^(۳)

حذیفه از جابر و او از پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ که فرمود: قائم عَلَيْهِ السَّلَام ظاهر نخواهد شد تا این که کفار پنج نهر (دریا) را مالک شوند سیحون و جیحون فرات^(۴) و نیل دجله، خداوند اهل بیت پیغمبر خود را یاری خواهد کرد بر همه گمراهان تا این که هیچ رایتی برای ایشان بلند نشود تا روز قیامت.^(۵)

امام علی عَلَيْهِ السَّلَام می‌فرماید: هرگاه زیادی آب، شکافی در فرات ایجاد کند

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۳۷.

۲. قرقیسیا شهر کوچکی است در نزدیکی مدخل نهر خابور در رود فرات و امروزه خرابه‌های آن نزدیک شهر دیرزور سوریه قرار دارد و نزدیک مرزهای سوریه و عراق است و به مرز ترکیه سوریه نیز نسبتاً نزدیک است (معجم البلدان).

۳. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۳۷.

۴. رژیم غاصب صهیونیستی با دولت ترکیه قرار داد احداث سدی بر روی فرات بسته‌اند که عن قریب این طرح به اجراء خواهد آمده و به یک معنا فرات خشک می‌شود چرا که فرات از ترکیه سر چشمه می‌گیرد و در روایات است که فرات حجاب از خود برمی‌گیرد شاید با این رفتار یهودی‌ها حدیث ارتباط داشته باشد.

۵. الزام الناصب.

و آب به کوچه‌های کوفه برسد شیعیان ما آماده ملاقات قائم علیه السلام شوند. (۱)
 - در کنز العمال، ج ۱۴، ص ۲۰۳ فرمود: برپا نشود ساعت ظهور تا اینکه در
 فرات پیدا شود کوهی از طلا پس کشته شوند مردم برای آن، پس نه دهم
 مردم کشته شوند.

در حدیث دیگر فرمود: زود است که فرات کشف حجاب کند و کوهی از
 طلا در آن نمایان شود پس وقتی مردم آن را بشنوند به سوی فرات آیند
 پس کسی که نزد اوست بگوید والله اگر ما ترک کنیم آن را می‌گیرند.
 و همه را می‌برند پس مردم برای خاطر آن (طلالها) همدیگر را بکشند تا
 اینکه از هر صد نفر نود و نه نفر کشته شوند. (۲)

امام باقر علیه السلام می‌فرماید: حضرت قائم قیام نمی‌کند مگر در حالی که
 ترس شدید و فتنه و بلائی بر مردم فرا رسد و قبل از آن گرفتار طاعون
 می‌شوند آنگاه شمشیر برنده میان اعراب حاکم می‌شود و اختلاف میان
 مردم و پراکندگی در دین و دگرگونی در حال آنان بوجود می‌آید به گونه‌ای
 که هر کسی در اثر مشاهده درنده خوئی که در میان برخی از مردم نسبت
 به بعضی دیگر وجود دارد صبح و شام آرزوی مرگ می‌کند. (۳)

- در کنز العمال، ج ۱۴، ص ۲۴۱ روایت آورده که فرمود: از علائم ساعت
 (ظهور) آن است که قرآن را اسباب تجارت خود قرار دهید. (۴)

- رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: برپا نشود قیامت تا وقتی که صدا بلند شود

۱. مهدی منتظر، ص ۱۴۴. ۲. یاتی علی الناس زمان، ص ۴۳۴.

۳. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۳۱. ۴. یاتی علی الناس زمان، ص ۵۶۵.

در طریبها (آواز خوانیها) مانند کشیده شدن صدای خرها.

«لاتقوم الساعة حتى نیشاتمد فی الطروب مد الحمیر» (۱)

— محمد بن مسلم از امام باقر علیه السلام پرسید: که‌ای پسر پیامبر چه موقع

قائم شما ظهور خواهد کرد؟

امام فرمود: «اذا تشبه الرجال بالنساء و النساء بالرجال و اکتفی

الرجال بالرجال...»

زمانی که مردان خود را به هیات و شکل زنان درآورند و زنان نیز مثل

مردان شوند و مردان به مردان اکتفا می‌کنند و زنان هم به همدیگر و زنان

سوار بر زین می‌شوند و شهادت دروغ پذیرفته می‌شود اما شهادت

درست پذیرفته نمی‌شود و خونریزی امر معمولی و عادی گردد و خون

مردم احترام ندارد و قبح زنا می‌شکند و ربا خواری عادی می‌شود و مردم

از اشرار دوری کنند چون از زبانشان می‌ترسند... (۲)

«عن انسی عن النبی صلی الله علیه و آله و سلم انه قال: یاتی علی الناس زمان الصابر

منهم علی دینه کالقابض علی الجمرة».

زمانی خواهد آمد که دینداری برای انسان مثل آن است که بخواهد

سنگ داغی را در دست خود نگه دارد.

— در آخر زمان طبق روایت مردم از نظر دینی روز به روز عقب‌گرد

می‌کنند تا آنجائی که لا اله الا الله به سبکی گفته می‌شود.

- روایاتی وجود دارد که به بعضی از علائم ظهور اشاره می‌نماید.

از جمله: شیوع ظلم و ستم و بی‌دینی رواج گناه، شراب خواری، رباخواری ریاکاری - رشوه خواری، نفاق، تقلب و قساوت بی‌عفتی و بی‌حیایی ظاهر شدن زنان با لباسهای زننده در اجتماع، صلح رحم مراعات نمی‌شود، بی‌احترامی به پدر و مادر، خمس و زکات پرداخت نمی‌شود، اهل باطل بر مسلمانان چیره می‌شوند.

امام صادق علیه السلام به صحابی بزرگوار محمدبن مسلم فرمود: قیام قائم دارای علامتهایی است از طرف پروردگار.

محمدبن مسلم پرسید آن چیست؟

امام در جواب او آیه شریفه را تلاوت فرمود: «و لنبلونکم بشیء من الخوف و الجوع و نقص من الاموال و الانفس و الثمرات و بشر الصابرين».

- در روایت است که: مؤمن اندوهگین و حقیر می‌شود بطوری که قدرت بر انکار ندارد مگر در قلب خود و به آنها همه گونه اهانت می‌شود. و در روایتی دیگر آمده.

زمانی پیش خواهد آمد که دیندار نجات پیدا نمی‌کند مگر آنکه مردم گمان کنند که او ابله است و باید مؤمن خود را بر این موضوع آماده کند که به او بگویند ابله است و عقل ندارد.

- رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم: در زمان غیبت قلب مؤمن در قفسه سینه‌اش آب می‌شود همانطور که نمک در آب محلول می‌گردد چون مؤمن منکرات را می‌بیند و قدرت ندارد آن را تغییر دهد مؤمن در میان آنها با ترس رفت و آمد می‌کند اگر سخن بگوید او را می‌خورند و اگر سکوت کند از فشار غصه می‌میرد.

ابن ابی الحدید در نهج البلاغه خود در خطبه‌ای از امام علی علیه السلام آورده که آن خطبه دلالت و مطابقت زیادی بر جنگ و حمله کشورهای ناتو و آمریکا به عراق دارد و حضرت در آنجا به علائم آخر زمان نیز اشاره دارند که به جهت طولانی بودن خطبه صرفاً به این خطبه اشاره شد که طالبین می‌توانند جهت مطالعه به آن خطبه بسیار جالب مراجعه نمایند.^(۱)

- امام علی علیه السلام می‌فرمایند: در آخر الزمان مردم کار دنیا را بر کارهای آخرشان مقدم دارند.^(۲)

امام رضا علیه السلام می‌فرماید: پیش از قیام مهدی علیه السلام کشتار بیوح روی خواهد داد راوی می‌گوید: پرسیدیم یا بن رسول الله کشتار بیوح چیست؟ امام فرمود: جنگ پیوسته بدون قطع شدن را گویند.

رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم در شب معراج از خداوند سؤال کرد: خداوندا (ظهور مهدی علیه السلام) چه زمان خواهد بود؟
به حضرت وحی شد.

زمانی که قتل و کشتار زیاد شود فقها و هدایت‌کنندگان واقعی کم شوند قرآنها را زینت کنند، جور و فساد زیاد شود، منکرات ظاهر شود، امت تو

۱. نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۶، ص ۱۳۴، خطبه ۷۱.

۲. بحار الانوار.

امربه منکر و نهی از معروف کنند، مردها به مردها اکتفا کنند و زنان به زنان، سه خسف^(۱) در دنیا ظاهر شود: خسفی در مشرق و خسفی در مغرب و خسفی در جزیره العرب، خراب شدن بصره، ظهور دجال و قیامت از سجستان و خروج سفیانی...^(۲) (درباره خراب شدن بصره روایت کاملی در مجموعه روایات وضعیت عراق قبل از ظهور آمده است)

عن امیرالمؤمنین علیه السلام: «يقول يظهر في آخر الزمان و اقتراب الساعة و هو شر الازمنة نسوة كاشفات عاريات متبرجات خارجات من الدين داخلات في الفتن مائلات الى الشهوات مسرعات الى اللذات مستحلات للمحرمات في جهنم خالدات».

علی علیه السلام فرمود: در آخر الزمان که بدترین زمانها است ظاهر شوند، زنهایی که بی حجاب و برهنه باشند و بیرون از خانه خود، را برای غیر شوهر زینت کنند و مایل به شهوات باشند اینگونه زنهای مسلماً اهل دوزخ خواهند بود.^(۳)

و در روایتی دیگر علی علیه السلام فرمود: زمانی بر مردم بیاید که افراد ضعیف الایمان و بی انصاف و بی عدالت در نزد اکثر مردم عزیز و آبرومند باشند و افراد با ایمان و با انصاف در نزد مردم ضعیف و بی ارزش خواهند بود.

سؤال شد یا امیرالمؤمنین در چه زمانی چنین شود؟

۱. فرورفتگی.

۲. اثبات الهداة، ج ۷، ص ۳۹۰ (علائم جغرافیائی، سیاسی، اجتماعی در این روایات

یکجا آمده). ۳. من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۲۴۷.

حضرت فرمود: هرگاه زنها مسلط بر امور و امور مملکت بدست بچه‌ها (یعنی جوانان بی تجربه) افتد. (۱)

شیصبانی شخص ستمکاری است که بطور ناگهانی از کوفه سر در می‌آورد. و با شیعه دشمنی دارد به قتل بزرگان شیعه فرمان می‌دهد و همکار سفیانی اول است.

حسن بن جهم می‌گوید: به حضرت رضاعی^(ع) عرض کردم: خداوند حال شما را به صلاح گرداند آنان (مخالفین) می‌گویند: سفیانی در حالی قیام می‌کند که بساط سلطنت بنی‌عباس برچیده شده باشد؟

حضرت فرمود: آنها دورغ می‌گویند سفیانی در حالی قیام می‌کند که هنوز بساط سلطنت بنی‌عباس پا برجاست. (۲)

در الزام الناصب، ج ۲، ص ۱۲۵ از کتاب عبدالله بن بشار رضیع

۱. روضه کافی، ج ۱، ص ۱۲۲.

۲. غیبت نعمانی، ص ۳۰۲ (منظور امام از بنی‌عباس در این روایت قطعاً حکومت‌های ستمکاریست که در زمان ظهور امام عصر در عراق حکومت می‌کنند می‌باشد والا حکومت بنی‌عباس که قبلاً ساقط شده است پس این کنایه ولحنی است که در روایات علائم ظهور بطور وضوح زیاد دیده می‌شود).

الحسین علیه السلام روایت کند که هر وقت خداوند اراده کند که قائم آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم را ظاهر سازد شروع به جنگ خواهد شد از ماه صفر تا صفر (سال بعد) و این نزدیک خروج مهدی است. (۱)

خروج رضاشاه قلدَر

محمد بن بشر از محمد حنفیه نقل می‌کند که فرمودند: به آن حضرت عرض کردم که قیام و دولت شما طول کشیده است این امر چه وقت خواهد شد؟

پس سر مبارک را تکان داده و فرمودند: هنوز اوضاع جهان دگرگون نشده و برادر درباره برادر جفا نکرده است؟ کجاست آن قیام و حال آنکه سلطان درباره رعیت ظلم نکرده است؟ کجاست آن حکومت و حال آنکه زندقی از قزوین حرکت نکرده است؟ که پرده‌های عصمت را بدرد و قلبها را انباشته از کفر کند... (۲)

کشتاری وسیع

امام علی علیه السلام می‌فرماید: «لایخرج المهدی حتی یقتل ثلث و یموت ثلث و یبقی ثلث». (۳)

مهدی ظهور نمی‌کند مگر بعد از آن که یک سوم مردم کشته شوند یک

۱. یاتی علی الناس زمان، ص ۴۲۴.

۲. غیبت طوسی، ص ۲۶۹ (احتمالا اشاره به جنایات و قیام رضاخان قلدَر دارد).

۳. کنز العمال، حدیث ۳۹۶۶۳.

سوم بمیرند و یک سوم دیگر باقی مانند.

عن سلمان فارسی «قلت: یا امیرالمؤمنین متى القائم من ولدک؟»
سلمان فارسی گفت: روزی خدمت امیرالمؤمنین علیه السلام عرض کردم: چه
زمانی قائم شما ظاهر خواهد شد؟

آن حضرت آهی از دل برکشید و فرمود: ظاهر نخواهد شد مگر زمانیکه
بچه‌ها یعنی جوانهای بی تجربه در امور فرمان فرما شوند و کارها بدست
آنها بیفتد و حقوق خداوند ضایع شود و قرآن را مانند غناء و سرود
بخوانند. (۱)

- امام عصر علیه السلام می فرمایند: نشانه ظهور من زیادی هرج و مرج و
فتنه‌ها است.

قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: «ابشركم يالمهدى يبعث في امتي على اختلاف
من الناس».

بشارت می‌دهم شما را به مهدی علیه السلام هنگامی که اختلاف و پراکندگی
مردم در میان امت برانگیخته می‌شود. (۲)

- امام عصر علیه السلام می فرمایند: نشانه ظهور من زیادی هرج و مرج و
فتنه‌ها است.

از مالک بن ضمیره نقل شد که گفت: امیرمؤمنان علیه السلام فرمود:
ای مالک بن ضمیره چگونه خواهی بود زمانیکه شیعیان این چنین با

یگدیگر اختلاف داشته باشند؟

آنگاه حضرت انگشتان مبارک خود را بطور مشبک داخل یکدیگر نمود. عرض کردم: ای امیرمؤمنان در آن هنگام چه مسئله خیری بوجود خواهد آمد؟

حضرت فرمود: تمام خیر در آن هنگام است ای مالک: در آن زمان قائم ما قیام می‌کند و تعداد هفتاد مرد را که به خدا و رسول او دروغ گفته‌اند پیش کشیده و آنان را به قتل می‌رساند سپس خداوند همه را به یکپارچگی و وحدت می‌رساند. (۱)

۱- عربها استقلال پیدا کنند و کشورگشایی نمایند و از زیر بار و نفوذ دیگران بیرون روند.

۲- اهل مصر فرمانروای خود را بکشند. (کشته شدن انوار سادات)

۳- شط فرات طغیان کرده یا شکافته شود به حدی که آب در کوچه‌های کوفه داخل شود.

۴- باد سیاهی در اول روز در بغداد بلند شود و زلزله‌ای در آنجا روی دهد به حدی که بسیاری از شهر فرو رفته و خراب گردد. (حمله آمریکا به عراق که در شرف انجام است)

۵- ترسی عمومی و مرگی سریع و همگانی همه اهل عراق و مردم بغداد را فراگیرد که قرار و آرام یا راه فرار نداشته باشند. (۲)

۱. بحار، ج ۵۲، ص ۱۱۵. راجع به تخریب این مسجد و حمله غربی‌ها به آن مفصلاً روایت مربوطه آورده شده است. ۲. ارشاد شیخ مفید.

سایر علائم وارده در روایات مربوط به ظهور

۱- تخریب مسجد براثا

در روایتی رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ می فرمایند: اگر مسجد براثا خراب شود زیانهایی دارد که از آن جمله تعطیل شدن برنامه حج است. عرض کردند: این مسجد در کجا قرار گرفته است؟ فرمود: در غرب زوراء (بغداد) از زمین عراق هفتاد پیامبر در این مسجد نماز خوانده اند و آخرین کسی که در آن نماز می خواند علی بن ابیطالب عَلَيْهِ السَّلَام است. (۱)

۲- بسته شدن راه حج

حضرت ولی عصر عَلَيْهِ السَّلَام در پاسخ این پرسش علی بن مهزیار که پرسید: سرورم! این امر (ظهور) کی خواهد بود؟ «اذا حیل بینکم و بین سبیل الکعبه». فرمود: هرگاه راه مکه بر شما بسته شود. (۲)

۳- ناامیدی عمومی

امام صادق عَلَيْهِ السَّلَام می فرماید: به خدا قسم این امر (ظهور) به سراغتان نیاید مگر پس از آنکه به کلی نومید شوید، نه به خدا، مگر پس از آن که (خالص و ناخالص شما) از هم باز شناخته شود. (۳)

— امام رضا عَلَيْهِ السَّلَام می فرماید: همانا فرج و گشایش پس از نومیدی

۱. نوائب الدهور، ص ۱۳۱ (در روایتی طولانی که خلاصه آن آمده است).

۲. تفسیر نورالثقلین، ج ۵، ص ۴۶۱. ۳. بحارالانوار، ج ۵۲.

می‌آید. (۱)

۴. سالهای پر دغدغه

حضرت علی (علیه السلام) می‌فرمایند: قبل از قیام قائم سالهای پر دغدغه و نیرنگی در پیش است.

در این سالها راستگویان دروغگو شمرده می‌شوند و در عوض دروغگویان راستگو شناخته می‌شوند در این سالها «ماحل» تقرب پیدا می‌کند و «رویبضه» در سخن گفتن پیشقدم می‌گردند.

روای عرض کرد: یا علی! **ماحل** و **رویبضه** به چه کسانی گفته می‌شود؟ امام فرمود: مگر در قرآن نخوانده‌ای که خداوند می‌فرماید: «و هو شدید المحال» سپس فرمودند: منظور از «**ماحل**» آدم مکاری است که به وسیله مکر زیاد مردم را به خود متوجه می‌کند. (۲)

۵. پرچم دار هدایت

امام صادق (علیه السلام) می‌فرماید: خروج خراسانی و سفیانی و یمانی هر سه در یک سال در یک ماه و در یک روز است اما هیچ پرچمی هدایتگرتر از پرچم یمانی نیست آری مردم را دعوت به حق می‌کند. (۳)

امام باقر (علیه السلام) می‌فرماید: در میان پرچمها راهنماتر از پرچم یمانی نیست که آن پرچم هدایت است زیرا دعوت به صاحب شما (امام

۱. بحار، ج ۵۲، ص ۱۱۰.

۲. غیبت نعمانی، ص ۲۷۸ (در روایتی از پیامبر اکرم (ص) رسیده که در معنی رویبضه الرجل النافه... یعنی مرد حقیر و بی شخصیتی که علیرغم، عدم شایستگی در امور عامه مردم دخالت می‌کند و به جای آنها اظهار نظر می‌کند).

۳. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۱۰.

عصر علیه السلام) می‌کند و هنگامی که یمانی خروج نماید خرید و فروش سلاح برای مردم و هر مسلمانی ممنوع است و چون یمانی خروج کرد به سوی او بشتاب که همانا پرچم او پرچم هدایت است و هیچ مسلمانی را روا نباشد که با آن پرچم مقابله نماید پس هر کس چنین کند از اهل آتش خواهد بود زیرا او به سوی حق و راه مستقیم فرا می‌خواند. (۱)

۶- اسبغ مظفر در بتخانه

در روایتی از امام علی علیه السلام آمده که از نشانه‌های ظهور امام مهدی کشته شدن اسبغ مظفر در بت خانه با تعداد زیادی از انسانهای شیطان صفت می‌باشد. (شاید کشته شدن عده‌ای زیاد از گروه داوودی در چند سال پیش در آمریکا باشد که جملگی توسط پلیس آمریکا در محل عباداتشان سوخته و کشته شدند).

۷- امیر عبدالله در حجاز

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: هر کس مرگ عبدالله (۲) را برای من تضمین کند من ظهور قائم را برای او ضمانت می‌کنم. سپس فرمود: وقتی عبدالله در گذشت مردم بعد از او با کسی برای حکومت توافق نمی‌کنند و این اختلاف و درگیری به خواست خدا تا ظهور

۱. غیبت نعمانی، باب ۱۴، ص ۳۶۹.

۲. در روایاتی از امام باقر (ع) آمده که: علت مرگ او (عبدالله) این است که او با یکی از خواجهگان خود ازدواج می‌کند و بعد دست به قتل او می‌زند و چهل روز مرگ او را مخفی نگه می‌دارد وقتی که سواران به جستجوی خواجه می‌آیند نخستین کسی که بیرون می‌آید تا آخرین نفر آنان باز نمی‌گردد و بدینگونه فرمانروایی آنها منقرض می‌گردد (کمال الدین، ص ۶۵۵).

صاحب‌الامر ادامه می‌یابد و فرمانروائی‌های چند ساله پایان یافته و حکومت چند ماهه و چندین روزه فرا می‌رسد.

سؤال کردم: آیا این ماجرا بطول انجامد؟ فرمود: هرگز. (۱)

۸- روایت ارادات ۱۲ نفر

از امام صادق علیه السلام روایت شده است که فرمود:

قائم قیام نمی‌کند مگر آنکه دوازده نفر همگی اتفاق بر یک سخن کنند و گویند او را دیده‌اند اما آنها را تکذیب می‌کنند. (۲)

۹- ملخ سرخ

امام علی علیه السلام می‌فرماید: قبل از قیام قائم علیه السلام در دو وقت از سال ملخ سرخ رنگ (برنگ خون) ظاهر خواهد شد یکی در موقع ظهور و یکی در غیر وقت آن. (۳)

۱۰- ارسال ایمیل

شخصی از امام صادق علیه السلام پرسید: مردم چگونه به قیام آن حضرت آگاه می‌شوند؟

امام فرمود: هر یک از شما وقتی از بستر برخواست در کنار بسترش دعوت نامه‌ای می‌بیند که در آن آیه ۵۳ سوره نور نوشته شده که در آن آمده: اطاعت خالصانه نشان دهید. (۴)

۱. بحارالانوار، ج ۵۳، ص ۲۱۰. ۲. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۴۴.

۳. مهدی منتظر، ص ۱۴۱.

۴. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۷۲ این روایت دلالت دارد به پست الکترونیک و ایمیل.

۱۱- فواصل در بین نشانه‌های ظهور

از امام صادق علیه السلام پس از آن که برخی از نشانه‌های امام عصر علیه السلام را بیان کرد پرسیدند: فدایت شوم می‌ترسم این امر (تحقق نشانه‌های ظهور امام مهدی علیه السلام) به طول انجامد؟

امام علیه السلام فرمود: «لا انما (هو) كنظام الخرز يتبع بعضه بعضا».
نه محققاً همچون مهره‌های تسبیح یکی پس از دیگری می‌آید. (۱)

«مژدگانی که گل از غنچه برون می‌آید».

جابر بن عبدالله انصاری از حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود: «من انکر خروج المهدی فقد کفر» هر کس خروج مهدی را انکار نماید کافر گردیده. (۲)

قال الباقر علیه السلام :

«یا ابا حمزه: من المحتوم الذی حتمه الله قیام قائمنا فمن شک فیها اقول لقی الله و هو به کافر».

ای ابا حمزه از امور حتمیه‌ای که خداوند حتمی ساخته است قیام قائم ماست هر کس در این گفتار تردید کند خدا را در حال کفر ملاقات

۱. بحار الانوار ج ۵۲.

۲. کتاب الاشاعه، ص ۱۱۲، العرف الوردی فی اخبار المهدی، ج ۲، ص ۸۳.

می‌کند. (۱)

– قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم :

«من انکر خروج المهدي فقد كفر بما انزل علی محمد صلی الله علیه و آله و سلم».

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: هر کس منکر ظهور مهدی علیه السلام شود نسبت به آنچه بر محمد نازل شده کافر و منکر شده است. (۲)

امام باقر علیه السلام : در پاسخ به این پرسش فضیل که آیا زمان ظهور امام مهدی تعیین شده است می‌فرماید: وقت گذاران دروغ گفته‌اند وقت گذاران دروغ گفته‌اند... (۳)

و در روایتی دیگر امام صادق علیه السلام می‌فرماید:

تعیین کنندگان وقت ظهور دروغ‌گویند ما در گذشته زمان تعیین نکرده‌ایم و در آینده نیز زمان تعیین نمی‌کنیم. (۴) (تعیین زمان ظهور یعنی به طور قطع، کسی روزی را تعیین کند و آلا در روایات به صراحت وقوع علائم بیان شده پس می‌توان از وقوع یکی از علائم به نزدیکی ظهور حکم نمود.)

– در بحثی از حدیث حکیمه دختر امام جواد علیه السلام آمده است: «خداوند ولی الله را از دیدگان بندگان پنهان می‌کند و هیچکس او را نمی‌بیند تا اینکه جبرئیل اسبش را به او تقدیم می‌کند تا آنچه در علم خدا شدنی است

۱. بحار، ج ۵۱، ص ۱۳۹. ۲. یفایع المودة، ص ۴۴۷.

۳. غیبت طوسی، ص ۴۲۶، حدیث ۴۱۲.

۴. غیبت طوسی، ص ۴۲۶، حدیث ۴۱۲.

انجام گیرد»^(۱).

- عیاشی به سند خود را حضرت صادق علیه السلام روایت کرده در تفسیر «یومنون بالغیب» فرمود: غیب قیام و ظهور حضرت حجت علیه السلام است.

- امام صادق علیه السلام می فرماید: از برای ظهور وقتی نیست برای آنکه مانند روز قیامت، علم آن در نزد خدا است تا اینکه فرمود: برای ظهور مهدی ما کسی وقتی معین نکند مگر آن کسی که خود را شریک در علم خدا بداند و مدعی باشد که خدا او را بر سر خودش آگاه کرده است.^(۲)

- از مفضل بن عمر روایت شده که گفت: من از امام صادق علیه السلام پرسیدم: که آیا برای ظهور قائم علیه السلام وقتی معین شده که شیعیان شما آنرا بدانند؟

حضرت فرمود: حاش الله که وقتی برای قیام او تعیین شده باشد تا شیعیان ما آن را بدانند. پس مفضل گوید: عرض کردم: **یا سیدی و لم**

ذلک؟

حضرت فرمود: وقت ظهور قائم همان ساعتی است که خداوند فرموده که:

«قل انما علمها عند ربی»^(۳) پس سؤال از کمیت آن وجهی ندارد و آن از مخزونات علم کامل خداوند است.^(۴)

۱. اثبات الهداة، ج ۳، ص ۵۰۶، روایت ۳۱۵.

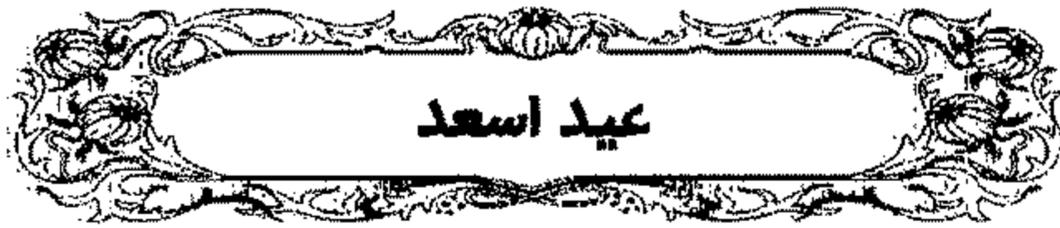
۲. اثبات الهداة، ج ۷، فصل ۵۵، باب ۳۲، ص ۱۵۶، حدیث ۴۰.

۳. اعراف / ۱۸۷.

۴. تفسیر شریف لاهیجی، ج ۲، وقت ظهور قطعاً بر کسی معلوم نیست این با مسأله بروز علامت و نشانه‌های ظهور جدا خواهد بود چنانچه در روایات بسیاری از علائم ظهور مطلب زیادی مطرح شده است ولی درباره وقت ظهور چیزی بیان نشده آلا روایات فوق.

بخش ۲

مکان و زمان ظهور

امام صادق علیه السلام فرمود: نوروز روزی است که قائم ما اهل بیت علیهم السلام در آن ظهور کند. (۱)

در روایتی مرحوم نعمانی نقل فرموده که: در هر روز جمعه در عرش برای حضرت محمد صلی الله علیه و آله و علی و حسن و حسین علیهم السلام منبرهایی از نور نصب می شود و در هنگام ظهر روز جمعه رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم دست به دعا برمی دارند و فرج حضرت ولی عصر علیه السلام را طلب می نمایند.

و ملائکه و انبیاء نیز چنین می کنند.

سپس حضرت محمد و علی و حسن و حسین علیهم السلام به سجده رفته و دعا می کنند آنگاه پروردگار متعال آنچه بخواهد انجام می دهد که آنروز روز مشخصی است. (۲)

امام صادق علیه السلام: «یخرج قائمنا اهل البیت یوم الجمعة».

قائم ما خاندان روز جمعه قیام می کند. (۳)

۱. بحار الانوار، ج ۵۲ ص ۲۷۶. ۲. مکیال المکارم، ج ۱، ص ۳۹۳.

۳. بحار الانوار، ج ۵۱ ص ۹۱. (و با دقت روایات، فصل ظهور در تابستان می باشد)

عاشورای ظهور

- طبق روایت امام صادق علیه السلام می‌فرماید: بنام قائم در شب جمعه ۲۳ ماه رمضان ندا می‌شود و در روز عاشورا قیام می‌کند مثل اینست که او را مشاهده می‌کنم که روز شنبه دهم محرم میان رکن و مقام ایستاده و در سمت راست او جبرئیل ایستاده...

و بنا به روایتی که شیخ طوسی در کتاب غیبت، ص ۴۵۲ آورده و صاحب عقدالدرر در باب الرابع، فصل اول، ص ۶۵ آورده است.

ظهور امام مهدی علیه السلام در روز عاشورا می‌باشد.

و در روایتی دیگر امام صادق علیه السلام می‌فرمایند:

يُخْرِجُ قَائِمَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ يَعْنِي قَائِمَ مَا خَانِدَانَ رَوْزِ جُمُعَةٍ قِيَامٌ مِي كُنْد.

عاشورا در اقوام و ملل گذشته

- امام جواد علیه السلام می‌فرماید:

کشتی نوح در روز عاشورا روی کوه جودی نشست نوح امر کرد هر کس از جن و انس با او هست روزه بگیرد آیا می‌دانی آن چه روزیست؟
این همان روزیست که خداوند توبه آدم و حوا را قبول کرد این همان روزی است که دریا را برای موسی باز کرد و فرعون و همراهان او را غرق کرد و این همان روزی است که موسی بر فرعون پیروز شد، این همان روزی است که ابراهیم متولد گردید این همان روزیست که خداوند توبه قوم یونس را پذیرفت، این همان زوریست که عیسی بن مریم متولد شد و این همان روزیست که قائم در آن روز قیام می‌کند.

سالهای فرد

امام باقر علیه السلام فرمود: قائم در سالهای فرد قیام می‌کند همچون نه یک سه و پنج... (۱)

ابی بصیر از حضرت صادق علیه السلام نقل می‌کند که آن حضرت فرمود: «لا یخرج القائم علیه السلام الا فی وتر من السنین سنة احدى او ثلاث او خمس او سبع او تسع».

قائم ما قیام نمی‌کند مگر در سالهای طاق: یک یا سه یا پنج یا هفت یا نه. (۲)

۱۵ شب آخر

امام صادق علیه السلام فرمود: بین قیام حضرت قائم علیه السلام و شهادت نفس زکیه بیش از پانزده شب نخواهد بود. (۳)

«لقد سئل رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم عن ذلك فقال: انما مثله كمثل ساعة لاتاتيكم الابغثة».

از پیامبر صلى الله عليه وآله وسلم پرسیده شد حضرت فرمود: مثل ظهور مهدی مثل بر پائی قیامت است (کسی جز خدا از وقت آن آگاه نیست) مهدی نمی‌آید مگر ناگهانی. (۴)

۲. ارشاد شیخ مفید، ص ۳۵۳.

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۳۵.

۴. منتخب الاثر.

۳. غیبت طوسی، ص ۲۷۱.

امام زمان علیه السلام از وقت ظهور خود چگونه مطلع می‌شود

صدوق از حضرت امام محمدتقی علیه السلام روایت می‌کند که ابی‌بی‌کعب به رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم عرض کرد دلایل خروج مهدی علیه السلام چیست؟
رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

شمشیر او که در غلاف است وقتی زمان ظهورش نزدیک شود آن شمشیر از غلاف خود بیرون می‌آید و خداوند آن را به سخن آورد و بگوید: یا ولی‌الله خروج کن که دیگر جایز نیست برای تو صبر...
پس در آن حال خروج کند و دشمنان خدا را در هر جا بیابد می‌کشد و حدود الهی را برپا می‌دارد. (۱)

امام علی علیه السلام می‌فرماید... به خدا سوگند اگر خروج نکند گردنش را (دشمنان) می‌زنند از خروجش ساکنان آسمان خشنود شوند و زمین را از عدل و داد پر کند چنانچه از ظلم و ستم پر شده باشد. (۲)

۱. یاتی علی الناس زمان، ص ۴۰۱.

۲. کتاب غیبت طوسی، ص ۱۱۶ (از قرار مسموع رژیم صهیونیستی اقدام به چهره نگاری امام کرده تا از این طریق بتواند به امام دست یابد و استقرار نیروهای امریکائی در عربستان احتمالاً برای مواجهه و مقابله با مسئله ظهور امام می‌باشد البته اسرائیلی‌ها از طریق دیگر مترصدند که به امام دست یابند که از بیان آن خودداری می‌شود لذا امام علی (ع) در روایات می‌فرماید احتمال خطر جانی باعث ظهور امام است).

حرکت نفس زکیه بسوی مسجدالحرام

در ۲۴ یا ۲۳ ذیحجه (سال ظهور) یعنی ۱۵ شب پیش از ظهور امام عصر علیه السلام جوانی از یاران خویش را بسوی مردم مکه گسیل می‌دارد این جوان که در روایات محمدبن حسن نام دارد و معروف به نفس زکیه است به سوی مسجدالحرام حرکت می‌کند و حال روایت: ابوبصیر از امام صادق علیه السلام نقل کرده که فرمود: حضرت قائم علیه السلام به یاران خود می‌فرماید: ای دوستان من! اهل مکه مرا نمی‌خواهند ولی من برای اتمام حجت نماینده خود را به سوی آنها می‌فرستم تا آنگونه که شایسته من است بر آنها حجت را تمام کند...

از این رو یکی از یاران خود را فرا خوانده و به او می‌فرماید: به مکه برو و این پیام را به مردم آن سامان برسان و بگو: ای مردم مکه من پیام‌آور فلانی به سوی شما هستم که چنین می‌گوید: ما خاندان رحمت و کانون رسالت و خلافت الهی و از سلاله محمد صلی الله علیه و آله و سلم و از تبار انبیاء می‌باشیم از آن زمان که پیامبر ما به ملکوت اعلا پیوست تا امروز در حق ما ظلم شد و بر ما ستمها رفت و حقوق مسلم ما پایمال گردید اینک ما از شما یاری می‌خواهیم و شما ما را یاری نمائید.

وقتی آن جوان این سخنان را ابلاغ می‌کند بر او هجوم می‌آورند و او را در بین رکن و مقام به شهادت می‌رسانند او همان نفس زکیه است چون این خبر به اطلاع امام می‌رسد به یاران خود می‌فرماید:

«نگفتم به شما که اهل مکه ما را نمی‌خواهند؟»

یاران حضرت را رها نمی‌کنند تا آنکه قیام می‌نماید و از کوه طوی با سیصد و سیزده نفر به تعداد رزمندگان بدر فرود می‌آید تا آنکه وارد

مسجد الحرام شده و در مقام ابراهیم چهار رکعت نماز می‌گزارد و آنگاه به حجر الاسود تکیه می‌دهد و پس از حمد و ستایش خدا و ذکر نام و یاد پیامبر و درود بر او، لب به سخن می‌گشاید به گونه‌ای که کسی از مردم چنین سخن نگفته باشد.

امام باقر علیه السلام می‌فرماید: (قبل از ظهور) قائم به یاران خود می‌فرماید: اهل مکه مرا نمی‌خواهند ولی من برای هدایت فرستاده شدم تا آنچه شایسته است به آنها بگویم و با آنها اتمام حجت کرده. در این هنگام مردی از یاران خود را می‌طلبد و به او می‌گوید: برو نزد اهل مکه و بگو ای اهل مکه من فرستاده فلانی هستم او به شما می‌گوید: «همانا ما خانواده رحمت و معدن رسالت و خلافت هستیم». ما ذریه محمد صلی الله علیه و آله و سلم و سلاله پیغمبرانیم مردم به ما ستم نمودند و ما را در به در و مقهور کردند و از هنگام رحلت پیامبر تاکنون حق ما غصب شده است.

اکنون ما از شما چشم یاری داریم از ما یاری کنید. آن جوان این سخنان را می‌گوید و مردم به او هجوم آورده و در بین رکن و مقام او را می‌کشند و او همان مرد پاکدل نفس زکیه است. وقتی خبر گذشته شدن او به امام می‌رسد حضرت به یارانش می‌فرماید: «من به شما خبر ندادم که اهل مکه ما را نمی‌خواهند».

اهل مکه او را دعوت به مکه نمی‌کنند آنگاه او با ۳۱۳ نفر که به تعداد بدریان هستند که از کوه ذی طوی (کوهیست مجاور شهر مکه) فرود

می آیند و داخل مسجد الحرام می شوند و در مقام ابراهیم چهار رکعت نماز می خواند و تکیه به حجر الاسود می دهد....

سپس امام در ادامه روایت می فرماید: او نخستین کسی است که جبرئیل و میکائیل دست در دست او می گذارند و با وی بیعت می کنند.

آنگاه رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ و امیرالمؤمنین برخواسته کتاب نو و مهر شده‌ای را که هنوز مهر آن خشک نشده و بر عرب دشوار است به او می دهند به او می گویند:

بر طبق آنچه در این کتاب آمده عمل کن.

سپس او با سیصد و سیزده نفر تعداد قلیلی از اهل مکه که با او بیعت کرده‌اند از مکه خارج می شود.

در حالی که در حلقه است.

ابوبصیر می گوید: پرسیدم: حلقه چیست؟

حضرت فرمود: ده هزار مرد است که جبرئیل در سمت راست و میکائیل در سمت چپ او قرار دارند^(۱) و در آن هنگام پرچم او را به اهتزاز در آورده همه جا می گرداند و این همان پرچم ورزه پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ می باشد و او شمشیر پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ را به نام ذوالفقار حمایل می کند و از هر شهری جمعی به یاری قائم عجله قیام می کند مگر مردم بصره که یک نفر هم از آنها به کمک او نمی رود.^(۲)

۱. جبرئیل و میکائیل نیز در جنگهای امام علی (ع) به همین نحو امام علی (ع) را مشایعت و حمایت می کردند و اینگونه حضور داشتند.

۲. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۷، حدیث ۸۱.

در روایتی از امام باقر علیه السلام نقل شده که جناب نفس زکیه در میان رکن و مقام کشته می‌شود که نام او محمدبن حسن است و معروف به نفس زکیه است. (۱)

دو شب قبل از ظهور امام در مکه

امام باقر علیه السلام می‌فرماید: صاحب‌الامر را غیبتی است در برخی از این صخره‌ها آنگاه امام به ناحیه ذی طوی (۲) اشاره کرد تا اینکه دو شب قبل از خروجش غلام خود را می‌فرستد تا با برخی از یاران حضرت ملاقات می‌کند او از آنان می‌پرسد شما در اینجا چند نفرید؟ پاسخ می‌دهند چهل نفر.

می‌گوید: اگر شما دوست و محبوب خود را ببینید چه خواهید کرد؟ می‌گویند: به خدا سوگند اگر در کوهها منزل و ماوی گزیند با او خواهیم رفت آنگاه از مقابل آنان آمده و به آنها می‌گوید با ده تن از بزرگان و برگزیدگان خود مشورت نمایید.

آنان در مورد اول با ایشان به مشورت می‌پردازند آنگاه آنان را برده تا به صاحب امرشان می‌رسند و او شب موعود را که پس از آن فرا می‌رسد به آنها وعده می‌دهد. (۳)

۲. به دره‌های مکه و مدخل‌های آن گویند.

۱. اثبات‌الهداة، ج ۷، ص ۳۹۲.

۳. بحار، ج ۵۲، ص ۳۴۱.

پنجم

وقایع ظهور در مسجد الحرام

امام سجاده علیه السلام درباره حضرت قائم علیه السلام می‌فرماید: در حالی که حضرت مهدی علیه السلام در زیر درخت تناوری نشسته جبرئیل به صورت مردی از قبیله کلب می‌آید و می‌گوید: ای بنده خدا برای چه اینجا نشسته‌ای؟ حضرت ولی عصر علیه السلام می‌فرماید: منتظرم شب فرارسد و هنگام شب به مکه بروم نمی‌خواهم در عین گرما بروم.

در این موقع جبرئیل می‌خندد، حضرت از خنده او متوجه می‌شود که او جبرئیل است آنگاه جبرئیل است امام را گرفته و با او دست می‌دهد به او سلام می‌کند و می‌گوید: برخیز سپس اسبی به نام براق برای او می‌آورد و او را سوار می‌کند و به کوه رضوی می‌آورد سپس رسول خدا و امام علی علیه السلام می‌آیند و عهد نامه‌ای برای او می‌نویسند تا آن را برای مردم بخواند. قائم علیه السلام از آنجا به مکه می‌رود در حالی که مردم در آنجا اجتماع کرده‌اند در این هنگام مردی می‌ایستد و می‌گوید: ای مردم این است مطلوب شما که به نزد شما آمده است و شما را به آنچه پیامبر دعوت می‌کرد...

مردم به طرف او می‌روند که او را به قتل برسانند ولی سیصد و چند نفر از جا برمی‌خیزند و آنها را از دور او عقب می‌زنند که ۵۰ نفر از آنها مردم کوفه هستند و سایرین مردم ناشناسی هستند که اغلب یکدیگر را نمی‌شناسند آنها در غیر موسم حج در مکه جمع می‌شوند. (۱)

حرکت بسوی کعبه

امام باقر علیه السلام می فرماید: همانا قائم از راه کوه ذی طوی با ۳۱۳ مرد به عدد رزمندگان جنگ بدر فرود می آید تا اینکه به حجرالاسود تکیه داده و پرچم را برمی افرازد.

علی بن حمزه گفت: این مطلب را در حضور امام کاظم علیه السلام عرض کردم: امام فرمود: نوشته‌ای است گشوده. (۱)

- مفضل از امام صادق علیه السلام سوال کرد که حضرت مهدی علیه السلام از کجا و چگونه ظهور می کند؟

امام فرمود: ای مفضل او به تنهایی ظهور می کند و به تنهایی کنار خانه کعبه می آید و به تنهایی شب را در آنجا می گذراند. (۲)

- مطابق روایتی که عامه و خاصه نقل کرده‌اند ظهور آن حضرت از کنار کعبه است و جبرئیل در طرف راست او و میکائیل در طرف چپ او خواهد بود. (۳)

دست بسوی امام عصر علیه السلام

اول کسی که بعد از ظهور امام عصر علیه السلام دست حضرت حجت علیه السلام را می بوسد جبرئیل است و سپس بعد از او سایر فرشتگان و نجباء اجنه و بعد از آنها نقباء نیز متابعت می نمایند مردم در مکه فریاد می زنند و می گویند. این مرد کیست و این جماعت که با او هستند چه کسانی هستند و این

۱. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۰۶. ۲. بحارالانوار، ج ۵۳، ص ۷.

۳. عقدالدرر، فصل اول، باب الرابع، ص ۶۵.

علامت که دیشب دیدیم، نظیرش هرگز دیده شده چیست؟
 بعضی به بعضی دیگر می‌گویند: این مرد همان صاحب بزها می‌باشد. (۱)
 عده دیگر می‌گویند: نگاه کنید کسی از همراهان او را می‌شناسید؟
 مردم می‌گویند: ما جز چهار نفر از مردم مکه و چهار نفر که از اهل مدینه
 هستند و فلانی و فلانی می‌باشند هیچ کدام از آنها را نمی‌شناسیم. (۲)

امام باقر علیه السلام می‌فرماید: به خدا قسم گویا قائم علیه السلام را می‌نگرم که به
 حجرالاسود تکیه داده و مردم را به حق خودش سوگند می‌دهد و
 می‌فرماید ای مردم هر کس درباره خدا گفتگویی دارد از من بپرسد که من
 از هر کس به خدا نزدیکترم...

آنگاه به طرف مقام ابراهیم می‌رود و دو رکعت نماز می‌گذارد سپس
 مجدداً مردم را به حق خودش به امور یاد شده سوگند می‌دهد.

سپس امام باقر علیه السلام فرمود: به خدا قسم مضطر و گرفتاری که خداوند در
 آیه: «امن يجيب المضطر اذا دعاه و يكشف السوء...».

اوست و اولین کسی که با او بیعت می‌کند جبرئیل علیه السلام است آنگاه

۱. در روایتی از امام صادق (ع) وارد شده که می‌فرمایند: قائم وارد شهر مکه شده
 و لباس پیامبر (ص) را پوشیده و عمامه زردی بر سر دارد و نعلین وصله‌دار پیامبر را
 نیز به پا و عصای آن حضرت را به دست گرفته و چند بز لاغر را جلو انداخته و بدین
 گونه به طرف خانه خدا می‌رود بدون اینکه کسی او را بشناسد (شاید مطلب فوق

اشاره به این روایت داشته باشد). ۲. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۸.

سیصد و سیزده نفر با وی بیعت می‌کنند. (۱)

فراخوانی یاران

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: حضرت مهدی علیه السلام در بین رکن و مقام در مسجد الحرام می‌ایستد و با صدای رسا می‌گوید:
 «ای مردمی که به من نزدیک هستید و ای کسانی که خداوند شما را پیش از ظهور من در روی زمین برای یاری من ذخیره کرده است برای اطاعت از من به سوی من آئید».

صدای او به این افراد می‌رسد و آنها در شرق و غرب عالم در حالی که بعضی از آنها در محراب عبادت و دسته‌ای دیگر خوابیده‌اند می‌رسد. سپس آنها با یک چشم بر هم زدن در بین رکن و مقام نزد او حاضر می‌شوند... (۲)

کلام امام در کنار حجرالاسود

امام باقر علیه السلام فرمود: «والله لکانی انظر الی القائم علیه السلام و قد اسند ظهره الی الحجر ثم ینشدا لله حقه ثم یقول: یا ایها الناس...»
 به خدا قسم گویی قائم را می‌نگرم که پشتش را به حجرالاسود تکیه داده و خدا را به حقش سوگند می‌دهد و آنگاه می‌گوید:
 ای مردم! هر که درباره خدا با من احتجاج می‌ورزد بدانند که من به خدا

۱. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۱۵، حدیث ۱۰.

۲. بحارالانوار، ج ۵۳، ص ۷.

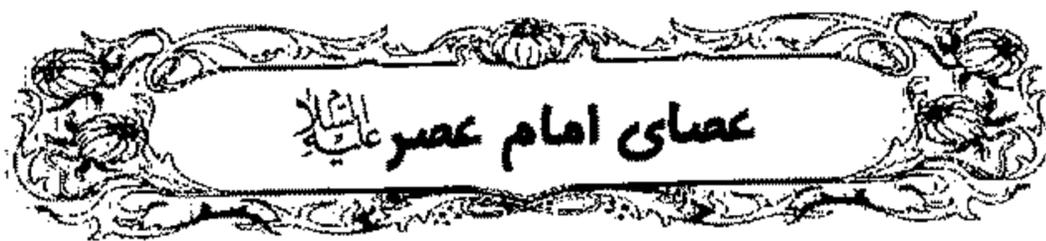
نزدیکترم ای مردم هرکه دوباره آدم با من احتجاج می‌ورزد بداند که من به آدم نزدیکترم ای مردم هرکه درباره نوح با من احتجاج می‌کند بداند که من به نوح نزدیکترم ای مردم هرکه درباره ابراهیم با من احتجاج می‌ورزد بداند که من به ابراهیم نزدیکترم... (۱)

و در روایتی دیگر امام صادق فرمود: «ان القائم اذا خرج دخل المسجد الحرام فيستقبل الكعبة و تجعل ظهره الى المقام ثم يصلي ركعتين ثم...».

هرگاه قائم ظهور کند وارد مسجد الحرام می‌شود و رو به کعبه می‌ایستد و پشت به مقام می‌کند و دو رکعت نماز می‌گزارد و آنگاه برمی‌خیزد و می‌گوید:

ای مردم! من نزدیکترین مردم به آدم هستم ای مردم من نزدیکترین مردم به ابراهیم هستم ای مردم من نزدیکترین مردم به اسماعیل هستم ای مردم من نزدیکترین مردم به محمد صلی الله علیه و آله و سلم هستم.

سپس دو دست خود را به آسمان برمی‌دارد و چندان دعا و تضرع می‌کند که به رو در می‌افتد و این است (معنای) سخن خداوند که: (امن يجيب المضطر اذا دعاه... (۲)

امام باقر عجل الله فرجه روایت کرده که عصای موسی عصای حضرت آدم بود که از آدم به شعیب رسید و بعد از آن منتقل به موسی شد و الان آن عصا پیش

ماست و ما حامل آن عصائیم... و آن عصا برای حضرت قائم علیه السلام می باشد حضرت قائم هر آنچه که حضرت موسی با آن می کرد می کند همانا آن عصا می ترساند مخالفان را و به سرعت تمام فرو می گیرد اسباب و آلاتی که مخالفان به آن می خواهند مردم را فریب دهند... (۱)

اولین گفتار امام عصر علیه السلام پس از ظهور در کنار کعبه

امام باقر علیه السلام می فرمایند: در روز اول ظهور قائم ما در مکه در کنار بیت الله الحرام در حالی که پشت به کعبه داده است مردم جهان را خطاب قرار می دهد و چنین می فرمایند: - ای مردم ما خاندان پیامبر شما هستیم و از هر کس به خداوند بزرگ و حبیبش رسول الله سزاوارتریم. (۲)

- ای مردم من تنها باقیمانده از آدم و یگانه ذخیره نوح پیامبر و خلاصه و برگزیده از ابراهیم و از محمد هستم که درود خداوند بر آن بزرگوار و خاندانش باد.

- شما را بحق خداوند و رسول او و آن حقی که من بر شما دارم سوگند می دهم.

که ما را در حقوقمان یاری کنید و جلوی ظلم و ستمی را که درباره ما روا داشتند بگیرید چه آنکه حقوق ما را (دشمنان) پنهان ساختند و درباره ما ظلم کردند و از وطنمان آواره نمودند...

از خدا بترسید ما را مخدول نکنید بلکه یاری کنید تا خداوند شما را نصرت عطا فرماید. (۳)

۱. تفسیر شریف لاهیجی، ص ۷۳. ۲. غیبت نعمانی، باب ۱۴، حدیث ۶۷.

۳. غیبت نعمانی، باب ۱۴، حدیث ۶۷.

امام عصر علیه السلام مظلوم است

این مظلومیت امام را در کلمات آن امام در حین ظهور و سایر روایات می‌توان فهمید در اینکه امام ما غریب است و کمتر یاد و نام او به دلها جاریست و در فرجش دعا می‌شود امری بدیهی است.

اما در باب مظلومیت امام عصر علیه السلام و امام باقر علیه السلام می‌فرمایند: پس قائم بین رکن و مقام می‌ایستد و نماز خوانده و به همراه و زیر خود رو به مردم نموده و می‌فرماید: «ای مردم ما از خداوند علیه کسانی که به ما ظلم کردند یاری می‌خواهیم آنان که حق ما را گرفتند.

– ما امروز همه مسلمانها را شاهد می‌گیریم که مظلوم واقع شدیم مردم ما را طرد نموده و بر ما ستم شد.

ما را از سرزمین و اموال و بستگانمان اخراج نمودند ما مورد قهر آنان قرار گرفتیم... (۱)

اولین شب ظهور

جابر از حضرت جواد علیه السلام روایت می‌کند که آن حضرت فرمود: حضرت مهدی علیه السلام شبانگاه در وقت نماز عشاء در مسجد الحرام ظهور می‌کند در حالتی که پرچم رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم را به دست و پیراهن آن حضرت و شمشیر مخصوص آن بزرگوار را به همراه دارد بعلاوه نشانه‌هایی از نور و بیان.

وقتی نماز عشاء را به جا آوردند با صدای بسیار بلند می فرمایند: ای مردم! من خدا را به یاد شما می آورم و ایستادن شما را در پیشگاه خداوند: «فان الدنیا قد دنت فناوها و زوالها و ادنت بالوداع و انی ادعوکم الی الله و الی رسوله و العمل بکتابه و اماتة الباطل و احیاء سنته».

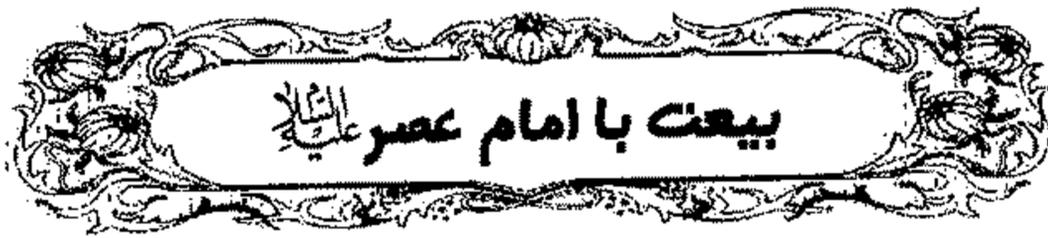
یعنی: به درستی که دنیای شما نزدیک به فنا و نابودی است و با زبان مخصوص خودش با شما خداحافظی می کند و من شما را دعوت می کنم به سوی خداوند و به سوی فرستاده او و عمل به مقررات و حدود خداوند و امحاء و نابودی باطل و احیاء سنتهای الهی. (۱)

از امام صادق علیه السلام پرسیدند: چرا خداوند متعال سنگ حجرالاسود را در رکنی که فعلاً در آن قرار دارد نهاد و در رکن دیگری قرار نداد؟

امام فرمود: خداوند حجرالاسود را که گوهری بهشتی بود و برای آدم آوردند به واسطه پیمانی که از مردم گرفت در آن رکن گذاشته شد.

زیرا وقتی خداوند از اولاد آدم که پشت پدرانشان بودند پیمان بندگی گرفت در آن مکان بود و در آنجا بود که تمام بنی آدم یکدیگر را در صلیبها دیدند و در هم آنجا است که مرغ بر حضرت قائم فرود می آید و نخستین کسی که با او بیعت می کند همان مرغ است به خدا قسم او جبرئیل می باشد و در همین مکان قائم علیه السلام پشت خود را به آن تکیه می دهد آن رکن حجت و دلیلی بر وجود قائم علیه السلام است. (۲)

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: حضرت قائم پشت خود را به حرم تکیه می‌دهد و هنگام طلوع خورشید دست خود را برای بیعت دراز می‌کند و دست او سفید رنگ دیده می‌شود و می‌گوید این دست خداست و به امر خداست.

بعد این آیه را تلاوت می‌کند.

«ان الذین یبایعونک انما یبایعون الله یدالله فوق ایدیهم فمن نکث فانما ینکث علی نفسه».

و نخستین کسی که با وی بیعت می‌کند جبرئیل است بعد فرشتگان و نجبای جن بعد نقباء و اصحاب وی بیعت می‌کنند.

مفضل بن عمر از حضرت صادق علیه السلام روایت کرده که: هرگاه مهدی آل محمد ظهور کند بیرون می‌آیند از پشت کعبه بیست و هفت نفر که پانزده نفر آنها از قوم موسی هستند که حکم به حق می‌کند و به حق عدل می‌ورزند و هفت نفر آنها از اصحاب کهف هستند و یوشع بن نون وصی موسی و مؤمن آل فرعون و سلمان فارسی و ابودجانه انصاری و مالک اشتر. (۱)

بخش ۶

هشت ماه نبرد امام عصر علیه السلام

در بعدازظهر تا استقرار

شیوه رفتار امام زمان علیه السلام

حسن بن هارون می‌گوید: نزد امام حسین علیه السلام نشسته بودم که معلی بن خنیس از حضرت پرسید: وقتی مهدی آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم ظهور کند آیا برخلاف سیره علی علیه السلام عمل می‌کند؟

حضرت فرمود: آری علی علیه السلام با نرمی و خودداری رفتار می‌نمود زیرا می‌دانست که پس از او شیعیانش مغلوب دشمنان واقع می‌شوند. ولی مهدی آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم هنگام ظهور با قدرت و دستگیر ساختن، عمل می‌کند زیرا می‌داند که پس از او دیگر شیعیانش مغلوب نابکاران نخواهند شد. (۱)

و در روایتی دیگر حضرت فرمود: که مهدی آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم نوزده سال و چند ماه فرمانروایی می‌کند. (۲) امام باقر علیه السلام می‌فرماید:

هشت ماه می‌جنگد

ربع و ترس مهدی یکماه (۳) زودتر، پیش روی و چپ و راست او رفته و در دلها جای می‌گیرد.

آنگاه فرمود: مهدی هشت ماه از کشته‌های بی‌دینان پشته‌ها می‌سازد او نخست از بنی شیبه شروع می‌کند، دست آنها را می‌برد و به کعبه می‌آویزد

۱. عقدالدرر، ص ۲۲۶ و ۲۳۹. ۲. عقدالدرر، ص ۲۲۶ و ۲۳۹.

۳. بعلت بروز علائم ظهور ترس و وحشت بین کفار بوجود می‌آید چرا که علائم ظهور امام قبل از ظهور حضرت واقع می‌شود. و بار روانی آن انعکاس خاصی را در جهان طنین انداز خواهد کرد.

و منادی او اعلام می‌کند که اینان دزدان خانه خدا هستند آنگاه به قریش حمله می‌کند شمشیر آنها را می‌گیرد و با ضرب شمشیر سیرابشان می‌گرداند... (۱)

بشیرتبال می‌گوید:

به امام باقر علیه السلام عرض کردم: مخالفین ما می‌گویند وقتی مهدی علیه السلام قیام می‌کند بدون اینکه یک قطره خون بریزد امور سلطنت برای او فراهم می‌شود.

حضرت فرمود: نه اینطور نیست به خدایی که جان من در دست اوست اگر بدون خونریزی امکان داشت، این کار برای پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم روی می‌داد و دیگر دندان مبارکش نمی‌شکست و روی مبارکش مجروح نمی‌شد به خدا قسم تا ما و شما شدائد و صدمات بسیار نبینیم و خون ریخته نشود دولت او پا نمی‌گیرد. (۲)

فضیل بن زبیر از زید بن علی نقل کرد که زید بن علی علیه السلام در توضیح آیه شریفه گفت: هرگاه قائم آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم ظهور کند در بین مردم می‌ایستند و می‌گویند:

ای مردم! آن کسی که خدای کریم در قرآن مبین فرمود: «الذین ان مکنا

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۶۰، حدیث ۱۳۰.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۵۸، حدیث ۱۲۳.

هم في الارض اقاموا الصلوة و اتوا الزكوة و امروا بالمعروف و نهوا عن المنكر».

ما هستیم و خویشتن را با این آیه معرفی می‌کند.^(۱)

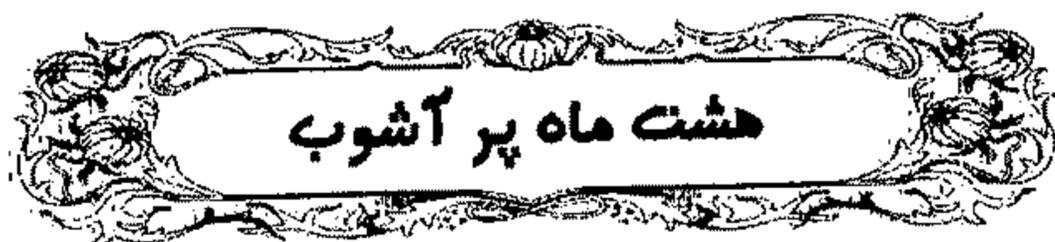

از امام صادق علیه السلام سؤال شد آیا سیره قائم با اهل شهرها مانند سیره علی بن ابیطالب است؟

فرمود: نه و با انگشت به حلقوم خود اشاره کرد و فرمود: اینطور (یعنی سر می‌برد).

و در روایتی دیگر امام علی علیه السلام می‌فرماید: خداوند ناگاه بوسیله مردی از ما اهل بیت گشایشی (برای مسلمانان) بوجود آورد پدرم فدای آن فرزند بهترین کنیزان باد...

هم اوست که (دشمنان) در مدت هشت ماه به جز شمشیر و کشتار از او چیزی دریافت نخواهند کرد.^(۲)

امام علی علیه السلام: «لا يعطيهم الا السيف يضع السيف على عاتقه ثمانية اشهر هرجاً حتى يقولوا و الله ما هذا من ولد فاطمة لو كان من ولدها

۱. شواهد التنزيل، ج ۱.

۲. شرح نهج البلاغه، ابن ابی‌الحدید، ج ۲، ص ۱۷۸.

لرحمنا» (۱)

با آنان جز با شمشیر سخن نگوید هشت ماه پر آشوب شمشیر را از دوش خود فرو نمی‌گذارد تا آن جا که می‌گویند: به خدا قسم این مرد از نسل فاطمه علیها السلام نیست اگر از نسل او بود به ما رحم می‌کرد.

امام باقر علیه السلام: «لو يعلم الناس ما يضع القائم اذا خرج لاحب اكثرهم ان لا يروه مما يقتل من الناس... حتى يقول كثير من الناس: ليس هذا من آل محمد و لو كان من آل محمد لرحم».

اگر مردم می‌دانستند که هر گاه قائم قیام کند چه کشتاری به راه می‌اندازد بی‌گمان بیشتر آنان دوست داشتند که او را نبینند... چندان که بسیاری از مردم می‌گویند:

او از خاندان محمد نیست اگر از خاندان محمد بود رحم می‌کرد. (۲)

و در روایتی دیگر امام علی علیه السلام می‌فرماید:

امام مهدی علیه السلام کاری را انجام می‌دهد زمانی که این کار را انجام داد قریب می‌گوید: ما را از نزد این ستمگر خارج کنید به خدا سوگند اگر او محمدی بود چنین نمی‌کرد اگر علوی بود اینطور نمی‌کرد اگر فاطمی بود چنین نبود آنها از او رو می‌گردانند و جنگ جویانشان کشته شده و فرزندانشان اسیر می‌شوند.

۱. التشریف بالمنن، ص ۱۴۰.

۲. غیبت نعمانی، ص ۲۳۳.

نبرد امام عصر علیه السلام در کوفه

امام باقر علیه السلام می‌فرمایند: وقتی امام زمان علیه السلام قیام می‌کند به کوفه تشریف می‌برند و در آنجا دو هزار نفر مسلح و مخالف حضرت نزد امام می‌آیند و می‌گویند از هر جا آمده‌ای برگرد ما احتیاجی به فرزندان فاطمه علیها السلام نداریم.

امام علیه السلام شمشیر میان آنها می‌گذارد و تا آخرین نفر از آنها را می‌کشد. سپس وارد کوفه می‌شوند و در آنجا نیز تمامی منافقینی را که یقین به حضرت ندارند را به قتل می‌رساند.

او قصرهای کوفه را ویران می‌سازد و با جنگ جویان آنها نیز نبرد می‌کند و آنقدر از آنها می‌کشد تا خداوند خشنود شود. (۱)

امری جدید

امام باقر علیه السلام: «يقوم القائم بامر جديد و كتاب جديد و قضاء جديد على العرب شديد ليس شانه الا السيف الا يستتيب احدا ولا ياخذ في الله لومة لائم».

قائم فرمانی تازه، کتابی تازه و قضاوتی تازه می‌آورد بر عربها سخت می‌گیرد سر و کارش فقط با شمشیر است کسی را توبه نمی‌دهد و در راه خدا به سرزنش هیچ نکوهش‌گری توجه نمی‌کند. (۲)

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۸، حدیث ۸۱

۲. غیبت نعمانی، ص ۲۳۳.

منتقم خون حسین علیه السلام

پس از ماجرای کربلا و کشته شدن جانسوز امام حسین علیه السلام صدای گریه و ناله تمامی فرشتگان الهی بلند شد و آنگاه به خداوند عرض کردند: خداوند! با حسین که برگزیده توست و پسر پیغمبر توست اینگونه رفتار کردند.

در این حین خداوند سایه حضرت قائم (عج) را به آنها نشان داد و فرمود: «بهذا انتقم لهذا» با این قائم انتقام خون حسین را می‌گیرم. (۱)

گروه تبریه

ابوالجارود یکی از اصحاب حضرت باقر علیه السلام می‌گوید: آن حضرت فرمود: «اذا قام القائم علیه السلام سار الى الكوفة فيخرج منها بضعة عشر الف نفس يدعون التبرية عليهم السلاح فيقولون له...».

زمانی که حضرت قائم علیه السلام قیام کند به کوفه می‌رود و بیش از ده هزار نفر از آنجا بیرون می‌آیند که آنها را تبریه می‌گویند پس به آن حضرت عرض می‌کنند: برگرد به همان جایی که بوده‌ای ما نیازی به فرزندان فاطمه علیها السلام نداریم پس شمشیر را می‌کشد و همه آنها را می‌کشد سپس وارد کوفه می‌شود و تمام افراد منافق و جنگجو را می‌کشد تا خداوند متعال راضی گردد. (۲)

اصل تولد و تبری در قیام امام عصر (علیه السلام)

شخصی به نام عبدالسلام بن صالح می‌گوید: خدمت امام هشتم (علیه السلام) عرض کردم نظر شما درباره این مطلب که از امام صادق (علیه السلام) روایت شده است که: وقتی حضرت قائم عجل الله تعالی فرجه الشریف ظهور کند فرزندان قاتلان امام حسین (علیه السلام) را به خاطر کاری که پدران آنان (در گذشته) انجام داده‌اند خواهد گشت چیست؟ حضرت فرمود: مطلب همین طور است.

گفتم: بنابر این آیه شریفه قرآن که می‌فرماید: هیچ گنهکاری بار گناه دیگری را بر دوش نمی‌کشد. (۱)

چگونه معنا می‌شود؟

حضرت فرمود: تمام آنچه خدا فرموده درست است اما چون ذریه و فرزندان قاتلان امام حسین (علیه السلام) به کار پدران خود و کشتن امام حسین (علیه السلام) راضی بودند و به آن مباحات و افتخار می‌کردند در گناه با پدرانشان شریک‌اند زیرا کسی که راضی باشد به کار دیگران مانند کسی است که آن عمل را انجام داده است سپس فرمود: هرگاه کسی در مشرق کشته شود و دیگری در مغرب به قتل او راضی باشد او نیز در پیشگاه خدا شریک قاتل است و علت اینکه حضرت مهدی (علیه السلام) ذریه و فرزندان قاتلان امام حسین (علیه السلام) را خواهد کشت این است که آنها از کردار پدرانشان خشنود و راضی هستند. (۲)

(اکنون در بعضی از بلاد به ظاهر اسلامی در روز عاشورا، جشن و پایکوبی

و مراسم‌های شادی پابرجاست).

در احادیث آمده که روی پرچم امام زمان عَلَيْهِ السَّلَام این جمله نوشته شده است «البيعة لله» بیعت مخصوص خداست.

در هنگام ظهور امام عصر، پرچم رسول خدا همراه ایشان خواهد بود آنچه در روایات آمده اینکه این پرچم از برگ بهشتی تهیه شده و جبرئیل در روز جنگ بدر بر پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ نازل کرد.

پس از جنگ پیامبر اسلام آن پرچم را پیچید و به امام علی عَلَيْهِ السَّلَام داد آن حضرت نیز پرچم را در روز جنگ بصره باز کرد و آنگاه آن را پیچید و بعد از آن حضرت، کس دیگری جز امام زمان عَلَيْهِ السَّلَام آن را پس از خروج باز نخواهد کرد.

در روایات آمده هنگام ظهور امام عصر عَلَيْهِ السَّلَام بیرقی را که جبرئیل در روز بدر آورد همراه دارد و پیراهنی که رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ در روز جنگ احد پوشیده بود این پیراهن به خون جراحت بدن مبارک رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ رنگین است عمامه سحاب، زره، انگشتر، عصا، اسب یربوع، اسب براق، ناقه غصباء استر دلدل، الاغ یعفور، شمشیر ذوالفقار مصحف امیرالمؤمنین و عهد نامه‌ای از پیغمبر اکرم که معاندین با اسلام را بکشد.

از نوف روایت کند که نوشته شده.

بر پرچم مهدی عَلَيْهِ السَّلَام البيعة لله، یعنی: بیعت برای خدا است. (۱)

- از حضرت ابی‌الحسن عجل الله فرجه نقل شده که فرمود:

پرچم مهدی از یک پارچه پشمین یا ابریشمی سیاه رنگ کرک‌دار و چهارگوش است از روز رحلت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم باز نشده و تا روز ظهور مهدی هم بر افراشته نخواهد شد.

- بعد از ظهور او هفت عدد پرچم از شام به سوی او حرکت می‌کند که همه آنها را شکست می‌دهد.

امام صادق عجل الله فرجه به یعقوب ابن‌شعیب فرمودند: یعقوب! نمی‌خواهی پیراهن قائم عجل الله فرجه را که در آن قیام می‌کند به تو نشان دهم؟
عرض کردم: چرا.

حضرت دستور داد جعبه‌ای را آوردند و در آن راگشودند و یک پیراهن کرباسی از میان آن بیرون آورد و آن را باز کرد دیدم آستین چپ آن پیراهن خون آلود است.

حضرت فرمود: این پیراهن پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم است که در روزی که دندان مبارکش را شکستند به تن داشت قائم هم در روز ظهورش این را به تن می‌کند.

یعقوب می‌گوید: من آن خون خشکیده را بوسیدم و آن را به صورت خود مالیدم سپس حضرت پیراهن را پیچیدند و برداشتند.^(۱)

آغاز حرکت امام مهدی از مکه

راوی از امام صادق علیه السلام پرسید: آیا حضرت مهدی علیه السلام در مکه اقامت می‌کند؟

حضرت فرمود: نه.

او برای خود نائب در آنجا تعیین کرده اهل مکه وقتی که قائم از میان آنها می‌رود هجوم آورده و نائب او را می‌کشند قائم علیه السلام به سوی آنها برمی‌گردد و آنها گریه‌کنان نزد او می‌آیند و التماس کرده و می‌گویند: ای مهدی آل محمد صلی الله علیه و آله و سلم توبه کردیم.

امام عصر علیه السلام آنها را موعظه کرده و از غضب خدا می‌ترساند و نائب دیگری برای اهل مکه انتخاب کرده و از مکه خارج می‌شود.

این بار نیز اهل مکه نائب امام را می‌کشند حضرت قائم علیه السلام نیز همه یاران خود از طایفه جن را به سوی مکه فرستاده و دستور می‌دهند که به جز افراد با ایمان یک نفر از آنها را باقی نگذارند...

زیرا آنها بکلی از خداوند و من فاصله گرفتند و هر گونه پیوندی را قطع کرده‌اند لشکر امام هم سوی اهل مکه می‌آیند و به خدا قسم از هر صد نفر بلکه از هر هزار نفر یک نفر از آنها را باقی نمی‌گذارند. (۱)

پرچم فتح

ابو خالد کابلی می‌گوید: امام سجاد علیه السلام فرمود: اباخالد! براستی فتنه‌ها و

آشوبهایی همچون پاره‌های شب تار فتنه‌هایی هستند که منشأ و مقصد روشنی ندارد بوقوع خواهد پیوست که جز آنکس که خداوند از او عهد و پیمان گرفته احدی از آنها نجات نیابد آنان چراغهای هدایت و چشمه‌سارهای دانش‌اند، خداوند از هر آشوب سیاه و تاریکی نجاتشان بخشد گویا صاحب شما مهدی موعود را می‌بینم که بر فراز شهر نجف پشت شهر کوفه برآمده و خود را آشکار نموده در میان سیصد و اندی مرد که جبرئیل از طرف راست و میکائیل در سمت چپ و اسرافیل در پیش روی اویند و پرچم رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم را بدست گرفته و آن را گشوده است آن پرچم را بر هیچ قومی فرود نیاورد مگر اینکه خدا عزوجل آنان را هلاک گرداند. (۱)

بیعت سید حسنی با امام مهدی علیه السلام و نبرد با گروه زیدیه

وقتی خبر ظهور امام مهدی علیه السلام به سید حسنی و یارانش می‌رسد یارانش به او می‌گویند: ای پسر پیغمبر این مرد کیست که در قلمرو ما فرود آمده؟

سید حسنی می‌گوید: با من بیائید تا ببینیم او کیست و چه می‌خواهد؟ امام می‌فرماید: به خدا قسم سید حسنی می‌داند که او مهدی است و او را می‌شناسد ولی برای این آن را می‌گوید که به اصحاب خود او را بشناساند.

وقتی سید حسنی امام مهدی علیه السلام را می‌بیند از حضرت می‌پرسد.

اگر شما مهدی آل محمد صلی الله علیه و آله هستید عصای جدت پیغمبر صلی الله علیه و آله و انگشتر و پیراهن و زره اش موسوم به فاضل و عمامه مبارکش به نام سحاب و اسبش و شترش و قاطرش و الاغ آن سرور و اسب اصیلش براق و قرآنی که امیر المؤمنین علیه السلام جمع کرده را به ما نشان دهید.

حضرت مهدی علیه السلام تمام اینها را بیرون می آورد و به سید حسنی نشان می دهد آنگاه عصای پیغمبر صلی الله علیه و آله را گرفته و به سنگ سختی می زند سنگ مانند درخت سبز می شود و شاخ و برگ در می آورد...

آنگاه صدای الله اکبر سید حسنی بلند می شود و صدا می زند: ای فرزند پیامبر صلی الله علیه و آله دست مبارک خود را بده؟ تا با شما بیعت کنیم حضرت مهدی علیه السلام دستش را دراز می کند و سید حسنی نخست خود و بعد سایر لشکریانش با وی بیعت می کند مگر چهل هزار نفر که قرآنها را با خود دارند و معروف به زیدیه می باشند که از بیعت امتناع می کنند.

آنها می گویند: این کار چیزی جز یک سحر بزرگ نیست و با این حرف دو لشکر به جان هم می افتند حضرت مهدی به طرف زیدیه آمده و سه روز آنها را موعظه می کند ولی آنها سرکشی می کنند حضرت هم ناچار دستور قتل آنها را صادر می فرماید:

همه را از دم شمشیر می گذارند سپس حضرت مهدی علیه السلام به اصحاب خود می فرماید قرآنها را آنها را نگیرید و بگذارید تا باعث حسرت آنها شود همانطور که آن را تبدیل کرده و تغییر دادند و مطابق آنچه در آن بود عمل نکردند. (۱)

۱. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۵ (بیعت سپاهیان سید حسنی با امام عصر (عج) در کوفه

۱۷۰ معجزه

کرامات حضرت مهدی و معجزات آن امام در کتاب اثبات الهداة، ج سوم، تا ۱۷۰ معجزه نقل شده و در بحارالانوار، ج ۵۱، تا هفتاد مورد ذکر فرموده. اما در روایتی از علی علیه السلام روایت شده که فرمود: از کرامات امام مهدی علیه السلام آن است که به پرنده اشاره می‌کند پس روی دستش نشیند و چوب خشک را در زمین غرس کند پس سبز شود. (۱)

(حضرت این عمل را در مقابل سید حسنی در کوفه انجام می‌دهند).

شعیب بن صالح

شعیب بن صالح سردار لشکر سید حسنی است که بعد از ظهور امام پرچم‌دار امام عصر علیه السلام می‌شود.

شعیب بن صالح حکومت امام مهدی را آماده می‌کند و بین خروج او و تسلیم امر به امام مهدی علیه السلام هفتاد و دو ماه طول خواهد کشید. (۲)

عملیات نیروهای امام مهدی علیه السلام در اطراف جهان

حرکت به سوی چین و...

در روایت است که وقتی امام مهدی به کوفه رسید سه پرچم آماده

۱. المهدی موعود المنتظر، ج ۱، ص ۲۸۶، ویاتی علی الناس زمان، ص ۵۸۹.

۲. یاتی علی الناس، ص ۱۷.

می‌کند یک پرچم را به سوی قسطنطینه می‌فرستد که پیروز می‌شوند و پرچمی را به سوی چین می‌فرستد که آنها نیز پیروز می‌گرداند و پرچمی هم بسوی کوههای دیلم می‌فرستد که آنها نیز پیروز می‌شوند.

فاتحان بر روی آب راه می‌روند

در غیبت نعمانی، ص ۳۱۹ روایت کند که چون حضرت حجت قیام کند به اطراف زمین مردی بفرستد - تا آنجا که فرمود - لشکری هم به قسطنطینه بفرستد چون لشکر به خلیج برسند چیزی بر پاهای خود می‌نویسند و از روی آب عبور کنند وقتی رومیها این را می‌بینند بگویند اینها یاران او هستند که روی آب راه می‌روند چه رسد به خود او پس دروازه‌ها را به روی ایشان باز کنند و ایشان داخل شوند و تا آنچه بخواهند حکم کنند.^(۱)

حرکت به سوی قدس

حضرت علی علیه السلام در ضمن خطبه‌ای طولانی می‌فرماید: حضرت مهدی علیه السلام با یارانش از مکه به بیت المقدس می‌آیند و در آنجا بین آن حضرت با دجال جنگ واقع می‌شود و سرانجام دجال و لشکریان او شکست می‌خورند.

امیرالمؤمنین علی علیه السلام می‌فرماید: گویا می‌بینم فرزندم مهدی علیه السلام در ساعات اول ظهورش سوار بر مرکب از ناحیه وادی السلام^(۲) به طرف

۱. یاتی علی الناس زمان، ص ۹. ۲. وادی السلام در نجف است.

مسجد سهله^(۱) در حالی که نور از پیشانی مرکب سواری‌اش می‌درخشد در حرکت است و این دعا را می‌خواند: «لا اله الا الله حقاً حقاً لا اله الا الله ايماناً و صدقاً و لا اله الا الله تعبداً ورقاً اللهم معز كل مؤمن و حید و مذل كل جبار عنید انت كفى حين تعینى المذاهب و تضيق على الارض بمار حبت اللهم خلقتنى و كنت غنياً عن خلقى ولو لانصرک ایاى لكنت من المغلوبين يا منشر الرحمة من مواضعها و مخرج البركات من معادنها...»^(۲)

طبق روایت: سفیانی با لشکر خود حرکت می‌کند میان لشکر او و نیروی رزمی امام جنگ می‌شود لشکر امام به سفیانی دست یافته و خود امام سر سفیانی را از بدن جدا می‌کند.

در روایتی دیگر اینگونه آمده که: جنگ بزرگی پیش می‌آید که در آن جنگ لشکر سفیانی از بین می‌رود فقط یک عده بسیار کمی باقی می‌ماند که سفیانی با آن عده فرار می‌کند یکی از فرماندهان لشکر حضرت مهدی بنام صباح او را دنبال کرده به او دست می‌یابد و او را در هنگام نماز عشاء خدمت امام مهدی می‌آورد.

حضرت مهدی برای تعیین سرنوشت او با اصحاب خود مشورت می‌کند همه به قتل او رای می‌دهند بعد او را بر زیر سایه درختی که شاخه‌هایش آویزان است می‌برند و مانند گوسفند سر می‌برند.

۱. مسجد سهله در کوفه و در نزدیکی مسجد کوفه است.

۲. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۹۱.

جنگ امام در سرزمین بیداء

امام باقر علیه السلام می فرمودند: قائم ما در مکه از مردم آنجا بر طبق قرآن و سنت پیغمبرش بیعت می گیرد و حاکمی بر آنها می گمارد. سپس رو به مدینه می آورد و در میان راه به او خبر می دهند که حاکم او را کشته اند و او هم برمی گردد و با آنها دعوا می کند و بیش از این کاری نمی کند.

آنگاه حرکت نموده و در بین دو مسجد «مکه و مدینه» مردم را دعوت به عمل کردن به کتاب خدا و سنت پیغمبرش و دوستی امیرالمؤمنین و بیزاری از دشمنش می کند تا آنکه به بیابان بیداء می رسد در آنجا لشکر سفیانی برای جنگ با وی به جانب او حرکت می کند و خدا آنها را در زمین فرو می برد. (۱)

جنگ چهل روزه با دجال

در الزام الناصب، ج ۲، ص ۲۰۹ در ذیل خطبه البیان امام علی علیه السلام فرمود: بدرستی که دجال اعور خروج می کند از بلدهای که آن را یهوداء گویند و آن قریه ایست از قراء اصفهان و آن شهریست از شهرهای کسری ها، برای او یک چشم است... سپس فرمود: لشکر مهدی علیه السلام در مدت چهل روز لشکر دجال را می کشند از طلوع آفتاب تا غروب آن. (۲)

۱. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۰۸، حدیث ۸۳.

۲. یاتی علی الناس زمان، ص ۲۲۶.

نبرد سفیانی با شعیب بن صالح

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: «اذا خرجت السودان طلبت العرب
ینکشفون حتی یلحقوا ببطن الارض...».

هرگاه سودان برای دست یافتن به عرب حرکت کرد در زمین اردن،
سفیانی قیام می‌کند و در حالی که سیصد و شصت هزار سوار در اختیار
اوست می‌آید تا به شهر شام می‌رسد.

در بین راه تمام شهرها با او بیعت می‌کنند از جمله سی هزار تن از طایفه
کلب با او بیعت می‌نمایند پس سفیانی لشکری به عراق می‌فرستد و در
زوراء^(۱) صد هزار تن را می‌کشد.

سپس به سمت کوفه می‌رود و کوفه را خراب می‌کند در این موقع
پرچم‌هایی از مشرق حرکت می‌کنند و رهبری آنها را مردی به نام شعیب بن
صالح به عهده دارد که با سفیانی درگیری پیدا می‌کند و اسرای کوفه را
نجات می‌دهد.^(۲)

سپس لشکری دیگر از طرف سفیانی به سوی مدینه می‌رود و سه روز
آنجا را مورد تعدی و تجاوز قرار می‌دهد آنگاه به سمت مکه حرکت می‌کنند
تا اینکه به سرزمین بیداء می‌رسند جبرئیل علیه السلام از طرف خداوند مأموریت
پیدا می‌کند و با اشاره به زمین تمام این جمعیت را فرو می‌برد مگر دو نفر
(وتر و ویتره) که خودشان را به سفیانی می‌رسانند و او را از هلاکت

۱. عقدالدرر، ص ۸۱ تا ۸۴.

۲. شعیب بن صالح در یک مقطع ۷۲ ماهه مقدمات حکومت امام مهدی علیه السلام را فراهم
می‌کند او پرچمدار حسنی می‌باشد که بعد از ظهور امام عصر علیه السلام پرچمدار امام
می‌شود.

لشکریانش آگاه می‌سازند. سپس عده‌ای از قریش به قسطنطینه می‌گریزند و سفیانی از پادشاه روم می‌خواهد تا آنها را تسلیم کند او هم این کار را می‌کند و سفیانی آنها را در ابتلای شهر دمشق گردن می‌زند.

فتح قدس

سپس عده‌ای از قریش به قسطنطینه می‌گریزند و سفیانی از پادشاه روم می‌خواهد تا آنها را تسلیم کند او هم اینکار را می‌کند و سفیانی آنها را در ابتدای شهر دمشق گردن می‌زند...^(۱)

امیرالمؤمنین علی علیه السلام فرمود: در مصر منبری را بنا نموده و دمشق را قطعاً تخریب خواهم کرد و یهودیان را از شهرهای عربی بیرون می‌رانم و با همین چوب اعراب را خواهم راند.

راوی حدیث عبایه اسدی می‌گوید: عرض کردم: یا امیرالمؤمنین شما به گونه‌ای خبر می‌دهید که به یقین پس از مردن زنده خواهید شد؟
امام فرمود: ای عبایه به روشی غیر روش ما صحبت کردی مردی از تبار من (امام مهدی علیه السلام) این کارها را انجام می‌دهد.^(۲)

نزول حضرت عیسیٰ علیه السلام در روز جمعه در شهر قدس

امام علی علیه السلام می‌فرمایند: «ثم ان المهدي يرجع الى بيت المقدس فيصلی بالناس اياماً فاذا كان يوم الجمعة و قد اقيمت الصلوة ينزل

عیسی بن مریم فی تلك الساعة من السماء و عليه ثوبان احمران كانما
يقطر من راسه الدهن...».

مهدی ما به جانب بیت المقدس برمی‌گردد و چند روزی در آنجا با مردم
نماز می‌خواند تا روز جمعه می‌رسد و مردم آماده نماز هستند که ناگهان
حضرت عیسی بن مریم در همین ساعت از آسمان به زیر می‌آید در حالتی
که دو لباس قرمز به تن دارد و قطرات عرق از سر و صورتش مانند قطرات
روغن می‌ریزد مردی زیبا و خوش اندام است که شبیه‌ترین مردم به
حضرت خلیل الرحمن علیه السلام است پیش می‌آید و با حضرت بقیة الله مصافحه
می‌کند و بشارت به فتح و پیروزی می‌دهد در این موقع حضرت
مهدی علیه السلام تعارف می‌فرماید: به حضرت عیسی که جلو بایستید و با مردم
نماز بخوانید حضرت عیسی می‌فرماید: ای فرزند رسول خدا! «بل الصلوة
لك» کنایه از این که پیشوایی دیگر مخصوص به شماست.

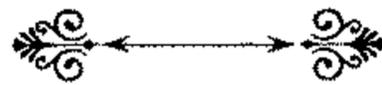
در این موقع حضرت عیسی اذان می‌گوید و حضرت بقیة الله جلو
می‌ایستد و حضرت عیسی علیه السلام به آن حضرت اقتدا می‌کند. (۱)

وزير امين امام عصر علیه السلام

در ملاحم، ص ۹۶ روایت آمده که فرمود: عیسی علیه السلام نزد مناره درب
شرقی دمشق از آسمان نازل می‌شود و او جوان سرخ رو باشد که به
همراهش دو ملک باشد... و در کفایة الخصام، ص ۶۸۴ ذیل حدیث ۳۸ از
عمر بن ابراهیم اوسی از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرد که فرمود: عیسی بن

مریم در هنگام طلوع صبح نازل شود و دو جامه زعفرانی پوشیده باشد با چهره‌ای سفید که موی سرش سرخ رنگ مایل به سفیدی است و موی سرش از فرق باز شده باشد و از سرش روغن بچکد در دست او حربه‌ای (شمشیری) باشد که صلیبها را بشکند و خوکه‌ها را بکشد و دجال را هلاک کند و اموال قائم را ضبط نماید در حالی که اصحاب کهف دنبال او روانند همانا او وزیر امین قائم و حاجب و نایب او باشد. (۱)

در روایتی از رسول خدا صلى الله عليه وآله وسلم آمده که فرموده‌اند... دجال به دست مبارک حضرت حجت عجل الله فرجه یا بدست عیسی بن مریم عجل الله فرجه کشته می‌شود. (۲)

معجزات امام مهدی عجل الله فرجه بعد از ظهور

در تذکره قرطبی از حدیث نقل کند که رسول خدا صلى الله عليه وآله وسلم فرمود: مهدی و هر کس که با اوست به شهری بنام انطاکیه بیایند و آن شهر است بزرگ کنار دریا پس سه تکبیر بر آن بگویند به قدرت خدا دیوار طرف دریا بیفتد پس مرده‌ها را بکشند و زنها و بچه‌ها را اسیر کنند و اموال را بگیرند پس حضرت مهدی مالک انطاکیه شود و در آن مساجدی بنا کند و موسی و عصای شکسته موسی را از غار انطاکیه بیرون آورد. (۳)

۱. یاتی علی الناس زمان، ص ۴۸۷ . ۲. منتهی الامال، ج ۲، ص ۳۳۶.

۳. یاتی علی الناس زمان، ص ۹۸ (غار انطاکیه در نزدیکی جبل اللکام دست در لبنان).

امام عصر علیه السلام در نجف

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: گویا من قائم رادر بیرون شهر نجف می‌بینم که بر اسبی تیره رنگ و ابلق که میان پیشانی تا گلویش سفید است سوار شده است سپس اسبش او را به حرکت در می‌آورد به طوری که مردم هر شهری خیال می‌کنند که قائم علیه السلام در میان شهرهای آنهاست. وقتی که پرچم پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و سلم را بر می‌افراشد سیزده هزار و سیزده فرشته از آسمان فرود می‌آیند و همه منتظر قائم علیه السلام می‌باشند این فرشتگان همان فرشتگانی هستند که با حضرت نوح علیه السلام در کشتی بودند و هنگامی که حضرت ابراهیم علیه السلام را به آسمان بالا بردند با او بودند و چهار هزار فرشته صف کشیده که علامت مخصوصی دارند و همچنین سیصد و سیزده فرشته جنگ بدر نیز همراه او هستند. (۱)

امام مهدی علیه السلام در کوفه و نجف و کربلا

امام باقر علیه السلام می‌فرماید: امام عصر علیه السلام هنگامی که وارد کوفه می‌شوند سه گروه با سه پرچم با هم در کشمکش هستند ولی در برابر امام تسلیم می‌شوند امام مهدی علیه السلام وارد مسجد می‌شود و بالای منبر می‌رود و برای مردم خطبه می‌خواند مردم از دیدن و استماع سخنان امام گریه کرده و با حضرت بیعت می‌کنند.

وقتی که جمعه فرا می‌رسد مردم به امام زمان علیه السلام می‌گویند: ای فرزند

رسول خدا نماز خواندن پشت سر شما مانند نماز خواندن پشت سر پیغمبر است ولی مسجد گنجایش جمعیت ما را ندارد.

حضرت مهدی علیه السلام می فرمایند: فکری برای شما خواهم کرد سپس به نجف می روند و نقشه مسجدی که دارای هزار در و گنجایش همه مردم را داشته باشد را می ریزد و ساختمان محکمی را بنا می کند.

آنگاه حضرت دستور می دهند تا از پشت قبر امام حسین علیه السلام نهری احداث کنند تا آب آن به زمینهای نجف و کوفه می رسد و روی آن نهر راهها و پلها و ... می سازد. (۱)

امام زمان علیه السلام بعد از ظهور تابوتی را که به «ارمیا» دستور داده شد به دریاچه طبریه بیکفند استخراج می کند و همین طور آنچه را که آل موسی و آل هارون ترک کرده اند و ... عصای موسی و قبای هارون و ده پیمانۀ از منّ و سلوی و شرائح را که بنی اسرائیل بعد از آنها ذخیره کرده اند را خارج می سازد.

آنگاه با تابوت شهرها را می گشاید همانطور که گذشتگان چنین می کردند.

خداوند مهدی را برای جنگ با رومیان مبعوث می گرداند... و ده نفر را با او می فرستد که تابوت سکینه را از غار انطاکیه بیرون بیاورد که تورات موسی و انجیل موسی در میان آنست.

حضرت ولی عصر علیه السلام با ظهور خود تابوت حضرت آدم را از دریاچه طبریه بیرون خواهد آورد به طوری که نه پوسیده و نه متغیر شده است و عصای موسی را در روایتی از غار انطاکیه بیرون می‌آورد و با آن عصا چنان کند که موسی با فرعون کرد حجر موسی را که سنگی است به اندازه باریک شتر در حرکت از مکه به همراه خواهد داشت و تا کوفه به هر جا برسد با ضربه‌ای بر آن چشمه آبی ظاهر خواهد نمود.

اصحاب حضرتش بنوشند و هر کس تشنه باشد سیراب و هر کس که گرسنه باشد سیر می‌شود. (۱)

قائم برای کیفر مبعوث می‌شود

امام محمد باقر علیه السلام می‌فرماید: وقتی قائم ما قیام می‌کند خداوند حمیراء «عایشه» را از قبر درآورد تا او را با تازیانه حد بزند و هم انتقام فاطمه دختر پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم را از او بگیرد. (۲)

راوی می‌گوید: من عرض کردم: قربانت گردم! برای چه به او حد می‌زنند؟ حضرت فرمود: برای افترا و تهمتی که به مادر ابراهیم (۳) فرزند

۱. دریاچه طبریه در شمال فلسطین است.

۲. در روایت است که حضرت ولی عصر (عج) غاصبین خلافت را نیز زنده محاکمه و اعدام می‌نمایند.

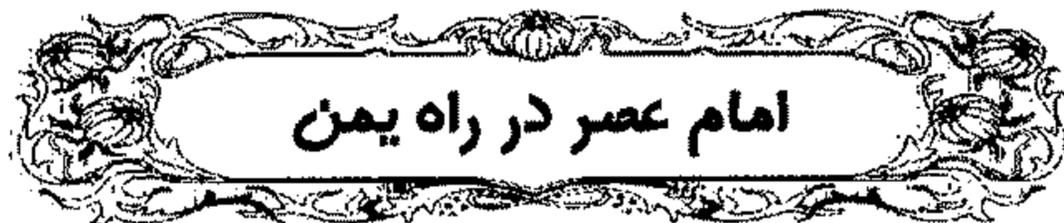
۳. پیامبر اکرم (ص) در سال ۷ هجری هیاتی به پادشاه اسکندریه برای دعوت به اسلام به آنجا فرستاد در برگشت آن هیات پادشاه اسکندریه هدایایی برای پیامبر فرستاد و علاوه بر آن هدایا ماریه قبطیه را خدمت پیامبر هدیه کرد ماریه مسلمان شد و با پیامبر ازدواج کرد و فرزندی به نام ابراهیم برای رسول خدا (ص) آورد.

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم بست راوی می گوید: عرض کردم: چرا خداوند حد او را تا روزگار قائم به تاخیر می اندازد؟

حضرت فرمودند: خداوند محمد صلی الله علیه و آله و سلم را به عنوان رحمتی برای بندگانش فرستاد ولی قائم علیه السلام را برای کیفر آنها می فرستد. (۱)

در روایتی است که امام مهدی علیه السلام دجال را در کناسه کوفه بدار می زند. (۲)

حضرت باقر علیه السلام فرمود: مهدی را مهدی می نامند از آن جهت که هدایت خواهد کرد هدایت خواهان را به تورات و انجیل و کتب آسمانی و این کتب را از غاری در انطاکیه بیرون خواهد آورد او بین اهل تورات با تورات و بین اهل انجیل با انجیل و بین اهل زبور با زبور حکم خواهد فرمود: الواح موسی را از دره ای در راه یمن از زیر سنگ بزرگی بیرون خواهد آورد و پیراهن یوسف را که جبرئیل در تن حضرت ابراهیم کرد هنگامی که ایشان را نمرود در آتش انداخت نزد آن حضرت است خاتم سلیمان آن انگشتر معروف نیز در نزد امام است.

۱. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۱۴، حدیث ۲۰۹، اثبات الهداة، ج ۷، ص ۲۳۹. (کناسه کوفه

فعلاً محل دفن جناب میثم تمار می باشد)

۲. اثبات الهداة، ج ۷، ص ۲۳۹.

گل زهرا در میان آتش

امام صادق علیه السلام فرمودند: وقتی قائم علیه السلام ظاهر می‌شود شخصی از اهل اصفهان به سوی آن حضرت می‌آید و معجزه ابراهیم خلیل الرحمن را از او می‌طلبد...

حضرت ولی عصر علیه السلام امر می‌کند که: آتش بزرگ روشن کنند و این آیه را می‌خواند.

«فسبحان الذی بیده ملکوت کلشی و الیه ترجعون».

سپس حضرت داخل آتش می‌شود و همانند حضرت ابراهیم و سالم از آتش بیرون می‌آید آن مرد اصفهانی منکر می‌شود و می‌گوید: این سحر و جادو است آنگاه حضرت به آتش امر می‌کند تا او را بگیرد و بسوزاند پس آن مرد می‌سوزد.

سپس امام می‌فرماید: این است جزای کسی که انکار می‌کند صاحب الزمان و حجة الرحمن را.

سخن گفتن استخوان مرده

هنگامی که قائم علیه السلام ظهور می‌کند مردی از آذربایجان در حالیکه استخوانی از استخوانهای پوسیده در دست دارد نزد او می‌آید و می‌گوید: اگر تو حجت خدایی به این استخوان امر کن که سخن بگوید پس آن استخوان به امر حضرت علیه السلام به سخن می‌آید و می‌گوید: من هزار سال است که در عذابم و امیدوارم که با دعای تو خداوند از عذاب رهایم بخشد.

قطعه ابری بر سر مبارک امام

در روایت است که: «یخرج المهدي و علی راسه غمامه فیها مناد ینادی هذا المهدي خلیفة الله فاتبعوه».

مهدی خروج می‌کند در حالی که بر سر او قطعه ابری است که در آن نداکننده‌های است که ندا می‌کند: این مهدی خلیفه خداست پس او را تبعیت کنید. (۱)

سیر در عالم امکان

از حضرت امام باقر علیه السلام مروی است که در وصف حضرت ولی عصر علیه السلام می‌فرماید: «اما انه سیرکب السحاب و یرقی فی الاسباب اسباب السموات السبع و الارضین السبع خمس عوامر و اثنتان خرابان».

همانا او زود است که سوار ابر می‌شود و بالا می‌رود در اسباب و آلات به آسمان هفتگانه و زمینهای هفتگانه که پنج زمین آباد و دو زمین ویران است. (۲)

تشکیل حکومتی واحد

امام باقر علیه السلام فرمود: «اذا قام قائمنا اضمحلت القطائع فلاقطائع».

زمانی که قائم ما قیام کند تیولها از هم پاشیده و ملغی می‌شود و هیچ تیولی نمی‌ماند. (۳)

۱. بحارالانوار، ج ۵۱، ص ۸۱، این روایت در کتب: سنن ابن ماجه، ج ۲، ص ۱۳۶۷ و مسند، احمد بن حنبل، ج ۱۵، ص ۲۷۷، و نور الابصار، ص ۱۸۸ و کنز العمال در هاشم، ج ۶، ص ۳۰ و عقد الدرر، باب الخامس، ص ۱۲۵، آمده است. که جملگی از منابع اهل سنت می‌باشد.

۲. بصائر الدرجات، جز ۸، ص ۴۰۶.

۳. قرب الاسناد، ص ۸۰.

بخش ۶

استقرار و نحوه

حکومت امام مهدی علیه السلام

اصل کتاب زندگی بشریت بعد از ظهور است

زندگی بشر تا امروز جز و فصل مقدمه زندگی است این چند هزار سالی که بشر روی این دنیا دارد راه می‌رود و زندگی می‌کند و انبیاء و بزرگان و کتب آسمانی و سفرا و این جنگها و این چیزها همه در فصل مقدمه است اصل کتاب زندگی بشر بعد از این است مربوط به آن وقتی است که حضرت ولی عصر (ارواحنا فداه) تشریف بیاورند آن جا زندگی انسان تازه شروع می‌شود. (۱)

عبدالله بن حارث از امام علی علیه السلام پرسید:

از حوادث و رخدادهای پس از قائم خود به من خبر دهید؟

امام فرمود: ای پسر حارث سخن گفتن از این موضوع به خود او واگذار شده است... (۲)

کوفه محل استقرار حکومت امام مهدی علیه السلام

امام صادق علیه السلام می‌فرماید: محل زمامداری او کوفه و مجلس قضاوت او مسجد جامع آن شهر و بیت‌المال و محل تقسیم غنائم مسلمانان مسجد سهله و جایگاه استراحت و خلوتگاه او با خالق خویش در تپه‌های سفید غرّین می‌باشد. (۳)

۲. بحار الانوار، ج ۶، ص ۳۱۲.

۱. مقام معظم رهبری.

۳. بحار، ج ۵۳، ص ۱۱.

- از امام صادق علیه السلام پرسیدند: خانه امام مهدی علیه السلام در کجا خواهد بود و مؤمنین در کجا جمع می‌شوند؟

حضرت فرمود: مقر حکومت او شهر کوفه و محل سکونتش مسجد جامع کوفه و بیت‌المال و محل تقسیم غینمت‌ها مسجد سهله است.

سپس پرسیدند: آیا همه اهل ایمان در کوفه خواهند بود؟

فرمود: آری در آن روز تمام مؤمنین یا در کوفه و یا در حوالی کوفه هستند...

در آن روز طول شهر کوفه به پنجاه و چهار میل می‌رسد بطوریکه خانه‌های آن نزدیک ^(۱) کربلا است. ^(۲)

- ابوبصیر می‌گوید: امام صادق به من فرمود: «ای ابامحمد! گویا که ساکن شدن قائم و اهل و عیالش در مسجد کوفه را می‌بینم. «عرض کردم: فدایت شوم خانه‌اش آن جاست؟ فرمود: آری...» ^(۳)

از ابوبصیر روایت شده که گفت: امام صادق علیه السلام به من فرمود:

ای ابوبصیر گویا من فرود آمدن قائم علیه السلام را با یاران و بستگانش را در مسجد سهله ^(۴) می‌بینم.

عرض کردم: مسجد سهله اقامتگاه است؟

۱. از مسجد کوفه تا شهر کربلا حدود ۹۰ کیلومتر فاصله است.

۲. بحارالانوار، ج ۵۳، ص ۱۱.

۳. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۸۱، روایت ۱۹۱.

۴. مسجد سهله در کوفه و در نزدیکی مسجد کوفه است.

حضرت فرمود: آری مسجد سهله جایگاه ادريس پیامبر و حضرت ابراهیم خلیل الرحمن بوده خداوند هیچ پیامبر را مبعوث نکرد جز این که در این مسجد نماز گزارده است و این مسجد محل سکونت حضرت خضر علیه السلام است.

عرض کردم: قربانت کردم قائم علیه السلام همیشه در آنجا اقامت می کند؟
فرمود: آری عرض کردم: بعد از او چه کسی در آن سکونت می کند؟
فرمود: هرکس بعد از قائم علیه السلام خلیفه باشد... (۱)

امام علی علیه السلام در خطبه ۱۳۸ نهج البلاغه می فرماید:

«يعطف الهوى على الهدى اذا عطفوا الهدى على الهوى ويعطف الرأى على القرآن اذا عطفوا القرآن على الرأى ياخذ...»

یعنی: مهدی علیه السلام بر می گرداند هوی را بر هدایت زمانی که مردم برگردانند هدایت را به سوی هوای نفس و برمی گرداند رای را به قرآن موقعی که مردم برگردانند حکم قرآن را به رای خود، مهدی علیه السلام کارکنان اهل جور و باطل را به بدیهای کردارشان گرفته و آنها را نابود می سازد و زمین پاره های جگر خود را برای او بیرون ریزد و از روی رضا کلیدهای خزائنش را به او تسلیم می کند پس او عدالت را برای شما نشان خواهد داد که چگونه است و احکام قرآن و سنت را که متروک مانده زنده خواهد نمود. امام صادق علیه السلام می فرماید: خداوند هر گونه بدعتی را بوسیله او از بین

خواهد برد و هر گمراهی را محو و هر سنتی را زنده خواهد ساخت. (۱)

حسن بن ظریف می‌گوید: نامه‌ای به امام عسکری علیه السلام نوشتم و در آن سؤال کردم که وقتی امام زمان علیه السلام ظهور می‌کند چگونه بین مردم قضاوت می‌کند؟

من در آن لحظه سؤال دیگری نیز داشتم که آن این بود که دعائی برای شفای انسان تبار به من بدهید ولی این سؤال در نامه یادم رفت تا بنویسم.

وقتی که پاسخ حضرت به دستم رسید دیدم امام مرقوم فرموده‌اند که: امام زمان علیه السلام مانند حضرت داود علیه السلام قضاوت می‌کند و نیازمند دلیل و بینه نیست و اما راجع به انسان تبار هم می‌خواستی سؤال بکنی اما فراموش کردی!

اما جواب سؤال دوم تو: پشت کاغذی این آیه را بنویس: «یا نار کونی برداً و سلاماً علی ابراهیم». (۲)

و بر شخص تبار بیاویز تا خوب شود.

حسن گفت: من به این دستور عمل کردم و اثر خوبی از آن دیدم و مریض تبار خوب شد. (۳)

- امام صادق علیه السلام می‌فرماید: «اذا قام قائم آل محمد علیه السلام حکم بین الناس بحکم داود لایحتاج الی بینه».

۲. انبیاء / ۶۹.

۱. کافی، ج ۱، ص ۴۱۲.

۳. محجة البیضاء، ج ۴.

آنگاه که قائم آل محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قیام کند به شیوه داوری داود علیه السلام میان مردم داوری می‌کند و نیازی به گواه نداشته خدای تعالی به او الهام می‌فرماید لذا بر اساس علم خود قضاوت می‌کند و هر قومی را از آن چه نهان داشته‌اند خبر می‌دهد و دوست و دشمن خود را از قیافه آنها می‌شناسد... (۱)

- امام صادق علیه السلام: «لن تذهب الدنيا حتى يخرج رجل منا اهل البيت يحكم بحکم داود و آل داود لايسال الناس بينه».

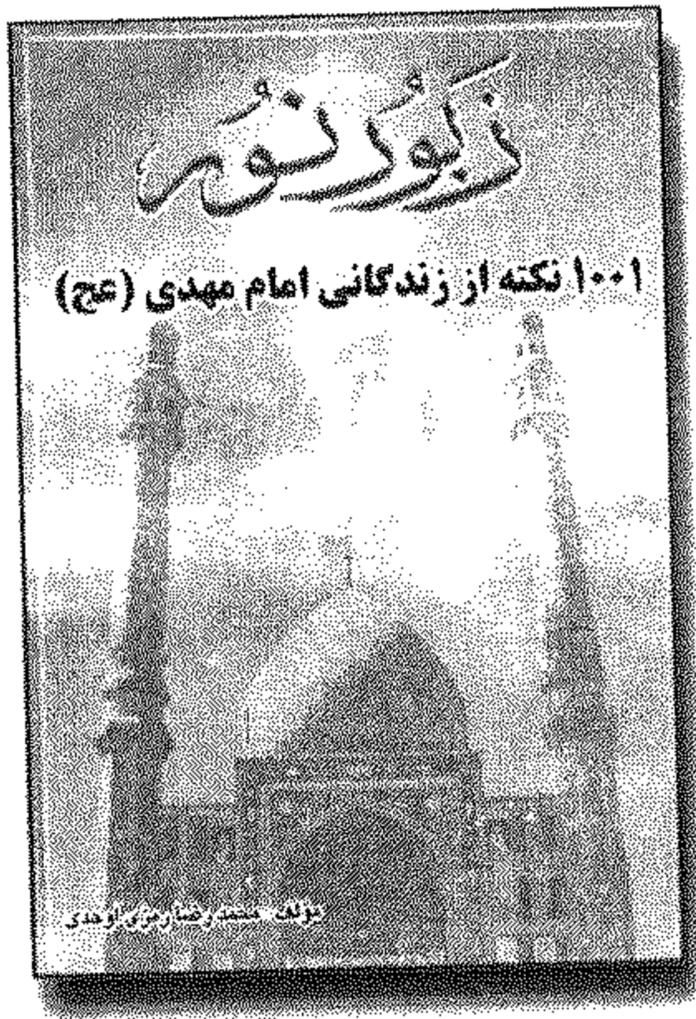
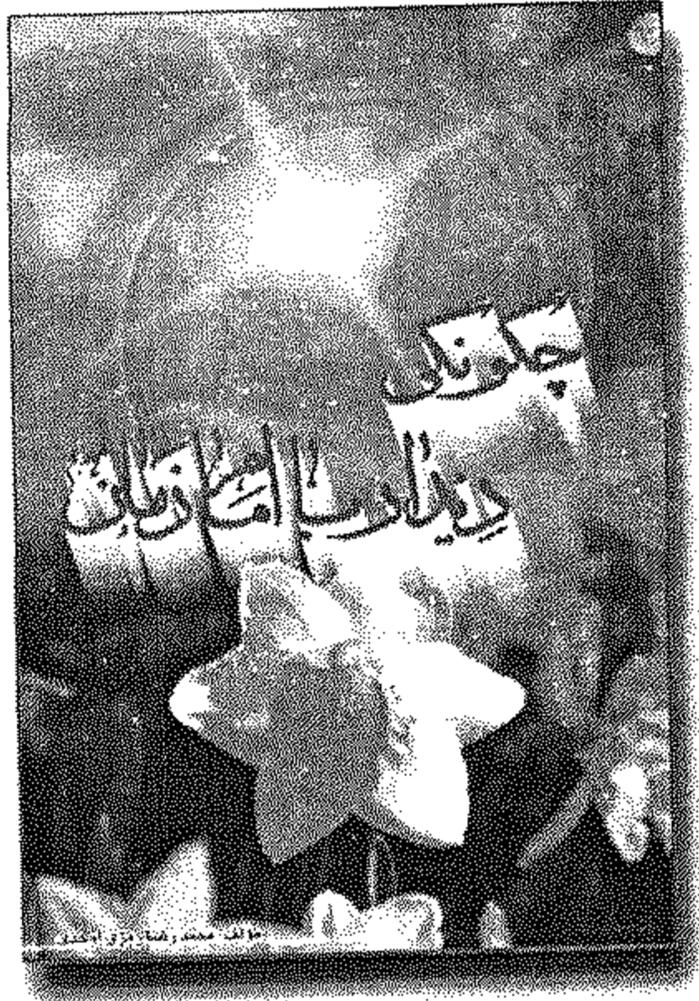
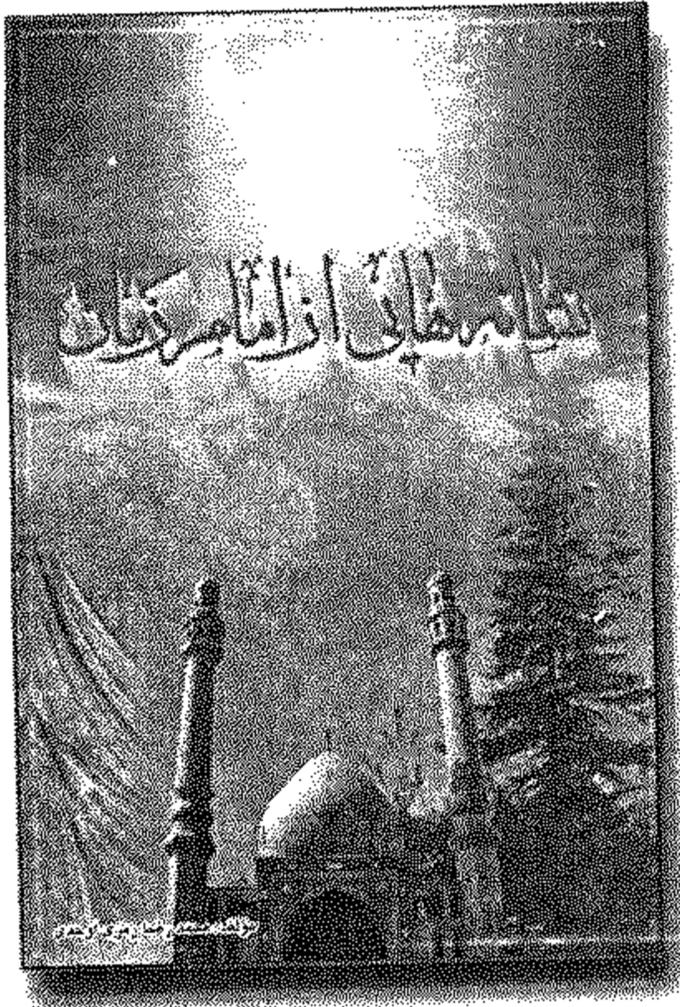
دنیا به پایان نرسد جز اینکه مردی از خاندان ما اهل بیت خروج می‌نماید و به حکم داود و آل داود حکم کند و از کسی بینه و گواه نطلبد. (۲)

- امام علی علیه السلام می‌فرماید: «لينزع عن عنكم قضاة السوء و ليقبضن عنكم المراضين و ليعزلن عنكم امراء الجور و ليطهرن الارض من كل غاش...».

امام مهدی علیه السلام قاضیان زشتکار را کنار می‌گذارد و دست سازشکاران را از سرتان کوتاه می‌کند و حکمرانان ستم پیشه را عزل می‌کند و زمین را از هر نادرست و خائنی پاک می‌سازد. (۳)

۱. بحار، ج ۵۲، ص ۳۳۹. ۲. کافی، ج ۱، ص ۳۹۷.

۳. بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۱۲۰، (مرحوم مجلسی ۳ جلد از کتاب شریف بحار را (جلدهای ۵۱ و ۵۲ و ۵۳) به احادیث مربوط به امام عصر (عج) اختصاص داده است).

قم / شهرک قدس / تقاطع اول سمت چپ / سافت‌مان
 نمای شیشه‌ای / پلاک ۱۴ / تلفن : ۲۸۵۷۰۰۰ - ۲۸۵۶۰۰۰